

Karta opisu projektu do Strategii terytorialnej Leśnej krainy Jezior na lata 2025-2030

Tytuł projektu:	Poprawa atrakcyjności turystycznej w Leśnej Krainie Jezior – Etap I
Nazwa lidera/wnioskodawcy:	Gmina Ludwin
Partnerzy projektu: <i>należy wymienić wszystkie podmioty zaangażowane w realizację projektu poprzez powielenie poniższej tabeli [wpisz czy dotyczy]</i>	Gmina Dębowa Kłoda Gmina Ludwin Gmina Sosnowica Gmina Uścimów Gmina Wiryki Powiat Parczewski
Rola partnera w projekcie (w tym udział finansowy):	Poszczególne zadania dotyczące poprawy atrakcyjności turystycznej w Leśnej Krainie Jezior realizowane będą na terenie gmin: Dębowa Kłoda, Ludwin, Sosnowica, Uścimów i Wiryki oraz Powiatu Parczewskiego (w granicach administracyjnych ww. gmin), zgodnie z opisem projektu. Za kwestie organizacyjne i administracyjne związane z przygotowaniem projektu oraz zarządzaniem projektem odpowiada Lider wyznaczony w porozumieniu gminno - powiatowym. Lider odpowiadać będzie również za przeprowadzenie postępowania/postępowań o udzielenie zamówień publicznych z uwzględnieniem możliwości składania ofert częściowych (zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych), dostosowanych do specyfiki i zakresu zadań określonych dla każdej z gmin i powiatu uczestniczących w projekcie. Udział finansowy partnerów w całkowitej wartości projektu (koszty bezpośrednie PLN): Gmina Dębowa Kłoda: 100 000 Gmina Ludwin: 8 600 000 Gmina Sosnowica: 100 000 Gmina Uścimów: 100 000 Gmina Wiryki: 100 000 Powiat Parczewski: 100 000
Numer i nazwa Działania w ramach Szczegółowego Opisu Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027: <i>(należy wpisać nr i nazwę Działania oraz uzasadnić zgodność projektu z danym Działaniem, konkretny kod interwencji z danego Działania Programu)</i>	Zakres zadań w ramach projektu jest zgodny z typem projektu nr 1 określonym w Działaniu FELU.11.05 Ochrona dziedzictwa naturalnego, bezpieczeństwo i rozwój zrównoważonej turystyki obszarów innych niż miejskie – CP 5(ii): Rozwój obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, jak też opartych o właściwości uzdrowiskowe i walory

	kulturowe (poza obszarami Natura 2000) stanowiące o ich potencjale, w tym m.in. o wysokiej atrakcyjności turystycznej. Zadania przewidziane do realizacji w ramach projektu są zgodne z następującymi kodami interwencji: 165 - Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych, 167 - Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki poza obszarami Natura 2000
Okres realizacji:	01.2026 – 06.2029 Powyższe, szacunkowe terminy realizacji obejmują okres rzeczowej realizacji poszczególnych zadań w ramach projektu, z wyłączeniem prac przygotowawczych dotyczących m.in. opracowania dokumentacji technicznej.
Całkowita wartość projektu: <i>szacowana całkowita wartość projektu (koszty kwalifikowalne + niekwalifikowalne)</i>	9 100 000 PLN (koszty bezpośrednie)
Kwota dofinansowania:	7 735 000 PLN
Planowany wkład własny Wnioskodawcy:	1 365 000 PLN
Inne źródło finansowania:	Nie dotyczy
Krótki opis projektu <i>(należy wskazać opis potrzeby realizacji projektu, cel, przedmiot, wskazanie głównych odbiorców projektu, zakres rzeczowy).</i>	
Potrzeba realizacji projektu wynika z konieczności podjęcie kompleksowych działań w zakresie zwiększenia atrakcyjności turystycznej obszaru Leśnej Krainy Jezior w oparciu o tworzenie atrakcyjnych produktów turystycznych dostosowanych do potrzeb i oczekiwań mieszkańców i turystów. Projekt ma na celu stworzenie i rozwój marki terytorialnej „Leśna Kraina Jezior” w oparciu o zintegrowany portal turystyczny oraz stworzenie atrakcyjnej, przyjaznej i zrównoważonej przestrzeni, która przyciągnie turystów jednocześnie dbając o ochronę środowiska i lokalną specyfiką obszaru Leśnej Krainy Jezior. Celem projektu jest zwiększenie wpływu turystyki na społeczeństwo i środowisko, poprawa jakości życia społeczności Leśnej Krainy Jezior poprzez tworzenie miejsc pracy, inwestowanie w infrastrukturę oraz zapewnienie korzyści ekonomicznych z turystyki, promowanie i ochrona lokalnych tradycji, zwyczajów, rzemiosła i miejsc o znaczeniu historycznym, rozwijanie aktywności społecznej m.in. poprzez tworzenie, adaptację i dostosowanie obiektów i przestrzeni do realizacji oferty turystycznej. Inwestycje będą obejmowały m.in. działania w zakresie budowy i rozwoju infrastruktury turystycznej wraz z zagospodarowaniem terenów wokół, promocji i wykorzystania lokalnych produktów i zasobów turystycznych, kulturowych oraz przyrodniczo – krajobrazowych. Dzięki realizacji projektu nastąpi zwiększenie dostępności obszarów i obiektów turystycznych. Budowa i modernizacja istniejącej infrastruktury turystycznej zapewni bezpieczniejszy i bardziej	

przystępny dostęp dla wszystkich grup turystów, w tym dla osób starszych i niepełnosprawnych. W ramach projektu podniesiony zostanie standard usług turystycznych, a dzięki modernizacji istniejących obiektów i przestrzeni spełnione zostaną nowoczesne standardy jakości, dostępności i bezpieczeństwa dla mieszkańców i turystów.

Jednocześnie nowoczesna infrastruktura turystyczna działa jako katalizator rozwoju obszaru Leśnej Krainy Jezior, przyczyniając się do wzrostu gospodarczego, poprawy jakości życia, ochrony środowiska, wzrostu atrakcyjności turystycznej oraz wzmacniania tożsamości lokalnej i powstawania nowych miejsc pracy w branżach okołoturystycznych (usługi, gastronomia, hotelarstwo).

Dodatkowo, zwiększona liczba turystów generuje popyt na różnorodne usługi, co sprzyja rozwojowi lokalnych firm i wpływa na wzrost ich przychodów, co może prowadzić do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru partnerstwa. Poprawa standardu obiektów turystycznych i tym samym standardu usług turystycznych zwiększa komfort i zadowolenie turystów, co prowadzi do większej liczby powrotów oraz pozytywnych opinii, co z kolei napędza dalszy rozwój turystyki. Modernizacja infrastruktury turystycznej oraz promocja marki „Leśna Kraina Jezior” poprawia wizerunek obszaru partnerstwa, czyniąc go bardziej atrakcyjnym dla mieszkańców, turystów i inwestorów, to z kolei przyczynia się do wzrostu zainteresowania obszarem i jego dalszego rozwoju.

Wykonanie zielonych miejsc wypoczynku sprzyja rozwojowi turystyki rodzinnej, oferując przestrzeń przyjazną dla osób w każdym wieku. Atrakcyjna i bezpieczna infrastruktura rekreacyjna zachęca rodziny do odwiedzania danego obszaru, wydłużając czas ich pobytu i zwiększając atrakcyjność turystyczną obszaru. Dzięki takim rozwiązaniom rośnie konkurencyjność regionu jako destynacji turystycznej, szczególnie wśród osób poszukujących wypoczynku aktywnego i dostępnego dla całej rodziny.

Odbiorcami projektu są mieszkańcy obszaru Leśnej Krainy Jezior, turyści korzystający z rezultatów projektu oraz jednostki organizacyjne administracji samorządowej odpowiedzialne za realizację zadań związanych ze zwiększeniem atrakcyjności turystycznej w oparciu o infrastrukturę i usługi publiczne z zachowaniem zasady zrównoważonego oddziaływania na środowisko oraz zasad dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami.

Niniejszy projekt jest projektem o charakterze niekomercyjnym, niezarobkowym i nie jest ukierunkowany na osiągnięcie zysku i generowanie dochodu.

Nie jest zakładana realizacja projektu na obszarach Natura 2000. Jednocześnie w sytuacji, w której po szczegółowej identyfikacji zakresu i lokalizacji zadań w ramach projektu obejmowałby on częściowo obszary Natura 2000 - zgodnie z pismem Dyr. Departamentu Zarządzania Programami Regionalnymi z dnia 31 lipca 2024 (znak: ZPR-IV.071.3.2.2024.MGK) przewidziano możliwość realizacji projektów w gminach położonych na obszarach cennych przyrodniczo, w tym na obszarach natura 2000, pod warunkiem spełnienia łącznie następujących wymogów:

- projekt jest powiązany i podporządkowany działaniom związanym z ochroną przyrody,
- projekt przyczynia się do ukierunkowania ruchu turystycznego na terenie obszarów chronionych i cennych przyrodniczo,
- projekt nie dotyczy inwestycji opartych o walory uzdrowiskowe i walory kulturowe.

Niniejsze przedsięwzięcie spełnia łącznie trzy powyższe wymogi.

Zakres rzeczowy projektu:

Gmina Ludwin – zadania:

1. Budowa infrastruktury turystycznej i zagospodarowanie terenu rekreacyjnego w Gminie Ludwin: budowa traktu pieszego wokół jeziora Piaseczno wraz z budową oświetlenia ulicznego w m. Rozpłucie Pierwsze, budowa pomostów nad j. Piaseczno i j. Łukcze, budowa traktu pieszego w

m. Kaniwola, montaż elementów małej architektury nad j. Piaseczno, tj.: tablice edukacyjne, zagospodarowanie zielonego miejsca wypoczynku, trzy kontenery sanitarne oraz nad j. Łukcze - zagospodarowanie zielonego miejsca wypoczynku.

Szacunkowy koszt całkowity: 8 500 000 PLN.

Zadanie partnerskie gmin Dębowa Kłoda, Ludwin, Sosnowica, Uścimów i Wyrki oraz Powiatu Parczewskiego:

1. Utworzenie i rozwój portalu turystycznego Leśnej Krainy Jezior.

W ramach zadania wykonane zostaną prace w zakresie utworzenia i promocji wspólnego portalu turystycznego łączącego wszystkie gminy partnerstwa oraz powiat parczewski w granicach administracyjnych gmin partnerskich.

Zakres zadania:

- inwentaryzacja zasobów kulturowych i turystycznych obszaru, identyfikacja kluczowych miejsc, obiektów turystycznych, kulturowych, kulinarnych, szlaków, zabytków, miejsc odpoczynku, szlaków, itp. oraz wydarzeń, które mogą być włączone do portalu,
- projektowanie portalu: koncepcja i plan, określenie tras turystycznych, głównych punktów zainteresowania (kultura, turystyka, noclegi, gastronomia, infrastruktura turystyczna, szlaki),
- stworzenie map cyfrowych i fizycznych oraz oznakowanie tras w terenie (tablice informacyjne, znaki), kody QR odsyłające do szerszych informacji o danym obiekcie,
- tworzenie treści cyfrowych: utworzenie i utrzymanie portalu z pełną informacją o wszystkich punktach zainteresowania, wydarzeniach, możliwościach noclegowych, gastronomicznych itp.,
- aplikacja elektroniczna na urządzenia mobilne dla turystów a w szczególności rowerzystów (aplikacja będzie mieć formę mapy online z wyznaczonymi ścieżkami i trasami rowerowymi oraz zaznaczonymi i opisanymi różnymi atrakcjami turystycznymi o charakterze kulturalnym, przyrodniczym, rekreacyjnym, religijnym, historycznym, itp.),
- eksploatacja, aktualizacja, wsparcie techniczne.

W ramach portalu utworzona zostanie baza usług turystycznych (noclegowa, gastronomiczna, atrakcji turystycznych, produktów turystycznych, szlaków, ofert itp.) oraz kalendarz imprez na terenie gmin partnerskich.

Portal będzie na bieżąco aktualizowany. Kluczową funkcją działalności portalu jest kompleksowe informowanie o atrakcjach i produktach turystycznych (w tym usługach noclegowych i gastronomicznych) do spędzenia wypoczynku, czasu wolnego, odbycia podróży na terenie obszaru objętego partnerstwem.

Szacunkowy koszt całkowity: 600 000 PLN.

Uzasadnienie zintegrowanego charakteru przedsięwzięcia

(należy uzasadnić zintegrowany charakter działań (w tym opis terytorialnego zasięgu projektu), jego odbiorców oraz wskazać oddziaływanie na rozwiązywanie wspólnych problemów, wykorzystanie potencjałów obszaru funkcjonalnego (terytorium współpracy JST) oraz sposób w jaki projekt wpisany jest cele strategii IIT)

Przedsięwzięcie jest I Etapem projektu partnerskiego w rozumieniu art. 39 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027, realizowanym przez sześć jednostek samorządu terytorialnego Leśnej Krainy Jezior, na warunkach określonych w porozumieniu gminno - powiatowym zawartym na potrzeby realizacji projektu. Przedsięwzięcie, stanowiące I Etap projektu partnerskiego, w sposób kompleksowy wspiera działania dotyczące zwiększenia atrakcyjności turystycznej obszaru partnerstwa Leśnej Krainy Jezior poprzez rozwój infrastruktury i usług publicznych w dziedzinie turystyki.

Podjęte działania przyczynią się do zwiększenia wykorzystania zasobów lokalnych, wzmocnią

Z komentarzem [DW EFRR1]: Zadanie polegające na utworzeniu portalu turystycznego Leśnej Krainy Jezior polegające na promocji miejsc turystycznych wszystkich partnerstw zgodnie z Regulaminem wyboru projektów, może być ujęte w ramach działań promocyjnych czyli kosztów pośrednich projektu. Należy pamiętać także, że koszty promocji zaliczają się do katalogu kosztów pośrednich objętych stawką ryczałtową równą 4% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu.

pozytywny wizerunek obszaru LKJ jako atrakcyjnego miejsca do uprawiania turystyki oraz aktywnego wypoczynku i życia. Rozwój w oparciu o atuty związane z turystyką projekt będzie sprzyjał zacieśnianiu więzi społecznych, a także aktywizacji zawodowej mieszkańców. Rezultatem podejmowanych działań będzie zmniejszenie dysproporcji rozwojowych gmin partnerstwa, ograniczenie różnic w jakości życia oraz przeciwdziałanie depopulacji obszaru Leśnej Krainy Jezior. Inwestycje w infrastrukturę i usługi turystyczne przyczynią się do aktywizacji gospodarczej obszaru partnerstwa, posiadającego znaczący potencjał do rozwoju turystyki.

Projekt realizuje cel szczegółowy 1.1 „Poprawa atrakcyjności turystycznej i rozwój marki terytorialnej” Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030.

Zakładany jest wspólny rezultat i objęcie wsparciem w ramach niniejszego projektu mieszkańców gmin partnerstwa Leśnej Krainy Jezior oraz turystów.

Komplementarność projektu z projektami realizowanymi z innych środków publicznych, w szczególności ze środków Unii Europejskiej

(należy wskazać projekty komplementarne z opisem powiązań między projektami, w tym inne projekty planowane w Strategii IIT)

Wszystkie zadania w ramach niniejszego projektu realizowane w poszczególnych gminach charakteryzuje wzajemna komplementarność w zakresie kompleksowego wsparcia dla zwiększenia atrakcyjności turystycznej obszaru Leśnej Krainy Jezior.

Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru partnerstwa poprzez budowę i modernizację infrastruktury publicznej oraz poprawę dostępu do usług turystycznych ma istotny wpływ na sytuację społeczną, gospodarczą i przestrzenną tego obszaru. W aspekcie społecznym komplementarność dotyczy poprawy jakości życia mieszkańców, ponieważ modernizacja obiektów i przestrzeni publicznych, zwiększa komfort codziennego funkcjonowania nie tylko dla turystów, lecz także dla lokalnej społeczności. Rozwój turystyki sprzyja również tworzeniu nowych miejsc pracy w sektorze usług, co przyczynia się do ograniczenia bezrobocia. Dodatkowo, mieszkańcy stają się bardziej zaangażowani w życie społeczne i gospodarcze regionu, co sprzyja wzrostowi kapitału społecznego i aktywizacji lokalnych społeczności. Z punktu widzenia gospodarczego zwiększony ruch turystyczny pobudza lokalną gospodarkę i prowadzi do wzrostu dochodów gmin dzięki wpływom z podatków, opłat miejscowych oraz działalności lokalnych przedsiębiorców. Mieszkańcy mają możliwość dywersyfikacji źródeł dochodów, angażując się w działalność związaną z turystyką, taką jak agroturystyka, gastronomia czy sprzedaż lokalnych produktów. Jednocześnie, rozwój infrastruktury i wizerunku Leśnej Krainy Jezior jako obszaru atrakcyjnego turystycznie zwiększa jego atrakcyjność inwestycyjną, przyciągając nowych inwestorów zainteresowanych sektorem usług. W aspekcie przestrzennym inwestycje te przyczyniają się do poprawy ładu przestrzennego poprzez odnowę i uporządkowanie obiektów i przestrzeni publicznych, a także bardziej zrównoważone planowanie zagospodarowania terenu. Poprawie ulega również dostępność komunikacyjna dzięki budowie oznakowania turystycznego, co ułatwia przemieszczanie się i integrację poszczególnych gmin w ramach wspólnej oferty turystycznej.

W ten sposób przedsięwzięcia te wykazują wyraźne powiązania i komplementarność z przedsięwzięciem dotyczącym rozwoju usług społecznych, tworząc spójny i synergiczny system działań rozwojowych na obszarze partnerstwa. Dodatkowo zadania dotyczące poprawy atrakcyjności turystycznej są powiązane z przedsięwzięciami środowiskowymi, które poprawiają stan infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz z działaniami adaptacyjnymi do zmian klimatu, obejmującymi budowę i modernizację zbiorników retencyjnych. Inwestycje retencyjne przyczyniają się do ochrony zasobów wodnych i krajobrazu, które stanowią podstawę rozwoju turystyki przyrodniczej, a tym samym wzmacniają potencjał gospodarczy i wizerunkowy obszaru.

Szczegółowy opis komplementarności oraz zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu

zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału obszaru partnerstwa Leśnej Krainy Jezior, w tym: integracja kontekstowa w zakresie priorytetów SRWL 2030 oraz celów polityki spójności, integracja strategiczna na poziomie celów strategicznych i kierunków działań strategii, integracja na poziomie celów szczegółowych strategii (kierunków działań), integracja na poziomie projektów oraz integracja funkcjonalna w zarządzaniu strategią, opisane zostały w Rozdziale 11 Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030 - *Opis zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału obszaru partnerstwa Leśnej Krainy Jezior*.

Szczegółowy opis integracji i komplementarności na poziomie projektów znajduje się w podrozdziale 11.4 Strategii.

Gotowość dokumentacyjna projektu do podjęcia jego realizacji

(Należy wskazać stan zaawansowania prac nad projektem, tj. czy opracowano dokumentację techniczną, dokumentację środowiskową, uzyskano zezwolenie na realizację inwestycji, czy pozyskano zabezpieczenie środków niezbędnych do realizacji inwestycji. Jeśli nie pozyskano ww. dokumentów, należy wskazać planowany termin ich uzyskania. Ponadto należy wskazać planowaną datę gotowości do przedłożenia wniosku aplikacyjnego wraz z całą dokumentacją aplikacyjną).

Trwają prace nad opracowaniem lub uzupełnieniem dokumentacji technicznej i środowiskowej, oraz uzyskaniem zezwoleń na realizację poszczególnych inwestycji.

Z uwagi na wymogi dotyczące naborów programu FEL 2021 – 2027 (tj. brak możliwości złożenia wniosku aplikacyjnego bez uprzedniego uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji) poniższe daty uzyskania zezwoleń na realizację inwestycji są tożsame z datami gotowości do przedłożenia wniosku aplikacyjnego wraz z całą dokumentacją aplikacyjną.

Poniższe, szacunkowe terminy realizacji obejmują okres rzeczowej realizacji poszczególnych zadań w ramach projektu, z wyłączeniem prac przygotowawczych dotyczących m.in. opracowania dokumentacji technicznej.

Gmina Ludwin:

Zadanie 1:

Szacunkowy termin realizacji zadania: 01.2026 - 12.2027

- planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: opracowana
- planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): opracowana
- planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: uzyskane

Zadanie partnerskie gmin Dębowa Kłoda, Ludwin, Sosnowica, Uścimów i Wiryki oraz Powiatu Parczewskiego:

Zadanie 1:

Szacunkowy termin realizacji zadania: 01.2026 - 06.2029

- planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 09.2025
- projekt nie wymaga dokumentacji środowiskowej i uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji.

Zgodność realizacji projektu oraz działań Wnioskodawcy/partnera z polityką antidyskryminacyjną i Kartą Praw Podstawowych UE

(należy opisać czy realizacja projektu oraz działania Wnioskodawcy/partnera nie będą skutkować jakąkolwiek dyskryminacją ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną oraz czy będzie realizowany w zgodzie z przepisami antidyskryminacyjnymi, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.)

Realizacja projektu oraz działania partnerów projektu są w pełni zgodne z zasadami równości szans i niedyskryminacji oraz nie będą skutkować jakąkolwiek formą dyskryminacji, o której mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. Realizatorzy projektu zobowiązani są do zapewnienia, że środki finansowe będą wykorzystywane oraz projekty będą realizowane w sposób zgodny z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, w tym z zakazem dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

Projekt, jako inicjatywa partnerska obejmująca sześć samorządów Leśnej Krainy Jezior, został zaprojektowany w sposób zapewniający równy dostęp do jego rezultatów niezależnie od cech osobistych, społecznych czy demograficznych odbiorców. Realizowane w jego ramach zadania obejmujące poprawę stanu infrastruktury i usług w dziedzinie turystyki oraz utworzenie i rozwój portalu turystycznego promującego markę „Leśna Kraina Jezior”, są skierowane do szerokiego grona odbiorców, tj. mieszkańców i turystów odwiedzających obszar partnerstwa, w tym również osób z niepełnosprawnościami.

Projekt będzie realizowany w zgodzie z art. 9 ust. 1–3 rozporządzenia nr 2021/1060, zapewniając przestrzeganie zasady równości szans i zakazu dyskryminacji na każdym etapie – od planowania, poprzez realizację inwestycji, aż po udostępnienie i eksploatację. W sposób szczególny uwzględnione zostały potrzeby osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z zasadami dostępności wynikającymi z art. 9 Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami. Obejmuje to m.in. projektowanie obiektów i przestrzeni z uwzględnieniem potrzeb osób o ograniczonej mobilności, a także budowę i dostosowanie obiektów małej architektury oraz elementów promocyjnych i informacyjnych w sposób zrozumiały i dostępny.

Żadne z zaplanowanych działań nie zawiera kryteriów, które mogłyby prowadzić do bezpośredniego lub pośredniego wykluczenia jakiejkolwiek grupy społecznej. Infrastruktura turystyczna i rekreacyjna, która powstanie w wyniku projektu, będzie ogólnodostępna i neutralna światopoglądowo, służąc wszystkim użytkownikom bez względu na wiek, pochodzenie, wyznanie czy poziom sprawności. Projekt wpisuje się również w działania służące przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu i marginalizacji, m.in. poprzez zwiększanie dostępności do miejsc rekreacji, aktywności społecznej i edukacji plenerowej.

Projekt będzie realizowany z pełnym poszanowaniem wartości równościowych Unii Europejskiej, zgodnie z art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060, w duchu równości, integracji społecznej i dostępności dla wszystkich grup mieszkańców i użytkowników obiektów i przestrzeni objętych projektem.

Zgodność z zasadami horyzontalnymi określonymi w Traktacie o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. oraz z zasadą DNSH

(należy opisać czy realizacja projektu ma pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, czy efekty projektów (produkty, usługi, infrastruktura) będą dostępne dla wszystkich, zgodnie z postanowieniami art. 9 Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, z poszanowaniem zasad określonych w art. 9 rozporządzenia nr 2021/1060) lub neutralne). Ponadto należy wskazać, w jakim zakresie realizacja inwestycji będzie zgodna z zasadą DNSH).

Realizacja projektu ma pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym na zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, w rozumieniu art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. Projekt będzie realizowany z pełnym poszanowaniem zasad horyzontalnych określonych w art. 9 ust. 1–3 ww. rozporządzenia, a jego założenia uwzględniają szeroki i równy dostęp do nowej lub zmodernizowanej infrastruktury i usług turystycznych, niezależnie od płci, wieku, sprawności

fizycznej, pochodzenia, wyznania czy statusu społeczno-ekonomicznego odbiorców. Wszystkie działania przewidują rozwiązania projektowe zgodne z zasadą dostępności w rozumieniu art. 9 Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami. Obiekty i przestrzenie publiczne będą przystosowane do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością, osób starszych, dzieci, a także osób z niepełnosprawnością wzroku i słuchu. Projektowane rozwiązania przestrzenne i infrastrukturalne zapewnią możliwość korzystania z efektów projektu wszystkim użytkownikom, co zwiększy poziom integracji społecznej i poczucie równego uczestnictwa w życiu publicznym. Efekty projektu będą ogólnodostępne, neutralne światopoglądowo i nie będą zawierać żadnych kryteriów selekcyjnych mogących prowadzić do dyskryminacji bezpośredniej lub pośredniej. Projekt odpowiada również na potrzebę przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i marginalizacji obszarów peryferyjnych – poprzez zapewnienie równych szans w dostępie do atrakcyjnej, bezpiecznej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej, co ma znaczenie zwłaszcza w kontekście aktywizacji mieszkańców terenów wiejskich i małych miejscowości obszaru Leśnej Krainy Jezior.

Realizacja projektu jest zgodna z zasadą „nieczynienia poważnych szkód” (DNSH). Zadania zaplanowane w ramach projektu zostaną zaprojektowane w zgodzie z art. 9 i art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852, a także przepisami Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2021/2139 – w szczególności z załącznikiem I, który określa techniczne kryteria uznania działalności za zgodną z celami środowiskowymi.

Zakres rzeczowy projektu nie obejmuje działań, które mogłyby spowodować poważne szkody w odniesieniu do któregośkolwiek z sześciu celów środowiskowych: łagodzenia zmian klimatu, adaptacji do zmian klimatu, zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi i morskimi, gospodarki o obiegu zamkniętym, zapobiegania zanieczyszczeniom oraz ochrony bioróżnorodności i ekosystemów. Projekt realizowany będzie z poszanowaniem istniejących walorów przyrodniczych i krajobrazowych, a także z zastosowaniem materiałów naturalnych i technologii niskoemisyjnych. Nie przewiduje się ingerencji w obszary chronione przyrodniczo ani trwałej ingerencji w glebę, wody powierzchniowe i podziemne. Wszelkie działania będą zgodne z obowiązującymi przepisami w zakresie ochrony środowiska i gospodarki przestrzennej. Co istotne, projekt przyczynia się do kształtowania zrównoważonych postaw w turystyce i rekreacji, promując alternatywne formy mobilności (ruch piesz, rowerowy) oraz edukację przyrodniczą i krajobrazową.

Projekt w sposób kompleksowy i spójny realizuje zasadę równości szans, niedyskryminacji oraz dostępności, a jego efekty będą ogólnodostępne i sprzyjające inkluzji społecznej. Jednocześnie projekt jest w pełni zgodny z zasadą DNSH, ponieważ nie tylko nie powoduje poważnych szkód środowiskowych, ale również przyczynia się do wzmacniania potencjału przyrodniczego i krajobrazowego Leśnej Krainy Jezior oraz popularyzacji turystyki zrównoważonej i proekologicznej.

Karta opisu projektu do Strategii terytorialnej Leśnej krainy Jezior na lata 2025-2030

Tytuł projektu:	Poprawa atrakcyjności turystycznej w Leśnej Krainie Jezior – Etap II
Nazwa lidera/wnioskodawcy:	Gmina Ludwin
Partnerzy projektu: <i>należy wymienić wszystkie podmioty zaangażowane w realizację projektu poprzez powielenie poniższej tabeli [wpisz czy dotyczy]</i>	Gmina Dębowa Kłoda Gmina Ludwin Gmina Sosnowica Gmina Uścimów Gmina Wiryki Powiat Parczewski
Rola partnera w projekcie (w tym udział finansowy):	Poszczególne zadania dotyczące poprawy atrakcyjności turystycznej w Leśnej Krainie Jezior realizowane będą na terenie gmin: Dębowa Kłoda, Ludwin, Sosnowica, Uścimów i Wiryki oraz Powiatu Parczewskiego (w granicach administracyjnych ww. gmin), zgodnie z opisem projektu. Za kwestie organizacyjne i administracyjne związane z przygotowaniem projektu oraz zarządzaniem projektem odpowiada Lider wyznaczony w porozumieniu gminno - powiatowym. Lider odpowiadać będzie również za przeprowadzenie postępowania/postępowań o udzielenie zamówień publicznych z uwzględnieniem możliwości składania ofert częściowych (zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych), dostosowanych do specyfiki i zakresu zadań określonych dla każdej z gmin i powiatu uczestniczących w projekcie. Udział finansowy partnerów w całkowitej wartości projektu (koszty bezpośrednie PLN): Gmina Dębowa Kłoda: 15 000 000 Gmina Ludwin: 500 000 Gmina Sosnowica: 4 000 000 Gmina Uścimów: 13 000 000 Gmina Wiryki: 5 000 000 Powiat Parczewski: 2 550 000
Numer i nazwa Działania w ramach Szczegółowego Opisu Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027: <i>(należy wpisać nr i nazwę Działania oraz uzasadnić zgodność projektu z danym Działaniem, konkretny kod interwencji z danego Działania Programu)</i>	Zakres zadań w ramach projektu jest zgodny z typem projektu nr 1 określonym w Działaniu FELU.11.05 Ochrona dziedzictwa naturalnego, bezpieczeństwo i rozwój zrównoważonej turystyki obszarów innych niż miejskie – CP 5(ii): Rozwój obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, jak też opartych o właściwości uzdrowiskowe i walory

	kulturowe (poza obszarami Natura 2000) stanowiące o ich potencjale, w tym m.in. o wysokiej atrakcyjności turystycznej. Zadania przewidziane do realizacji w ramach projektu są zgodne z następującymi kodami interwencji: 165 - Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych, 167 - Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki poza obszarami Natura 2000
Okres realizacji:	Gmina Dębowa Kłoda: 03.2027 – 12.2028 Gmina Ludwin: 06.2026 - 06.2028 Gmina Sosnowica: 01.2026 – 06.2028 Gmina Uścimów: 03.2028 - 05.2029 Gmina Wyrzyki: 03.2027 - 03.2028 Powiat Parczewski: 06.2027 - 06.2028 Powyższe, szacunkowe terminy realizacji obejmują okres rzeczowej realizacji poszczególnych zadań w ramach projektu, z wyłączeniem prac przygotowawczych dotyczących m.in. opracowania dokumentacji technicznej.
Całkowita wartość projektu: <i>szacowana całkowita wartość projektu (koszty kwalifikowalne + niekwalifikowalne)</i>	40 050 000 PLN (koszty bezpośrednie)
Kwota dofinansowania:	34 042 500 PLN
Planowany wkład własny Wnioskodawcy:	6 007 500 PLN
Inne źródło finansowania:	Nie dotyczy
Krótki opis projektu <i>(należy wskazać opis potrzeby realizacji projektu, cel, przedmiot, wskazanie głównych odbiorców projektu, zakres rzeczowy).</i>	
Potrzeba realizacji projektu wynika z konieczności podjęcie kompleksowych działań w zakresie zwiększenia atrakcyjności turystycznej obszaru Leśnej Krainy Jezior w oparciu o tworzenie atrakcyjnych produktów turystycznych dostosowanych do potrzeb i oczekiwań mieszkańców i turystów. Projekt ma na celu stworzenie atrakcyjnej, przyjaznej i zrównoważonej przestrzeni, która przyciągnie turystów jednocześnie dbając o ochronę środowiska i lokalną specyfiką obszaru Leśnej Krainy Jezior. Celem projektu jest zwiększenie wpływu turystyki na społeczeństwo i środowisko, poprawa jakości życia społeczności Leśnej Krainy Jezior poprzez tworzenie miejsc pracy, inwestowanie w infrastrukturę oraz zapewnienie korzyści ekonomicznych z turystyki, promowanie i ochrona lokalnych tradycji, zwyczajów, rzemiosła i miejsc o znaczeniu historycznym, rozwijanie aktywności społecznej m.in. poprzez tworzenie, adaptację i dostosowanie obiektów i przestrzeni do realizacji oferty turystycznej. Inwestycje będą obejmowały m.in. działania w zakresie budowy i rozwoju infrastruktury turystycznej wraz z zagospodarowaniem terenów wokół. Działania te przyczynią się do podniesienia	

atrakcyjności lokalnych produktów i zasobów turystycznych, kulturowych oraz przyrodniczo – krajobrazowych.

Dzięki realizacji projektu nastąpi zwiększenie dostępności obszarów i obiektów turystycznych.

Budowa i modernizacja istniejącej infrastruktury turystycznej zapewni bezpieczniejszy i bardziej przystępny dostęp dla wszystkich grup turystów, w tym dla osób starszych i niepełnosprawnych. W ramach projektu podniesiony zostanie standard usług turystycznych, a dzięki modernizacji istniejących obiektów i przestrzeni spełnione zostaną nowoczesne standardy jakości, dostępności i bezpieczeństwa dla mieszkańców i turystów.

Jednocześnie nowoczesna infrastruktura turystyczna działa jako katalizator rozwoju obszaru Leśnej Krainy Jezior, przyczyniając się do wzrostu gospodarczego, poprawy jakości życia, ochrony środowiska, wzrostu atrakcyjności turystycznej oraz wzmacniania tożsamości lokalnej i powstawania nowych miejsc pracy w branżach okołoturystycznych (usługi, gastronomia, hotelarstwo).

Dodatkowo, zwiększona liczba turystów generuje popyt na różnorodne usługi, co sprzyja rozwojowi lokalnych firm i wpływa na wzrost ich przychodów, co może prowadzić do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru partnerstwa. Poprawa standardu obiektów turystycznych i tym samym standardu usług turystycznych zwiększa komfort i zadowolenie turystów, co prowadzi do większej liczby powrotów oraz pozytywnych opinii, co z kolei napędza dalszy rozwój turystyki. Modernizacja infrastruktury turystycznej poprawia wizerunek obszaru partnerstwa, czyniąc go bardziej atrakcyjnym dla mieszkańców, turystów i inwestorów, to z kolei przyczynia się do wzrostu zainteresowania obszarem i jego dalszego rozwoju.

Wykonanie zielonych miejsc wypoczynku sprzyja rozwojowi turystyki rodzinnej, oferując przestrzeń przyjazną dla osób w każdym wieku. Atrakcyjna i bezpieczna infrastruktura rekreacyjna zachęca rodziny do odwiedzania danego obszaru, wydłużając czas ich pobytu i zwiększając atrakcyjność turystyczną obszaru. Dzięki takim rozwiązaniom rośnie konkurencyjność regionu jako destynacji turystycznej, szczególnie wśród osób poszukujących wypoczynku aktywnego i dostępnego dla całej rodziny.

Odbiorcami projektu są mieszkańcy obszaru Leśnej Krainy Jezior, turyści korzystający z rezultatów projektu oraz jednostki organizacyjne administracji samorządowej odpowiedzialne za realizację zadań związanych ze zwiększeniem atrakcyjności turystycznej w oparciu o infrastrukturę i usługi publiczne z zachowaniem zasady zrównoważonego oddziaływania na środowisko oraz zasad dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami.

Niniejszy projekt jest projektem o charakterze niekomercyjnym, niezarobkowym i nie jest ukierunkowany na osiągnięcie zysku i generowanie dochodu.

Elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi) stanowią nieodłączny element niniejszego projektu i nie są one jego dominującym elementem, a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych w projekcie.

Elementy projektu związane z oświetleniem nie stanowią dominującego elementu projektu, a ich koszt nie przekroczy 15% kosztów kwalifikowalnych w projekcie.

Nie jest zakładana realizacja projektu na obszarach Natura 2000. Jednocześnie w sytuacji, w której po szczegółowej identyfikacji zakresu i lokalizacji zadań w ramach projektu obejmowałby on częściowo obszary Natura 2000 - zgodnie z pismem Dyr. Departamentu Zarządzania Programami Regionalnymi z dnia 31 lipca 2024 (znak: ZPR-IV.071.3.2.2024.MGK) przewidziano możliwość realizacji projektów w gminach położonych na obszarach cennych przyrodniczo, w tym na obszarach natura 2000, pod warunkiem spełnienia łącznie następujących wymogów:

- projekt jest powiązany i podporządkowany działaniom związanym z ochroną przyrody,

- projekt przyczynia się do ukierunkowania ruchu turystycznego na terenie obszarów chronionych i cennych przyrodniczo,
- projekt nie dotyczy inwestycji opartych o walory uzdrowiskowe i walory kulturowe.

Niniejsze przedsięwzięcie spełnia łącznie trzy powyższe wymogi.

Zakres rzeczowy projektu:

Gmina Dębowa Kłoda – zadania:

1. Budowa ścieżek rowerowych na terenie gm. Dębowa Kłoda wraz ze ścieżkami edukacyjnymi opisującymi atrakcje turystyczne w danym miejscu: Chmielów- Krzywowierzba Kolonia, Stępków- Makoszka, Sosnowica- Parczew.

Szacunkowy koszt całkowity: 10 000 000 PLN.

2. Zagospodarowanie brzegu jeziora i rozwój infrastruktury turystycznej przy jeziorze Bialskim: kontenery sanitarne, parking, remont/przebudowa drogi dojazdowej, zagospodarowanie terenów zielonych, moło pływające, oznakowanie terenu, tablice informacyjne.

Szacunkowy koszt całkowity: 5 000 000 PLN.

Gmina Ludwin – zadania:

1. Sprzyjający klimat w Gminie Ludwin: projekt zakłada budowę kładki na palach w koronach drzew z tarasem widokowym przy jeziorze Piaseczno o długości do 1 km stanowiącą korytarz ekologiczny wspierający bioróżnorodność na tym terenie oraz oferujący mieszkańcom i turystom przestrzeń do rekreacji a także kontakt z naturą. Projekt będzie realizowany na terenie Parku Krajobrazowego Pojezierze Łęczyńsko - Włodawskie. Projekt obejmuje również działania edukacyjne i informacyjne skierowane do mieszkańców Gminy Ludwin w formie warsztatów spotkań oraz materiałów edukacyjnych w zakresie zmian klimatu i ochronę zasobów wodnych, w ramach projektu zostaną przeszkoleni doradcy którzy będą prowadzić szkolenia. Działania edukacyjne i informacyjne, w tym szkolenia doradców, sfinansowane będą ze środków własnych lub z FEL w zależności od kwalifikowalności tych kosztów.

Szacunkowy koszt całkowity: 500 000 PLN.

Gmina Sosnowica – zadania:

1. Zagospodarowanie i rozwój infrastruktury turystycznej przy jeziorze Zagłębozce: zagospodarowanie pola namiotowego – przygotowanie terenu, ogrodzenie, pojemniki na śmieci, umywalnie osobne dla kobiet i mężczyzn, ustępy osobne dla kobiet i mężczyzn, punkt poboru wody do picia, oświetlenie terenu; parking - przygotowanie terenu, utwardzenie, oświetlenie, ogrodzenie; remont/przebudowa drogi dojazdowej; oznakowanie terenu, tablice informacyjne; budowa ciągów pieszych i rowerowych; zagospodarowanie terenów zielonych.

Szacunkowy koszt całkowity: 3 000 000 PLN.

2. Budowa/rozbudowa zielonych miejsc wypoczynku na terenie Gminy Sosnowica.

Szacunkowy koszt całkowity: 1 000 000 PLN.

Gmina Uścimów – zadania:

1. Budowa ciągu pieszo-rowerowego wraz z punktem widokowym i małą architekturą nad jeziorem Maśluchowskim wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego do jeziora Maśluchowskiego: przygotowanie terenu pod inwestycję, budowa ciągu pieszo-rowerowych wraz z oznakowaniem pionowym i poziomym; montaż obiektów małej architektury (itp. ławki, stojaki na rowery, pojemniki na śmieci, tablice informacyjne itp.); wykonanie kładki i punktu lub punktów

Z komentarzem [DW EFRR1]: Informuję, że zgodnie z Regulaminem wyboru projektów inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi) mogą być wspierane pod warunkiem, że stanowią nieodłączny element większego projektu, nie są one dominującym elementem tego projektu a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych projektu. **W miastach** projekty te nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz w odniesieniu do istniejących - zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą w żaden inny sposób przyczynić się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego. Ograniczeniu temu podlegają wszelkie parkingi, w tym parkingi będące powierzchniami utwardzonymi, budowlami/budynkami.

Z komentarzem [DW EFRR2]: j.w

Z komentarzem [DW EFRR3]: j.w.

widokowych na jezioro Maśluchowskie; oznakowanie terenu; wykonanie oświetlenia ciągu pieszo-rowerowego, zagospodarowanie terenów przyległych do jeziora, w tym terenów zielonych, zakup niezbędnego wyposażenia.

Szacunkowy koszt całkowity: 13 000 000 PLN.

Gmina Wiryki – zadania:

1. Szlakiem Partyzantów Lubelszczyzny (budowa ścieżek rowerowych wraz z ścieżkami edukacyjnymi opisującymi atrakcje historyczne i turystyczne w danym miejscu).

Szacunkowy koszt całkowity: 5 000 000 PLN.

Powiat Parczewski – zadania:

1. Budowa Molo w Miejscowości Białka nad Jez. Bialskim (Gmina Dębowa Kłoda): zagospodarowanie nadbrzeża jeziora Bialskiego poprzez budowę nowego molo o zróżnicowanych poziomach dla obsługi turystów oraz kajaków i rowerów wodnych.

Szacunkowy koszt całkowity: 750 000 PLN.

2. Utworzenie Centrum Informacji Turystycznej wraz z punktem obsługi kamperów: przebudowa i rozbudowa dawnej Bazy Zarządu Dróg Powiatowych w Sosnowicy w celu stworzenia nowoczesnego Centrum Informacji Turystycznej oraz punktu obsługi kamperów wraz z zapleczem sanitarnym: przygotowanie terenu pod inwestycję, remont/przebudowa istniejącego budynku, montaż obiektów małej architektury (itp. ławki, stojaki na rowery, pojemniki na śmieci, tablice informacyjne itp.), zakup niezbędnego wyposażenia,

Szacunkowy koszt całkowity: 1 800 000 PLN.

Uzasadnienie zintegrowanego charakteru przedsięwzięcia

(należy uzasadnić zintegrowany charakter działań (w tym opis terytorialnego zasięgu projektu), jego odbiorców oraz wskazać oddziaływanie na rozwiązywanie wspólnych problemów, wykorzystanie potencjałów obszaru funkcjonalnego (terytorium współpracy JST) oraz sposób w jaki projekt wpisany jest cele strategii IIT)

Niniejszy projekt stanowi kontynuację projektu pn. Poprawa atrakcyjności turystycznej w Leśnej Krainie Jezior – Etap I. Przedsięwzięcie jest II Etapem projektu partnerskiego w rozumieniu art. 39 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027, realizowanym przez sześć jednostek samorządu terytorialnego Leśnej Krainy Jezior, na warunkach określonych w porozumieniu gminno - powiatowym zawartym na potrzeby realizacji projektu.

Przedsięwzięcie, stanowiące II Etap projektu partnerskiego, w sposób kompleksowy wspiera działania dotyczące zwiększenia atrakcyjności turystycznej obszaru partnerstwa Leśnej Krainy Jezior poprzez rozwój infrastruktury i usług publicznych w dziedzinie turystyki.

Podjęte działania przyczynią się do zwiększenia wykorzystania zasobów lokalnych, wzmocnią pozytywny wizerunek obszaru LKJ jako atrakcyjnego miejsca do uprawiania turystyki oraz aktywnego wypoczynku i życia. Rozwój w oparciu o atuty związane z turystyką projekt będzie sprzyjał zacieśnianiu więzi społecznych, a także aktywizacji zawodowej mieszkańców. Rezultatem podejmowanych działań będzie zmniejszenie dysproporcji rozwojowych gmin partnerstwa, ograniczenie różnic w jakości życia oraz przeciwdziałanie depopulacji obszaru Leśnej Krainy Jezior. Inwestycje w infrastrukturę i usługi turystyczne przyczynią się do aktywizacji gospodarczej obszaru partnerstwa, posiadającego znaczący potencjał do rozwoju turystyki.

Projekt realizuje cel szczegółowy 1.1 „Poprawa atrakcyjności turystycznej i rozwój marki terytorialnej” Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030.

Zakładany jest wspólny rezultat i objęcie wsparciem w ramach niniejszego projektu mieszkańców

Z komentarzem [DW EFRR4]: Przypominam, że w warunkach FEL wydatki na budowę szczelnego zbiornika na nieczystości ciekłe są niekwalifikowalne.

gmin partnerstwa Leśnej Krainy Jezior oraz turystów.
Komplementarność projektu z projektami realizowanymi z innych środków publicznych, w szczególności ze środków Unii Europejskiej <i>(należy wskazać projekty komplementarne z opisem powiązań między projektami, w tym inne projekty planowane w Strategii IIT)</i>
Wszystkie zadania w ramach niniejszego projektu realizowane w poszczególnych gminach charakteryzuje wzajemna komplementarność w zakresie kompleksowego wsparcia dla zwiększenia atrakcyjności turystycznej obszaru Leśnej Krainy Jezior. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru partnerstwa poprzez budowę i modernizację infrastruktury publicznej oraz poprawę dostępu do usług turystycznych ma istotny wpływ na sytuację społeczną, gospodarczą i przestrzenną tego obszaru. W aspekcie społecznym komplementarność dotyczy poprawy jakości życia mieszkańców, ponieważ modernizacja obiektów i przestrzeni publicznych, zwiększa komfort codziennego funkcjonowania nie tylko dla turystów, lecz także dla lokalnej społeczności. Rozwój turystyki sprzyja również tworzeniu nowych miejsc pracy w sektorze usług, co przyczynia się do ograniczenia bezrobocia. Dodatkowo, mieszkańcy stają się bardziej zaangażowani w życie społeczne i gospodarcze regionu, co sprzyja wzrostowi kapitału społecznego i aktywizacji lokalnych społeczności. Z punktu widzenia gospodarczego zwiększony ruch turystyczny pobudza lokalną gospodarkę i prowadzi do wzrostu dochodów gmin dzięki wpływom z podatków, opłat miejscowych oraz działalności lokalnych przedsiębiorców. Mieszkańcy mają możliwość dywersyfikacji źródeł dochodów, angażując się w działalność związaną z turystyką, taką jak agroturystyka, gastronomia czy sprzedaż lokalnych produktów. Jednocześnie, rozwój infrastruktury i wizerunku Leśnej Krainy Jezior jako obszaru atrakcyjnego turystycznie zwiększa jego atrakcyjność inwestycyjną, przyciągając nowych inwestorów zainteresowanych sektorem usług. W aspekcie przestrzennym inwestycje te przyczyniają się do poprawy ładu przestrzennego poprzez odnowę i uporządkowanie obiektów i przestrzeni publicznych, a także bardziej zrównoważone planowanie zagospodarowania terenu. Poprawie ulega również dostępność komunikacyjna dzięki budowie oznakowania turystycznego, co ułatwia przemieszczanie się i integrację poszczególnych gmin w ramach wspólnej oferty turystycznej. W ten sposób przedsięwzięcia te wykazują wyraźne powiązania i komplementarność z przedsięwzięciem dotyczącym rozwoju usług społecznych, tworząc spójny i synergiczny system działań rozwojowych na obszarze partnerstwa. Dodatkowo zadania dotyczące poprawy atrakcyjności turystycznej są powiązane z przedsięwzięciami środowiskowymi, które poprawiają stan infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz z działaniami adaptacyjnymi do zmian klimatu, obejmującymi budowę i modernizację zbiorników retencyjnych. Inwestycje retencyjne przyczyniają się do ochrony zasobów wodnych i krajobrazu, które stanowią podstawę rozwoju turystyki przyrodniczej, a tym samym wzmacniają potencjał gospodarczy i wizerunkowy obszaru. Szczegółowy opis komplementarności oraz zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału obszaru partnerstwa Leśnej Krainy Jezior, w tym: integracja kontekstowa w zakresie priorytetów SRWL 2030 oraz celów polityki spójności, integracja strategiczna na poziomie celów strategicznych i kierunków działań strategii, integracja na poziomie celów szczegółowych strategii (kierunków działań), integracja na poziomie projektów oraz integracja funkcjonalna w zarządzaniu strategią, opisane zostały w Rozdziale 11 Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030 - <i>Opis zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału obszaru partnerstwa Leśnej Krainy Jezior</i>. Szczegółowy opis integracji i komplementarności na poziomie projektów znajduje się w podrozdziale 11.4 Strategii.

Gotowość dokumentacyjna projektu do podjęcia jego realizacji

(Należy wskazać stan zaawansowania prac nad projektem, tj. czy opracowano dokumentację techniczną, dokumentację środowiskową, uzyskano zezwolenie na realizację inwestycji, czy pozyskano zabezpieczenie środków niezbędnych do realizacji inwestycji. Jeśli nie pozyskano ww. dokumentów, należy wskazać planowany termin ich uzyskania. Ponadto należy wskazać planowaną datę gotowości do przedłożenia wniosku aplikacyjnego wraz z całą dokumentacją aplikacyjną).

Trwają prace nad opracowaniem lub uzupełnieniem dokumentacji technicznej i środowiskowej, oraz uzyskaniem zezwoleń na realizację poszczególnych inwestycji.

Z uwagi na wymogi dotyczące naborów programu FEL 2021 – 2027 (tj. brak możliwości złożenia wniosku aplikacyjnego bez uprzedniego uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji) poniższe daty uzyskania zezwoleń na realizację inwestycji są tożsame z datami gotowości do przedłożenia wniosku aplikacyjnego wraz z całą dokumentacją aplikacyjną.

Poniższe, szacunkowe terminy realizacji obejmują okres rzeczowej realizacji poszczególnych zadań w ramach projektu, z wyłączeniem prac przygotowawczych dotyczących m.in. opracowania dokumentacji technicznej.

Gmina Dębowa Kłoda:**Zadanie 1:**

Szacunkowy termin realizacji zadania: 03.2027 - 12.2028

- planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 06.2026
- planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 10.2026
- planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 12.2026

Zadanie 2:

Szacunkowy termin realizacji zadania: 03.2027 - 12.2028

- planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 06.2026
- planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 10.2026
- planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 12.2026

Gmina Ludwin:**Zadanie 1:**

Szacunkowy termin realizacji zadania: 06.2026 - 06.2028

- planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 04.2026
- planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 05.2026
- planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 06.2026

Gmina Sosnowica:**Zadanie 1:**

Szacunkowy termin realizacji zadania: 01.2027 - 06.2028

- planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 01.2027
- planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 01.2027
- planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 01.2027

Zadanie 2:

Szacunkowy termin realizacji zadania: 01.2026 - 06.2027

- planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 01.2026
- planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 01.2026
- planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 01.2026

Gmina Uścimów:**Zadanie 1:**

Szacunkowy termin realizacji zadania: 03.2028 - 05.2029

- planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 06.2027
- planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 12.2027
- planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 03.2028

Gmina Wyryki:**Zadanie 1:**

Szacunkowy termin realizacji zadania: 03.2027 - 03.2028

- planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 02.2027
- planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 02.2027
- planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 02.2027

Powiat Parczewski:**Zadanie 1:**

Szacunkowy termin realizacji zadania: 02.2028 - 06.2028

- planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 08.2027
- planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 10.2027
- planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 12.2027

Zadanie 2:

Szacunkowy termin realizacji zadania: 06.2027 - 06.2028

- planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 01.2027
- planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 02.2027
- planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 03.2027

Zgodność realizacji projektu oraz działań Wnioskodawcy/partnera z polityką antydyskryminacyjną i Kartą Praw Podstawowych UE

(należy opisać czy realizacja projektu oraz działania Wnioskodawcy/partnera nie będą skutkować jakąkolwiek dyskryminacją ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną oraz czy będzie realizowany w zgodzie z przepisami antydyskryminacyjnymi, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.)

Realizacja projektu oraz działania partnerów projektu są w pełni zgodne z zasadami równości szans i niedyskryminacji oraz nie będą skutkować jakąkolwiek formą dyskryminacji, o której mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. Realizatorzy projektu zobowiązani są do zapewnienia, że środki finansowe będą wykorzystywane oraz projekty będą realizowane w sposób zgodny z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, w tym z zakazem dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

Projekt, jako inicjatywa partnerska obejmująca sześć samorządów Leśnej Krainy Jezior, został zaprojektowany w sposób zapewniający równy dostęp do jego rezultatów niezależnie od cech osobistych, społecznych czy demograficznych odbiorców. Realizowane w jego ramach zadania obejmujące poprawę stanu infrastruktury i usług w dziedzinie turystyki, są skierowane do szerokiego grona odbiorców, tj. mieszkańców i turystów odwiedzających obszar partnerstwa, w tym również osób z niepełnosprawnościami.

Projekt będzie realizowany w zgodzie z art. 9 ust. 1–3 rozporządzenia nr 2021/1060, zapewniając

przestrzeganie zasady równości szans i zakazu dyskryminacji na każdym etapie – od planowania, poprzez realizację inwestycji, aż po udostępnienie i eksploatację. W sposób szczególny uwzględnione zostały potrzeby osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z zasadami dostępności wynikającymi z art. 9 Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami. Obejmuje to m.in. projektowanie obiektów i przestrzeni z uwzględnieniem potrzeb osób o ograniczonej mobilności, a także budowę i dostosowanie obiektów małej architektury oraz elementów promocyjnych i informacyjnych w sposób zrozumiały i dostępny.

Żadne z zaplanowanych działań nie zawiera kryteriów, które mogłyby prowadzić do bezpośredniego lub pośredniego wykluczenia jakiejkolwiek grupy społecznej. Infrastruktura turystyczna i rekreacyjna, która powstanie w wyniku projektu, będzie ogólnodostępna i neutralna światopoglądowo, służąc wszystkim użytkownikom bez względu na wiek, pochodzenie, wyznanie czy poziom sprawności. Projekt wpisuje się również w działania służące przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu i marginalizacji, m.in. poprzez zwiększanie dostępności do miejsc rekreacji, aktywności społecznej i edukacji plenerowej.

Projekt będzie realizowany z pełnym poszanowaniem wartości równościowych Unii Europejskiej, zgodnie z art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060, w duchu równości, integracji społecznej i dostępności dla wszystkich grup mieszkańców i użytkowników obiektów i przestrzeni objętych projektem.

Zgodność z zasadami horyzontalnymi określonymi w Traktacie o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. oraz z zasadą DNSH

(należy opisać czy realizacja projektu ma pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, czy efekty projektów (produkty, usługi, infrastruktura) będą dostępne dla wszystkich, zgodnie z postanowieniami art. 9 Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, z poszanowaniem zasad określonych w art. 9 rozporządzenia nr 2021/1060) lub neutralne). Ponadto należy wskazać, w jakim zakresie realizacja inwestycji będzie zgodna z zasadą DNSH).

Realizacja projektu ma pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym na zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, w rozumieniu art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.

Projekt będzie realizowany z pełnym poszanowaniem zasad horyzontalnych określonych w art. 9 ust. 1–3 ww. rozporządzenia, a jego założenia uwzględniają szeroki i równy dostęp do nowej lub zmodernizowanej infrastruktury i usług turystycznych, niezależnie od płci, wieku, sprawności fizycznej, pochodzenia, wyznania czy statusu społeczno-ekonomicznego odbiorców.

Wszystkie działania przewidują rozwiązania projektowe zgodne z zasadą dostępności w rozumieniu art. 9 Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami. Obiekty i przestrzenie publiczne będą przystosowane do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością, osób starszych, dzieci, a także osób z niepełnosprawnością wzroku i słuchu. Projektowane rozwiązania przestrzenne i infrastrukturalne zapewnią możliwość korzystania z efektów projektu wszystkim użytkownikom, co zwiększy poziom integracji społecznej i poczucie równego uczestnictwa w życiu publicznym.

Efekty projektu będą ogólnodostępne, neutralne światopoglądowo i nie będą zawierać żadnych kryteriów selekcyjnych mogących prowadzić do dyskryminacji bezpośredniej lub pośredniej. Projekt odpowiada również na potrzebę przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i marginalizacji obszarów peryferyjnych – poprzez zapewnienie równych szans w dostępie do atrakcyjnej, bezpiecznej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej, co ma znaczenie zwłaszcza w kontekście aktywizacji mieszkańców terenów wiejskich i małych miejscowości obszaru Leśnej Krainy Jezior.

Realizacja projektu jest zgodna z zasadą „nieczynienia poważnych szkód” (DNSH). Zadania

zaplanowane w ramach projektu zostaną zaprojektowane w zgodzie z art. 9 i art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852, a także przepisami Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2021/2139 – w szczególności z załącznikiem I, który określa techniczne kryteria uznania działalności za zgodną z celami środowiskowymi.

Zakres rzeczowy projektu nie obejmuje działań, które mogłyby spowodować poważne szkody w odniesieniu do któregośkolwiek z sześciu celów środowiskowych: łagodzenia zmian klimatu, adaptacji do zmian klimatu, zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi i morskimi, gospodarki o obiegu zamkniętym, zapobiegania zanieczyszczeniom oraz ochrony bioróżnorodności i ekosystemów. Projekt realizowany będzie z poszanowaniem istniejących walorów przyrodniczych i krajobrazowych, a także z zastosowaniem materiałów naturalnych i technologii niskoemisyjnych.

Nie przewiduje się ingerencji w obszary chronione przyrodniczo ani trwałej ingerencji w glebę, wody powierzchniowe i podziemne. Wszelkie działania będą zgodne z obowiązującymi przepisami w zakresie ochrony środowiska i gospodarki przestrzennej. Co istotne, projekt przyczynia się do kształtowania zrównoważonych postaw w turystyce i rekreacji, promując alternatywne formy mobilności (ruch piesz, rowerowy) oraz edukację przyrodniczą i krajobrazową.

Projekt w sposób kompleksowy i spójny realizuje zasadę równości szans, niedyskryminacji oraz dostępności, a jego efekty będą ogólnodostępne i sprzyjające inkluzji społecznej. Jednocześnie projekt jest w pełni zgodny z zasadą DNSH, ponieważ nie tylko nie powoduje poważnych szkód środowiskowych, ale również przyczynia się do wzmacniania potencjału przyrodniczego i krajobrazowego Leśnej Krainy Jezior oraz popularyzacji turystyki zrównoważonej i proekologicznej.

Karta opisu projektu do Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025-2030

Tytuł projektu:	Mała retencja w Leśnej Krainie Jezior
Nazwa lidera/wnioskodawcy:	Gmina Ludwin
Partnerzy projektu: <i>należy wymienić wszystkie podmioty zaangażowane w realizację projektu poprzez powielenie poniższej tabeli [wpisz czy dotyczy]</i>	Nie dotyczy
Rola partnera w projekcie (w tym udział finansowy):	Poszczególne zadania dotyczące małej retencji realizowane będą na terenie gminy Ludwin, zgodnie z opisem projektu. W przypadku niniejszego przedsięwzięcia zakładany jest wspólny efekt realizacji projektu – tj. rezultaty projektu, mają wpływ na więcej niż 1 gminę, tj. na gminę Ludwin oraz wszystkie gminy partnerstwa, których mieszkańcy będą korzystać z rezultatów projektu dotyczących małej retencji. W związku z tym istnieje możliwość realizacji projektu indywidualnego składanego odrębnie przez gminę Ludwin, zgodnie z planowanym zakresem, bez konieczności podpisywania porozumienia międzygminnego. Udział finansowy Lidera w całkowitej wartości projektu (koszty bezpośrednie PLN): Gmina Ludwin: 500 000
Numer i nazwa Działania w ramach Szczegółowego Opisu Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027: <i>(należy wpisać nr i nazwę Działania oraz uzasadnić zgodność projektu z danym Działaniem, konkretny kod interwencji z danego Działania Programu)</i>	Zakres zadań w ramach projektu jest zgodny z typem projektów nr 1 określonym w Działaniu FELU.03.02 Dostosowanie do zmian klimatu i zapobieganie powodziom i suszy – CP 2(iv): wspieranie inwestycji w zakresie małej retencji wodnej, w szczególności w ekosystemach oraz zlewniach elementarnych, w tym naturalnych ekosystemach na obszarach cennych przyrodniczo oraz ekosystemach przekształconych wykorzystywanych na potrzeby produkcji rolnej, w tym poprzez zabiegi agrotechniczne, dobór gatunków i zbiorowisk roślin. Zadania przewidziane do realizacji w ramach projektu są zgodne z kodem interwencji 060 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: inne ryzyka, np. burze i susze (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście

	ekosystemowe).
Okres realizacji:	Gmina Ludwin: 06.2027 - 06.2029 Powyższe, szacunkowe terminy realizacji obejmują okres rzeczowej realizacji poszczególnych zadań w ramach projektu, z wyłączeniem prac przygotowawczych dotyczących m.in. opracowania dokumentacji technicznej.
Całkowita wartość projektu: <i>szacowana całkowita wartość projektu (koszty kwalifikowalne + niekwalifikowalne)</i>	500 000 PLN (koszty bezpośrednie)
Kwota dofinansowania:	425 000 PLN
Planowany wkład własny Wnioskodawcy:	75 000 PLN
Inne źródło finansowania:	Nie dotyczy
Krótki opis projektu: <i>(należy wskazać opis potrzeby realizacji projektu, cel, przedmiot, wskazanie głównych odbiorców projektu, zakres rzeczowy).</i>	
Potrzeba realizacji projektu wynika z konieczności zapewnienia wsparcia dla inwestycji w zakresie małej retencji wodnej, w szczególności w ekosystemach oraz zlewniach elementarnych, w tym naturalnych ekosystemach na obszarach cennych przyrodniczo oraz ekosystemach przekształconych wykorzystywanych na potrzeby produkcji rolnej. Obecny stan zasobów wodnych jest wynikiem m. in. nieprawidłowo prowadzonych działań melioracyjnych w rolnictwie i leśnictwie oraz zauważalnych w ostatnich latach zmian klimatu, co spowodowało nasilenie się zjawisk ekstremalnych tj. susze i powodzie, zwiększone zagrożenia pożarowego terenów leśnych i rolniczych, spadek poziomu wód gruntowych, przesuszenia siedlisk, zwiększenie szybkości odprowadzania wody, zmniejszenia powierzchni terenów podmokłych, zaburzenia podziemnego zasilania źródeł, obniżenie zdrowotności drzew, zaniku różnorodności biologicznej. Celem projektu jest likwidacja przyczyn i skutków pogorszenia naturalnych stosunków wodnych poprzez spowalnianie odpływu wody na obszarze Leśnej Krainy Jezior, minimalizację skutków suszy, przeciwdziałanie powodzi i odtworzenie lub zachowanie istniejących obszarów wodno-błotnych m.in. poprzez wspieranie pro-środowiskowych metod retencionowania wody tj. budowę zbiorników retencyjnych, renaturyzację siedlisk podmokłych oraz integrację działań pozwalającą na uzyskanie efektu ekologicznego. Odbiorcami projektu są mieszkańcy obszaru Leśnej Krainy Jezior korzystający z rezultatów projektu oraz jednostki organizacyjne administracji samorządowej odpowiedzialne za realizację działań w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi.	
<u>Zakres rzeczowy projektu:</u>	
Gmina Ludwin - zadania:	
1. Budowa zbiornika retencyjnego w Gminie Ludwin: w ramach projektu planowana jest budowa zbiornika retencyjnego w m. Ludwin – Kolonia. Zbiornik będzie służył gromadzeniu nadmiaru wody opadowej, a następnie jej kontrolowanemu wykorzystaniu w okresach suszy. Dzięki temu minimalizowane są skutki powodzi i suszy, a także oszczędzana jest woda pitna. Przewidujemy budowę zbiornika na <u>terenie zaniżonym torfowym</u> , gdzie często pojawia się woda a teren staje się zalewowy. Rozwiąże to problem ciągłego podtapiania domostw.	

Z komentarzem [EFRR1]: Wskazać należy, że torfowiska to unikalne ekosystemy. Ochrona torfowisk jest ważna ze względu na ich wielowymiarowe znaczenie - są naturalnymi magazynami wody i dwutlenku węgla. Same w sobie regulują stosunki wodne, magazyn wody – są to ekosystemy samoregulujące. Ważne jest żeby nie zaburzać ich działania, wówczas tracą możliwość samoregulacji. W ślad za powyższym, uzasadnienia wymaga budowa zbiornika na tym terenie względem celu Działania 3.2 dot. ochrony klimatu.

Szacunkowy koszt całkowity: 500 000 PLN.

Uzasadnienie zintegrowanego charakteru przedsięwzięcia

(należy uzasadnić zintegrowany charakter działań (w tym opis terytorialnego zasięgu projektu), jego odbiorców oraz wskazać oddziaływanie na rozwiązywanie wspólnych problemów, wykorzystanie potencjałów obszaru funkcjonalnego (terytorium współpracy JST) oraz sposób w jaki projekt wpisany jest cele strategii IIT)

Zgodnie z zapisami „Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027” w przypadku niniejszego przedsięwzięcia zakładany jest wspólny efekt realizacji projektu – tj. rezultaty projektu, polegające na wspieraniu małej retencji oraz zwiększeniu poziomu zagospodarowania i retencjonowania wód opadowych i roztopowych, mają wpływ na więcej niż 1 gminę. Projekt w sposób kompleksowy wspiera działania dotyczące małej retencji na obszarze Leśnej Krainy Jezior.

Projekt budowy zbiornika retencyjnego w miejscowości Ludwin-Kolonia posiada charakter zintegrowany, gdyż jego rezultaty wykraczają poza obszar jednej gminy i oddziałują na całe partnerstwo samorządów Leśnej Krainy Jezior. Realizacja inwestycji przyczynia się do zwiększenia poziomu zagospodarowania i retencjonowania wód opadowych i roztopowych, co bezpośrednio wpływa na poprawę bilansu wodnego zarówno w gminie Ludwin, jak i w gminach sąsiednich. Wspólnym problemem całego obszaru partnerstwa są powtarzające się zjawiska podtopień oraz deficytu wody w okresach suszy, które ograniczają potencjał gospodarczy, zwłaszcza w rolnictwie, a także obniżają bezpieczeństwo mieszkańców i jakość życia lokalnych społeczności. Budowa zbiornika pozwoli na gromadzenie nadmiaru wód w okresach ich występowania oraz ich kontrolowane wykorzystanie w okresach niedoboru, co ma znaczenie ponadlokalne i stanowi element spójnej polityki retencyjnej na obszarze całego partnerstwa.

Oddziaływanie inwestycji nie ogranicza się wyłącznie do gminy Ludwin. Zgromadzone zasoby wodne będą mogły być wykorzystywane na potrzeby rolnictwa, ochrony przeciwpożarowej oraz w celach komunalnych także przez mieszkańców gmin sąsiednich. Jednocześnie zbiornik zmniejszy ryzyko wystąpienia skutków powodziowych poprzez przechwytywanie i kontrolowane odprowadzanie nadmiaru wód opadowych i roztopowych, co przełoży się na bezpieczeństwo obszarów położonych poniżej w systemie hydrologicznym. Efekty projektu, takie jak zwiększenie retencji, ograniczenie zagrożeń suszowych i powodziowych, oszczędzanie zasobów wody pitnej czy poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, stanowią odpowiedź na wspólne potrzeby i wyzwania całego partnerstwa.

Projekt w sposób kompleksowy wspiera działania dotyczące małej retencji na obszarze Leśnej Krainy Jezior, ponieważ jest elementem szerszej strategii adaptacji do zmian klimatu oraz zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska. Realizacja inwestycji w gminie Ludwin przynosi wymierne korzyści wszystkim gminom partnerskim, przyczyniając się do wzrostu odporności środowiskowej, gospodarczej i społecznej całego obszaru. Tym samym projekt należy uznać za przedsięwzięcie o charakterze zintegrowanym, którego rezultaty dotyczą więcej niż jednej gminy i stanowią wspólną odpowiedź na kluczowe wyzwania partnerstwa samorządów Leśnej Krainy Jezior.

Projekt realizuje cel szczegółowy 2.3 Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030: „Dostosowanie do zmian klimatu i ochrona bioróżnorodności” i jest ukierunkowany na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych gmin partnerskich dotyczących konieczności zwiększenia retencji wody, mającej na celu spowolnienie lub powstrzymanie odpływu wody powodującego na poprawę bilansu wodnego oraz na zmniejszenie zagrożenia podtopieniami, powodzią oraz suszą na obszarze LKJ. W konsekwencji przełoży się to na ograniczenie strat w środowisku i gospodarce na całym obszarze partnerstwa.

Komplementarność projektu z projektami realizowanymi z innych środków publicznych, w szczególności ze środków Unii Europejskiej

(należy wskazać projekty komplementarne z opisem powiązań między projektami, w tym inne projekty planowane w Strategii IIT)

Realizacja projektu dotyczącego małej retencji obejmującego budowę zbiornika retencyjnego przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców poprzez ograniczenie ryzyka powodzi oraz łagodzenie skutków suszy. Projekt wpływa także na poprawę jakości życia lokalnych społeczności, zapewniając dostęp do wody niezbędnej do codziennego funkcjonowania, rolnictwa czy hodowli. Dzięki stabilizacji warunków hydrologicznych i poprawie dostępności zasobów wodnych możliwe jest ograniczenie migracji z terenów wiejskich i utrzymanie ich potencjału produkcyjnego. Tego typu inwestycja wspiera także edukację ekologiczną i budowanie świadomości w zakresie odpowiedzialnego gospodarowania wodą wśród mieszkańców Leśnej Krainy Jezior. Budowa zbiornika retencyjnego przyczyni się do wsparcia dla rolnictwa i hodowli, umożliwiając magazynowanie wody w okresach niedoboru opadów. Zadanie to poprawiają efektywność zarządzania zasobami wodnymi i pozwala na ograniczenie strat związanych z suszami lub nadmiarem wody. Dodatkowo przedsięwzięcie to ogranicza koszty związane z likwidacją skutków ekstremalnych zjawisk pogodowych, takich jak powodzie czy długotrwałe susze, co przekłada się na oszczędności w wydatkach publicznych. Istotnym celem projektu jest także adaptacja do zmian klimatu oraz ochrona bioróżnorodności. Zbiornik może pełnić funkcję siedlisk przyrodniczych, wspierając zachowanie lokalnych gatunków roślin i zwierząt, a jego właściwe zagospodarowanie przyczynia się do utrzymania równowagi ekologicznej w skali całego partnerstwa Leśnej Krainy Jezior.

W obszarze ochrony środowiska i adaptacji do zmian klimatu powiązane są ze sobą projekty dotyczące bezpieczeństwa ekologicznego, małej retencji wodnej, ochrony bioróżnorodności, gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami. Ich realizacja wzajemnie się uzupełnia – wzmocnienie potencjału jednostek OSP i budowa punktów czerpania wody zwiększają skuteczność reagowania na zagrożenia klimatyczne, inwestycje retencyjne i wodno-kanalizacyjne poprawiają gospodarowanie zasobami wodnymi i ograniczają ryzyko suszy oraz powodzi, a modernizacja systemu selektywnej zbiórki odpadów redukuje presję na środowisko wodne i glebowe. Razem projekty te tworzą spójny system działań prewencyjnych i infrastrukturalnych, wzmacniający odporność obszaru na skutki zmian klimatu i podnoszący jakość życia mieszkańców.

Szczegółowy opis komplementarności oraz zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału obszaru partnerstwa Leśnej Krainy Jezior, w tym: integracja kontekstowa w zakresie priorytetów SRWL 2030 oraz celów polityki spójności, integracja strategiczna na poziomie celów strategicznych i kierunków działań strategii, integracja na poziomie celów szczegółowych strategii (kierunków działań), integracja na poziomie projektów oraz integracja funkcjonalna w zarządzaniu strategią, opisane zostały w Rozdziale 11 Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030 - *Opis zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału obszaru partnerstwa Leśnej Krainy Jezior.*

Szczegółowy opis integracji i komplementarności na poziomie projektów znajduje się w podrozdziale 11.4 Strategii.

Gotowość dokumentacyjna projektu do podjęcia jego realizacji

(Należy wskazać stan zaawansowania prac nad projektem, tj. czy opracowano dokumentację techniczną, dokumentację środowiskową, uzyskano zezwolenie na realizację inwestycji, czy pozyskano zabezpieczenie środków niezbędnych do realizacji inwestycji. Jeśli nie pozyskano ww.

<i>dokumentów, należy wskazać planowany termin ich uzyskania. Ponadto należy wskazać planowaną datę gotowości do przedłożenia wniosku aplikacyjnego wraz z całą dokumentacją aplikacyjną).</i>
Trwają prace nad opracowaniem lub uzupełnieniem dokumentacji technicznej i środowiskowej, oraz uzyskaniem zezwoleń na realizację projektu. Z uwagi na wymogi dotyczące naborów programu FEL 2021 – 2027 (tj. brak możliwości złożenia wniosku aplikacyjnego bez uprzedniego uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji) poniższe daty uzyskania zezwoleń na realizację inwestycji są tożsame z datami gotowości do przedłożenia wniosku aplikacyjnego wraz z całą dokumentacją aplikacyjną. Poniższe, szacunkowe terminy realizacji obejmują okres rzeczowej realizacji projektu, z wyłączeniem prac przygotowawczych dotyczących m.in. opracowania dokumentacji technicznej. Gmina Ludwin: <u>Zadanie 1:</u> Szacunkowy termin realizacji zadania: 06.2027 - 06.2029 - planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 04.2027 - planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 04.2027 - planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 04.2027
Zgodność realizacji projektu oraz działań Wnioskodawcy/partnera z polityką antydyskryminacyjną i Kartą Praw Podstawowych UE <i>(należy opisać czy realizacja projektu oraz działania Wnioskodawcy/partnera nie będą skutkować jakąkolwiek dyskryminacją ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną oraz czy będzie realizowany w zgodzie z przepisami antydyskryminacyjnymi, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.)</i>
Realizacja projektu oraz działania Lidera projektu są w pełni zgodne z zasadą równości szans i niedyskryminacji, o której mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. Przepis ten zobowiązuje państwa członkowskie do zapobiegania wszelkim formom dyskryminacji przy realizacji przedsięwzięć finansowanych ze środków funduszy strukturalnych oraz do promowania równości płci, praw osób z niepełnosprawnościami oraz równego dostępu do usług dla wszystkich. Projekt dotyczy działań służących zwiększeniu retencji wodnej oraz przeciwdziałaniu skutkom suszy i powodzi poprzez budowę zbiornika retencyjnego. Przedsięwzięcie zostało zaplanowane w sposób zapewniający pełną dostępność i równość w korzystaniu z jego efektów dla całej społeczności lokalnej – niezależnie od płci, wieku, sprawności fizycznej, pochodzenia etnicznego, religii, wyznania, orientacji seksualnej czy statusu społeczno-ekonomicznego. Infrastruktura retencyjna, którą obejmuje projekt, ma charakter ogólnodostępny. Zbiorniki wodne będą służyły mieszkańcom jako element systemu zabezpieczającego przed skutkami zmian klimatu, wspierając jednocześnie rolnictwo, gospodarkę wodną, a także pełniąc funkcje ekologiczne. Projekt jest zgodny z art. 9 Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami, który nakłada na państwa obowiązek zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami dostępu na równi z innymi osobami do środowiska fizycznego oraz urządzeń i usług ogólnodostępnych. Działania projektowe będą wdrażane w sposób niedyskryminujący, przy pełnym poszanowaniu Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej. W trakcie realizacji przedsięwzięcia nie przewiduje się stosowania jakichkolwiek kryteriów wykluczających, a beneficjentami będą wszyscy użytkownicy przestrzeni publicznych objętych inwestycją. Projekt odpowiada również na

potrzeby osób starszych, rodzin z dziećmi oraz grup szczególnie narażonych na skutki zmian klimatu, zwiększając ich bezpieczeństwo oraz jakość życia. Projekt jest zgodny z art. 9 ust. 3 Rozporządzenia 2021/1060 i został przygotowany oraz będzie realizowany z uwzględnieniem zasad niedyskryminacji, równości szans, a także pełnej dostępności. Zapewni równe korzyści dla wszystkich mieszkańców obszaru Leśnej Krainy Jezior i przyczyni się do tworzenia środowiska bardziej odpornego na zmiany klimatu, a zarazem sprawiedliwego społecznie i włączającego.
Zgodność z zasadami horyzontalnymi określonymi w Traktacie o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. oraz z zasadą DNSH <i>(należy opisać czy realizacja projektu ma pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, czy efekty projektów (produkty, usługi, infrastruktura) będą dostępne dla wszystkich, zgodnie z postanowieniami art. 9 Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, z poszanowaniem zasad określonych w art. 9 rozporządzenia nr 2021/1060) lub neutralne). Ponadto należy wskazać, w jakim zakresie realizacja inwestycji będzie zgodna z zasadą DNSH).</i> Realizacja projektu ma pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym na zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w rozumieniu art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. Projekt obejmuje działania służące zwiększeniu retencji wodnej oraz adaptacji do zmian klimatu. Przedsięwzięcie koncentruje się na budowie zbiornika retencyjnego, co ma na celu ograniczenie skutków suszy, poprawę bilansu wodnego oraz zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców. Efekty projektu będą ogólnodostępne, bez względu na płeć, wiek, sprawność fizyczną, status społeczno-ekonomiczny, pochodzenie etniczne, religię czy światopogląd. Projekt zakłada realizację infrastruktury publicznej w przestrzeni otwartej, która będzie służyła lokalnej społeczności zarówno w zakresie ochrony przed skutkami zmian klimatu, jak i w aspekcie ekologicznym i środowiskowym. Infrastruktura ta będzie przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z wymogami art. 9 Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami, co zapewni jej dostępność fizyczną i funkcjonalną. Wdrożenie projektu nie przewiduje żadnych działań selektywnych ani mechanizmów, które mogłyby prowadzić do bezpośredniego lub pośredniego wykluczenia jakiejkolwiek grupy społecznej. Całość zadań inwestycyjnych będzie realizowana w zgodzie z art. 9 ust. 1–3 rozporządzenia 2021/1060, gwarantując dostępność i równość w korzystaniu z rezultatów projektu przez wszystkich mieszkańców, w tym osoby z niepełnosprawnościami. Projekt tym samym promuje integrację społeczną i przeciwdziała marginalizacji. Realizacja inwestycji jest zgodna z zasadą „nieczynienia poważnych szkód” (DNSH), o której mowa w art. 9 i art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 oraz Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) 2021/2139, w szczególności załączniku I zawierającym techniczne kryteria zgodności z celami środowiskowymi. Zakres rzeczowy projektu nie powoduje poważnych szkód w odniesieniu do żadnego z sześciu celów środowiskowych określonych w art. 9 rozporządzenia 2020/852, tj. łagodzenia zmian klimatu, adaptacji do zmian klimatu, zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi i morskimi, gospodarki o obiegu zamkniętym, zapobiegania zanieczyszczeniom oraz ochrony bioróżnorodności i ekosystemów. Przedsięwzięcie w sposób bezpośredni wspiera cele adaptacyjne, zmniejsza wrażliwość obszaru na zjawiska suszy i nadmiaru wód opadowych, wzmacnia lokalne zdolności retencyjne i poprawia odporność środowiskową oraz rolniczą. Budowa zbiornika retencyjnego będzie realizowana z zachowaniem zasad ochrony przyrody oraz

zgodnie z obowiązującym prawem środowiskowym. Nie przewiduje się ingerencji w obszary chronione ani prowadzenia robót mogących powodować trwałą degradację siedlisk, gleby czy zasobów wodnych. Zastosowane rozwiązania techniczne i materiałowe będą zgodne z obowiązującymi normami środowiskowymi i będą realizowane w duchu zrównoważonego rozwoju.

Projekt w pełni realizuje zasadę równości szans, niedyskryminacji oraz dostępności, a jego efekty będą ogólnodostępne, przyjazne środowiskowo i społecznie sprawiedliwe. Przedsięwzięcie spełnia wszystkie wymagania zasady DNSH i w sposób rzeczywisty przyczynia się do realizacji celów środowiskowych i klimatycznych Unii Europejskiej.

Karta opisu projektu do Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025-2030

Tytuł projektu:	Zrównoważona gospodarka wodno-ściekowa w Leśnej Krainy Jezior
Nazwa lidera/wnioskodawcy:	Do ustalenia na etapie Porozumienia międzygminnego ws. realizacji projektu
Partnerzy projektu: <i>należy wymienić wszystkie podmioty zaangażowane w realizację projektu poprzez powielenie poniższej tabeli [wpisz czy dotyczy]</i>	Gmina Dębowa Kłoda Gmina Ludwin Gmina Sosnowica Gmina Uścimów
Rola partnera w projekcie (w tym udział finansowy):	Poszczególne zadania dotyczące zrównoważonej gospodarki wodno – ściekowej w Leśnej Krainie Jezior realizowane będą na terenie gmin: Dębowa Kłoda, Ludwin, Sosnowica, Uścimów, zgodnie z opisem projektu. W przypadku niniejszego przedsięwzięcia zakładany jest wspólny efekt realizacji projektu – tj. rezultaty projektu, mają wpływ na więcej niż 1 gminę. W związku z tym istnieje możliwość realizacji poszczególnych zadań poprzez projekty indywidualne składane odrębnie przez każdą z gmin, zgodnie z planowanym zakresem, bez konieczności podpisywania porozumienia międzygminnego. W sytuacji wyboru formy partnerstwa jaką jest porozumienie międzygminne - za kwestie organizacyjne i administracyjne związane z przygotowaniem projektu oraz zarządzaniem projektem odpowiada Lider wyznaczony w porozumieniu międzygminnym. Lider odpowiadać będzie również za przeprowadzenie postępowania/postępowań o udzielenie zamówień publicznych z uwzględnieniem możliwości składania ofert częściowych (zgodnie z art. art. 91 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych), dostosowanych do specyfiki i zakresu zadań określonych dla każdej z gmin uczestniczących w projekcie. Udział finansowy partnerów w całkowitej wartości projektu (koszty bezpośrednie PLN): Gmina Dębowa Kłoda: 16 400 000 Gmina Ludwin: 24 000 000 Gmina Sosnowica: 10 000 000 Gmina Uścimów: 10 000 000
Numer i nazwa Działania w ramach Szczegółowego Opisu Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-	Zakres zadań w ramach projektu jest zgodny z następującymi typami projektów w ramach Działania FELU.03.04 Zrównoważona

Z komentarzem [DW EFRR1]: Należy podać, w jakiej walucie wyrażono podaną kwotę.

2027: (należy wpisać nr i nazwę Działania oraz uzasadnić zgodność projektu z danym Działaniem, konkretny kod interwencji z danego Działania Programu)	gospodarka wodno-ściekowa – CP 2(v): 1. Projekty z zakresu gospodarki ściekowej w aglomeracjach od co najmniej 2 tys. do poniżej 15 tys. RLM ujętych w KPOŚK, które nie spełniają wymogów Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych. 2. Projekty z zakresu budowy infrastruktury do ujmowania, uzdatniania i dystrybucji wody, realizowane w ograniczonym zakresie jako element kompleksowych projektów regulujących gospodarkę ściekową (w ramach KPOŚK) lub jako samodzielne projekty na obszarach, dla których zapewniony jest odpowiedni sposób zagospodarowania ścieków zgodny z Dyrektywą Rady z dnia 21 maja 1991 r., dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych. 3. Projekty z zakresu modernizacji, naprawy infrastruktury do ujmowania, uzdatniania i dystrybucji wody, ograniczające straty w dostawach wody do spożycia, zmniejszające ryzyko wystąpienia awarii oraz zwiększające efektywność wykorzystania wody w gminach o liczbie ludności nie większej niż 15 tys. mieszkańców. Zadania przewidziane do realizacji w ramach projektu są zgodne z następującymi kodami interwencji: 062 - Dostarczanie wody do spożycia przez ludzi (infrastruktura do celów ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji, działania na rzecz efektywności, zaopatrzenie w wodę do spożycia), 065 - Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków.
Okres realizacji:	Gmina Dębowa Kłoda: 12.2026 - 12.2028 Gmina Ludwin: 06.2026 - 06.2029 Gmina Sosnowica: 01.2027 - 12.2028 Gmina Uścimów: 12.2027 - 06.2029 Powyższe, szacunkowe terminy realizacji obejmują okres rzeczowej realizacji poszczególnych zadań w ramach projektu, z wyłączeniem prac przygotowawczych dotyczących m.in. opracowania dokumentacji technicznej.
Całkowita wartość projektu: szacowana całkowita wartość projektu (koszty	60 400 000 PLN (koszty bezpośrednie)

<i>kwalfikowalne + niekwalfikowalne)</i>	
Kwota dofinansowania:	51 340 000 PLN
Planowany wkład własny Wnioskodawcy:	9 060 000 PLN
Inne źródło finansowania:	Nie dotyczy
Krótki opis projektu <i>(należy wskazać opis potrzeby realizacji projektu, cel, przedmiot, wskazanie głównych odbiorców projektu, zakres rzeczowy).</i>	
Potrzeba realizacji projektu wynika z konieczności zapewnienia zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej oraz ochrony zasobów wody do picia i bezpośredniej ochrony zlewni rzek oraz odpływów z obszaru Leśnej Krainy Jezior, a także utrzymania dobrego stanu wód i zachowania istniejących wartości środowiska. Celem projektu jest zapewnienie niezawodności systemów odprowadzania ścieków i zaopatrzenia w wodę, w szczególności poprzez zmniejszenie ryzyka wystąpienia awarii sieci kanalizacyjnych i wodociągowych oraz wynikających z nich strat w dostawach wody pitnej oraz efektywne wykorzystanie istniejących zasobów, a także ograniczenie ilości ścieków, a co za tym idzie poprawę środowiska naturalnego, czystości wód oraz gleby. Odbiorcami projektu są mieszkańcy z obszaru Leśnej Krainy Jezior korzystający z rezultatów projektu oraz jednostki organizacyjne administracji samorządowej odpowiedzialne za realizację zadań dotyczących zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej. Zadania w ramach niniejszego projektu realizowane będą w aglomeracjach od co najmniej 2 tys. do poniżej 10 tys. RLM ujętych w AKPOŚK, które nie spełniają wymogów dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych i mające wpływ na dostosowanie aglomeracji do wymogów dyrektywy. Zadania w ramach niniejszego projektu z zakresu budowy/rozbudowy infrastruktury do ujmowania, uzdatniania i dystrybucji wody, realizowane będą w ograniczonym zakresie jako element kompleksowych projektów regulujących gospodarkę ściekową (w ramach KPOŚK) - limit na poziomie projektu: 25% kosztów projektu lub jako samodzielne projekty, gdy na danym terenie zapewniony jest sposób zagospodarowania ścieków zgodny z Dyrektywą Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych (bądź taka zgodność zostanie uzyskana w wyniku zakończenia realizowanych już projektów). Zadania w ramach niniejszego projektu dotyczące budowy infrastruktury niezbędnej do ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji wody do spożycia realizowane będą wyłącznie na terenie gmin o liczbie ludności poniżej 15 tysięcy mieszkańców. Zadania w ramach niniejszego projektu dotyczące budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w ramach zintegrowanej gospodarki ściekowej realizowane będą w aglomeracjach od co najmniej 2 tys. do poniżej 10 tys. RLM, które nie spełniają wymogów dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych, wskazanych w AKPOŚK. Zadania w ramach niniejszego projektu dotyczące budowy, rozbudowy lub modernizacji oczyszczalni ścieków oraz budowy sieci kanalizacyjnej realizowane będą w aglomeracjach od co najmniej 2 tys. do poniżej 10 tys. RLM, które nie spełniają wymogów dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych, o długości odpowiadającej wielkości wskazanej w AKPOŚK. <u>Zakres rzeczowy projektu:</u> Gmina Dębowa Kłoda - zadania:	

1. Modernizacja stacji uzdatniania wody w miejscowości Żmiarki polegająca na wymianie trzech zbiorników na wodę uzdatnioną: wymiana trzech zbiorników podziemnych emaliowanych o pojemności 50 m³ każdy wraz z niezbędnym osprzętem i rurociągami technologicznymi.

Szacunkowy koszt całkowity: 3 400 000 PLN.

2. Przydomowe oczyszczalnie ścieków na terenie Gminy Dębowa Kłoda: budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowościach nieskanalizowanych, głównie na terenach na których utrudniona jest budowa sieci kanalizacyjnych - m.in. w miejscowości Marianówka, Chmielów, Korona.

Szacunkowy koszt całkowity: 3 000 000 PLN.

3. Rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej na terenie gminy Dębowa Kłoda: rozbudowa sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami na terenach nieskanalizowanych, głównie w miejscowościach o dużej liczbie mieszkańców w celu podniesienia komfortu życia codziennego oraz zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej terenów, m.in. w miejscowości Stępków czy Plebania Wola. Zakres robót obejmie budowę przyłączy kanalizacyjnych do budynków mieszkalnych wraz z wykonaniem robót ziemnych, montażem rurociągów, montażem studni rewizyjnych. W wyniku realizacji przedsięwzięcia nastąpi likwidacja istniejących szamb.

Szacunkowy koszt całkowity: 10 000 000 PLN.

Gmina Ludwin - zadania:

1. Modernizacja stacji uzdatniania wody w m. Piaseczno

Szacunkowy koszt całkowity: 4 000 000 PLN.

2. Przydomowe oczyszczalnie ścieków na terenie Gminy Ludwin: budowa 500 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków (oczyszczalnie biologiczne z osadem czynnym lub złożem biologicznym o przepustowości 1-2 m³ na dobę).

Szacunkowy koszt całkowity: 5 000 000 PLN.

3. Rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej, przebudowa oczyszczalni ścieków w m. Ludwin i jej modernizacja - zapewnienie efektywnego systemu odbioru i oczyszczania ścieków bytowych na terenie gminy Ludwin: rozbudowa sieci kanalizacyjnej w tym kanalizacji grawitacyjnej i tłocznej, budowa/rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na odcinku do 2 km, budowa/przebudowa przepompowni ścieków, modernizacja oczyszczalni ścieków - zwiększenie przepustowości technologicznej w celu dostosowania do aktualnych i przyszłych potrzeb mieszkańców, wymiana urządzeń mechaniczno - biologicznych z zastosowaniem nowoczesnych systemów sterowania i monitoringu (SCADA), odtworzenie nawierzchni, przyłącza energetyczne, ogrodzenie i infrastruktura pomocnicza.

Szacunkowy koszt całkowity: 15 000 000 PLN.

Gmina Sosnowica - zadania:

1. Rozbudowa infrastruktury wodociągowej na terenie Gminy Sosnowica: budowa/rozbudowa sieci wodociągowych, wymiana armatury sieci wodociągowych na terenie Gminy Sosnowica w zakresie hydrantów oraz zasuw sekwencyjnych, remont stacji uzdatniania wody w Sosnowicy, nowym Orzechowie i Turnie.

Szacunkowy koszt całkowity: 10 000 000 PLN.

Gmina Uścimów - zadania:

1. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej oraz przebudowa lub rozbudowa oczyszczalni ścieków na terenie Aglomeracji „Jedlanka”: rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenach nieskanalizowanych i przyłączenie do kanalizacji nieruchomości posiadających zbiorniki na

Z komentarzem [DW EFRR2]: Należy mieć na uwadze, iż przedmiotowy zakres powinien być wpisany w KPOŚK obowiązującym na dzień ogłoszenia naboru projektów. Ponadto, dofinansowanie przydomowych oczyszczalni ścieków jest możliwe tylko w uzasadnionym przypadku, gdy budowa sieci kanalizacyjnej nie jest uzasadniona, jako że nie przyniosłoby to korzyści dla środowiska lub powodowałoby nadmierne koszty. Wsparcie przydomowych oczyszczalni ścieków możliwe jest wyłącznie w przypadku zapewnienia regularnego monitoringu, kontroli i utrzymania tych instalacji, odpowiedniego postępowania z osadami ściekowymi oraz zapewnienia trwałości tych instalacji.

Z komentarzem [DW EFRR3]: j.w.

nieczystości ciekłe; rozbudowa sieci wodociągowej do terenów działek mieszkaniowych, do których zapewniony jest zbiorczy system zbierania ścieków komunalnych, przebudowa lub rozbudowa instalacji do oczyszczania ścieków komunalnych, w tym przebudowa punktu zrzutu ścieków dowożonych, montaż prasy do osadu, przebudowa pomieszczenia prasy osadu, zakup wyposażenia niezbędnego do funkcjonowania instalacji do oczyszczania ścieków (w tym: kontenery, pojemniki itp.); modernizacja budynku oczyszczalni ścieków (remont elewacji, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej itp.) Szacunkowy koszt całkowity: 10 000 000 PLN.
Uzasadnienie zintegrowanego charakteru przedsięwzięcia <i>(należy uzasadnić zintegrowany charakter działań (w tym opis terytorialnego zasięgu projektu), jego odbiorców oraz wskazać oddziaływanie na rozwiązywanie wspólnych problemów, wykorzystanie potencjałów obszaru funkcjonalnego (terytorium współpracy JST) oraz sposób w jaki projekt wpisany jest cele strategii IIT)</i> Zgodnie z zapisami „Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027” w przypadku niniejszego przedsięwzięcia zakładany jest wspólny efekt realizacji projektu – tj. rezultaty projektu, polegające na wspieraniu zrównoważonej gospodarki wodno - ściekowej w Leśnej Krainie Jezior, mają wpływ na więcej niż 1 gminę. Projekt w sposób kompleksowy wspiera działania dotyczące zrównoważonej gospodarki wodno – ściekowej na obszarze LKJ. Projekt realizuje cel szczegółowy 2.2 Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030: „Poprawa stanu infrastruktury sieciowej oraz gospodarki odpadami” i jest ukierunkowany na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych Leśnej Krainy Jezior dotyczących właściwego i zgodnego z normami funkcjonowania odpowiedniej infrastruktury związanej z zapewnieniem niezawodności systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz zaopatrzenia w wodę. W konsekwencji przełoży się to na ograniczenie strat w środowisku i gospodarce na całym obszarze partnerstwa. Podjęte działania pozytywnie wpłyną na stan ilościowy i jakościowy wód podziemnych, stanowiących główne źródło zaopatrzenia ludności i gospodarki w wodę na obszarze gmin partnerskich, przyczynią się do poprawy stanu środowiska naturalnego, a także jakości życia mieszkańców, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Zakładany jest wspólny rezultat i objęcie wsparciem w ramach niniejszego projektu mieszkańców gmin partnerstwa Leśnej Krainy Jezior.
Komplementarność projektu z projektami realizowanymi z innych środków publicznych, w szczególności ze środków Unii Europejskiej <i>(należy wskazać projekty komplementarne z opisem powiązań między projektami, w tym inne projekty planowane w Strategii IIT)</i> Wszystkie zadania w ramach niniejszego projektu realizowane w poszczególnych gminach charakteryzuje wzajemna komplementarność w zakresie zapewnienia zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej w Leśnej Krainie Jezior. W obszarze ochrony środowiska i adaptacji do zmian klimatu powiązane są ze sobą projekty dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, bezpieczeństwa ekologicznego, małej retencji wodnej, ochrony bioróżnorodności oraz gospodarki odpadami. Ich realizacja wzajemnie się uzupełnia – inwestycje wodno-kanalizacyjne i retencyjne poprawiają gospodarowanie zasobami wodnymi i ograniczają ryzyko suszy oraz powodzi, wzmocnienie potencjału jednostek OSP i budowa punktów czerpania wody do ochrony przeciwpożarowej lasów, zwiększają skuteczność reagowania na zagrożenia klimatyczne, a modernizacja systemu selektywnej zbiórki odpadów redukuje presję na środowisko wodne i glebowe. Razem projekty te tworzą spójny system działań prewencyjnych i

infrastrukturalnych, wzmacniający odporność obszaru na skutki zmian klimatu i podnoszący jakość życia mieszkańców.

Ponadto inwestycje w gospodarkę wodno-ściekową mają bezpośredni wpływ na podniesienie atrakcyjności turystycznej obszaru. Sprawna i nowoczesna infrastruktura wodno-kanalizacyjna poprawia jakość środowiska naturalnego, redukując zanieczyszczenia wód i gleby, co sprzyja rozwojowi produktów turystycznych. Inwestycje w gospodarkę wodno-ściekową wpłyną pozytywnie na wizerunek obszaru partnerstwa, czyniąc go bardziej konkurencyjnym i postrzeganym jako nowoczesny oraz przyjazny dla odwiedzających.

Szczegółowy opis komplementarności oraz zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału obszaru partnerstwa Leśnej Krainy Jezior, w tym: integracja kontekstowa w zakresie priorytetów SRWL 2030 oraz celów polityki spójności, integracja strategiczna na poziomie celów strategicznych i kierunków działań strategii, integracja na poziomie celów szczegółowych strategii (kierunków działań), integracja na poziomie projektów oraz integracja funkcjonalna w zarządzaniu strategią, opisane zostały w Rozdziale 11 Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030 - *Opis zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału obszaru partnerstwa Leśnej Krainy Jezior*.

Szczegółowy opis integracji i komplementarności na poziomie projektów znajduje się w podrozdziale 11.4 Strategii.

Gotowość dokumentacyjna projektu do podjęcia jego realizacji

(Należy wskazać stan zaawansowania prac nad projektem, tj. czy opracowano dokumentację techniczną, dokumentację środowiskową, uzyskano zezwolenie na realizację inwestycji, czy pozyskano zabezpieczenie środków niezbędnych do realizacji inwestycji. Jeśli nie pozyskano ww. dokumentów, należy wskazać planowany termin ich uzyskania. Ponadto należy wskazać planowaną datę gotowości do przedłożenia wniosku aplikacyjnego wraz z całą dokumentacją aplikacyjną).

Trwają prace nad opracowaniem lub uzupełnieniem dokumentacji technicznej i środowiskowej, oraz uzyskaniem zezwoleń na realizację poszczególnych inwestycji.

Z uwagi na wymogi dotyczące naborów programu FEL 2021 – 2027 (tj. brak możliwości złożenia wniosku aplikacyjnego bez uprzedniego uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji) poniższe daty uzyskania zezwoleń na realizację inwestycji są tożsame z datami gotowości do przedłożenia wniosku aplikacyjnego wraz z całą dokumentacją aplikacyjną.

Poniższe, szacunkowe terminy realizacji obejmują okres rzeczowej realizacji poszczególnych zadań w ramach projektu, z wyłączeniem prac przygotowawczych dotyczących m.in. opracowania dokumentacji technicznej.

Gmina Dębowa Kłoda:

Zadanie 1:

Szacunkowy termin realizacji zadania: 05.2027 - 08.2027

- planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 06.2026
- planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 08.2026
- planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 03.2027

Zadanie 2:

Szacunkowy termin realizacji zadania: 12.2026 - 12.2028

- planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 06.2026
- planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 08.2026
- planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 10.2026

Zadanie 3:

Szacunkowy termin realizacji zadania: 12.2026 - 12.2028

- planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 06.2026
- planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 08.2026
- planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 10.2026

Gmina Ludwin:

Zadanie 1:

Szacunkowy termin realizacji zadania: 06.2026 - 06.2029

- planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 04.2026
- planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 04.2026
- planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 04.2026

Zadanie 2:

Szacunkowy termin realizacji zadania: 12.2026 - 06.2029

- planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 06.2026
- planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 06.2026
- planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 06.2026

Zadanie 3:

Szacunkowy termin realizacji zadania: 12.2027 - 06.2029

- planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 06.2027
- planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 06.2027
- planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 06.2027

Gmina Sosnowica:

Zadanie 1:

Szacunkowy termin realizacji zadania: 01.2027 - 12.2028

- planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 09.2026
- planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 09.2026
- planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 09.2026

Gmina Uścimów:

Zadanie 1:

Szacunkowy termin realizacji zadania: 12.2027 - 06.2029

- planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 12.2026
- planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 08.2027
- planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 11.2027

Zgodność realizacji projektu oraz działań Wnioskodawcy/partnera z polityką antydyskryminacyjną i Kartą Praw Podstawowych UE

(należy opisać czy realizacja projektu oraz działania Wnioskodawcy/partnera nie będą skutkować jakąkolwiek dyskryminacją ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną oraz czy będzie realizowany w zgodzie z przepisami antydyskryminacyjnymi, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.)

Realizacja projektu oraz działania partnerów projektu są w pełni zgodne z zasadą równości szans i niedyskryminacji oraz nie będą skutkować jakąkolwiek formą dyskryminacji, o której mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. Zgodnie z tym przepisem, realizatorzy projektu są zobowiązani do zapewnienia, że działania finansowane ze środków funduszy unijnych będą prowadzone w sposób nienaruszający zasady

zakazu dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Projekt obejmuje kompleksowe działania infrastrukturalne dotyczące gospodarki wodno - ściekowej. Zakres inwestycji dotyczy rozbudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków, sieci kanalizacyjnych i wodociągowych oraz budowy i przebudowy ujęć wody. Charakter projektu, ukierunkowanego na zapewnienie równego i trwałego dostępu do usług komunalnych oraz poprawę jakości życia mieszkańców, zakłada pełną neutralność w odniesieniu do cech osobistych i społecznych jego odbiorców. Projekt będzie realizowany zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym, w tym z art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, gwarantując przestrzeganie zasady równości szans i niedyskryminacji na każdym etapie jego wdrażania. Działania inwestycyjne, infrastrukturalne i organizacyjne nie przewidują żadnych kryteriów, które mogłyby prowadzić do wykluczenia bezpośredniego lub pośredniego. Przeciwnie, zakłada się, że efekty projektu będą powszechnie dostępne i służyć będą wszystkim mieszkańcom – w tym osobom z niepełnosprawnościami, seniorom oraz grupom zagrożonym wykluczeniem społecznym. Zgodność z zasadami niedyskryminacji zostanie również zapewniona poprzez zastosowanie standardów projektowania uwzględniających potrzeby osób o ograniczonej mobilności i innych użytkowników ze szczególnymi potrzebami. Partnerzy projektu zadeklarowali zgodność swoich działań z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz zobowiązali się do przestrzegania obowiązujących przepisów antydyskryminacyjnych, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności produktów, usług i infrastruktury. Projekt będzie realizowany w pełnym poszanowaniu wartości równościowych Unii Europejskiej oraz zgodnie z art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r., w sposób sprzyjający integracji społecznej, przeciwdziałaniu wykluczeniu i zapewniający dostępność dla wszystkich grup odbiorców
Zgodność z zasadami horyzontalnymi określonymi w Traktacie o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. oraz z zasadą DNSH <i>(należy opisać czy realizacja projektu ma pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, czy efekty projektów (produkty, usługi, infrastruktura) będą dostępne dla wszystkich, zgodnie z postanowieniami art. 9 Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, z poszanowaniem zasad określonych w art. 9 rozporządzenia nr 2021/1060) lub neutralne). Ponadto należy wskazać, w jakim zakresie realizacja inwestycji będzie zgodna z zasadą DNSH).</i>
Realizacja projektu ma pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym na zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w rozumieniu art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. Projekt obejmuje inwestycje w infrastrukturę oczyszczalni ścieków, kanalizacyjną, wodociągową oraz ujęć wody. Zakres projektu został opracowany w sposób zapewniający równy dostęp do jego efektów wszystkim mieszkańcom obszaru, niezależnie od płci, wieku, poziomu sprawności, wyznania, pochodzenia czy statusu społeczno-ekonomicznego. Efekty projektu będą ogólnodostępne i użyteczne dla całej społeczności lokalnej. Planowane działania dotyczą podstawowych usług publicznych, takich jak dostęp do komunalnych sieci wodociągowych i kanalizacyjnych oraz czystej wody pitnej, co ma kluczowe znaczenie dla jakości życia mieszkańców. Inwestycje będą realizowane w zgodzie z zasadą dostępności, o której mowa w art. 9 Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami. W praktyce oznacza to, że przy projektowaniu i wdrażaniu infrastruktury uwzględnione zostaną potrzeby osób z niepełnosprawnościami, m.in. poprzez odpowiednie rozwiązania w zakresie obsługi systemów i

korzystania z urządzeń pomiarowych.

Realizacja inwestycji jest zgodna z zasadą „nieczynienia poważnych szkód” (DNSH), określoną w art. 9 i art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 oraz uszczegółowioną w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) 2021/2139, w szczególności w Załączniku I tego aktu, zawierającym techniczne kryteria kwalifikacji działań zgodnych z celami środowiskowymi.

W ramach projektu nie będą prowadzone działania, które mogłyby skutkować poważnymi szkodami w odniesieniu do sześciu celów środowiskowych wskazanych w art. 9 rozporządzenia 2020/852, tj. łagodzenia zmian klimatu, adaptacji do zmian klimatu, zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi i morskimi, gospodarki o obiegu zamkniętym, zapobiegania zanieczyszczeniom oraz ochrony bioróżnorodności i ekosystemów. Projekt bezpośrednio przyczynia się do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych, zmniejszenia strat wody oraz zwiększenia niezawodności systemów oczyszczania ścieków i zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną.

Zastosowane technologie i rozwiązania projektowe spełniają aktualne normy środowiskowe i będą wdrażane zgodnie z przepisami prawa krajowego oraz wspólnotowego w zakresie ochrony środowiska. Prace budowlane i modernizacyjne nie będą ingerować w obszary przyrodniczo chronione ani nie będą prowadzone w sposób mogący zakłócić równowagę ekologiczną.

Projekt w sposób kompleksowy i praktyczny realizuje zasadę równości szans, niedyskryminacji i dostępności. Jego efekty będą powszechnie dostępne, funkcjonalne i służące całej społeczności.

Jednocześnie projekt spełnia wymogi zasady DNSH, nie powodując poważnych szkód dla środowiska i przyczyniając się do jego ochrony i poprawy jakości życia mieszkańców Leśnej Krainy Jezior.

Karta opisu projektu do Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025-2030

Tytuł projektu:	Gospodarka odpadami w Leśnej Krainie Jezior
Nazwa lidera/wnioskodawcy:	Gmina Ludwin
Partnerzy projektu: <i>należy wymienić wszystkie podmioty zaangażowane w realizację projektu poprzez powielenie poniższej tabeli [wpisz czy dotyczy]</i>	Nie dotyczy
Rola partnera w projekcie (w tym udział finansowy):	Poszczególne zadania dotyczące gospodarki odpadami realizowane będą na terenie gminy Ludwin, zgodnie z opisem projektu. W przypadku niniejszego przedsięwzięcia zakładany jest wspólny efekt realizacji projektu – tj. rezultaty projektu, mają wpływ na więcej niż 1 gminę, tj. na gminę Ludwin oraz wszystkie gminy partnerstwa, których mieszkańcy będą korzystać z rezultatów projektu dotyczących gospodarki odpadami. W związku z tym istnieje możliwość realizacji projektu indywidualnego składanego odrębnie przez gminę Ludwin, zgodnie z planowanym zakresem, bez konieczności podpisywania porozumienia międzygminnego. Udział finansowy Lidera w całkowitej wartości projektu (koszty bezpośrednie PLN): Gmina Ludwin: 10 000 000
Numer i nazwa Działania w ramach Szczegółowego Opisu Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027: <i>(należy wpisać nr i nazwę Działania oraz uzasadnić zgodność projektu z danym Działaniem, konkretny kod interwencji z danego Działania Programu)</i>	Zakres zadań w ramach projektu jest zgodny z typami projektów nr 1a) i 1b) określonymi w Działaniu FELU.03.06 Gospodarka odpadami w sektorze publicznym – CP 2(vi): 1. Projekty z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi, dotyczące: a) Infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów komunalnych (w tym budowa / modernizacja PSZOK, punktów napraw i przygotowania do ponownego użycia, systemowe zagospodarowanie odpadów w kompostownikach przydomowych), b) Infrastruktury do recyklingu i innych procesów odzysku odpadów wraz z procesami przygotowania odpadów do ich odzysku (rozbudowa linii sortowniczych odpadów w celu zwiększenia stopnia oraz jakości odzysku/recyklingu materiałów, modernizacja instalacji przetwarzania odpadów ulegających biodegradacji,

Z komentarzem [DW EFRR1]: Należy podać w jakiej walucie wyrażono podaną kwotę.

	budowa instalacji do przygotowania wyselekcjonowanych frakcji odpadów do recyklingu i innych procesów odzysku odpadów oraz do procesów produkcyjnych wykorzystujących odpady jako surowce). Zadania przewidziane do realizacji w ramach projektu są zgodne z kodami interwencji: 046 - Wsparcie dla podmiotów, które świadczą usługi wspierające gospodarkę niskoemisyjną i odporność na zmiany klimatu, w tym działania w zakresie zwiększania świadomości, 067 – Gospodarowanie odpadami z gospodarstw domowych: działania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, ich minimalizacji, segregacji, ponownego użycia, recyklingu
Okres realizacji:	Gmina Ludwin: 01.2026 - 12.2028 Powyższe, szacunkowe terminy realizacji obejmują okres rzeczowej realizacji poszczególnych zadań w ramach projektu, z wyłączeniem prac przygotowawczych dotyczących m.in. opracowania dokumentacji technicznej.
Całkowita wartość projektu: <i>szacowana całkowita wartość projektu (koszty kwalifikowalne + niekwalifikowalne)</i>	10 000 000 PLN (koszty bezpośrednie)
Kwota dofinansowania:	8 500 000 PLN
Planowany wkład własny Wnioskodawcy:	1 500 000 PLN
Inne źródło finansowania:	Nie dotyczy
Krótki opis projektu <i>(należy wskazać opis potrzeby realizacji projektu, cel, przedmiot, wskazanie głównych odbiorców projektu, zakres rzeczowy).</i>	
Potrzeba realizacji projektu wynika z konieczności ograniczenia wykorzystywania zasobów naturalnych oraz zapewnienia efektywnego systemu zagospodarowania odpadów komunalnych i zmniejszenie ich negatywnego oddziaływania na środowisko na obszarze Leśnej Krainy Jezior. Celem projektu jest zwiększenie efektywności selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz wzmocnienie infrastruktury do sortowania, a następnie recyklingu i innych procesów odzysku odpadów oraz osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu odpadów. Odbiorcami projektu są mieszkańcy obszaru Leśnej Krainy Jezior korzystający z rezultatów projektu oraz jednostki organizacyjne administracji samorządowej odpowiedzialne za realizację zadań związanych z gospodarką odpadami. Zadania dotyczące gospodarowania odpadami komunalnymi zostały ujęte w planie inwestycyjnym stanowiącym załącznik do WPGO 2028 - w tabeli A <i>Infrastruktura planowana do rozbudowy lub modernizacji wraz z harmonogramem realizacji planowanych inwestycji i ich kosztami</i> lub w tabeli B <i>Planowane nowe inwestycje wraz z harmonogramem realizacji planowanych inwestycji i ich kosztami</i>. Zakres zadań jest zgodny z zamierzonym sposobem gospodarowania odpadami uwzględnionym w WPGO 2028.	

Zakres rzeczowy projektu:

Gmina Ludwin - zadania:

1. Budowa punktu selektywnej zbiórki odpadów w Gminie Ludwin: utworzenie punktu do zbierania, w tym magazynowania i przeładunku odpadów w obrębie części działki nr 742 wg ewidencji gruntów miejscowości Dratów. Działka o nr 747 oraz 745 będzie przeznaczona na podciągnięcie sieci elektrycznej i wodociągowej. Na działce 747 w m. Dratów będzie wpięcie do sieci wodociągowej. Działka nr 137/8 i 137/7 w m. Dąbrowa będzie służyła od wpięcia sieci elektrycznej.

Planowane przedsięwzięcie stanowi zorganizowanie PSZOK-u (punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych) na terenie Gminy Ludwin, dla obsługi stałych i czasowych mieszkańców gminy.

Zakres zadania:

- budowa ogrodzenia,
- uzbrojenie terenu w sieć wodociągową z hydrantami p.poż.,
- wydzieleniu punktu do zbierania, w tym magazynowania i przeładunku odpadów, w tym ustawienie kontenerów i pojemników na odpady oraz wydzielenie boksów z bloków betonowych,
- montaż kontenera na cele socjalno-bytowe i biurowe,
- montaż przenośnej, szczelnej toalety typu TOI-TOI,
- montaż oświetlenia oraz urządzeń do monitoringu.
- zakup 1725 szt. kompostowników dla gospodarstw domowych z terenu gminy Ludwin.

Bilans terenu pod projektowaną inwestycję wynosi: powierzchnia pod magazynowanie odpadów ca 2000 m², drogi wewnętrzne (wjazd i wyjazd) o pow. 220 m²,

W obrębie analizowanej działki odpady będą magazynowane w wydzielonej, utwardzonej części o powierzchni 2000 m².

Szacunkowy koszt całkowity: 10 000 000 PLN.

Koszty montażu obiektów obsługującego PSZOK (kontener socjalno – bytowy i biurowy, toaleta) nie przekracza 15% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.

Koszty wyposażenia niezbędnego do prawidłowego funkcjonowania PSZOK w ramach powyższych zadań nie przekroczą 50% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.

Uzasadnienie zintegrowanego charakteru przedsięwzięcia

(należy uzasadnić zintegrowany charakter działań (w tym opis terytorialnego zasięgu projektu), jego odbiorców oraz wskazać oddziaływanie na rozwiązywanie wspólnych problemów, wykorzystanie potencjałów obszaru funkcjonalnego (terytorium współpracy JST) oraz sposób w jaki projekt wpisany jest cele strategii IIT)

Zgodnie z zapisami „Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027” w przypadku niniejszego przedsięwzięcia zakładany jest wspólny efekt realizacji projektu – tj. rezultaty projektu, polegające na wspieraniu zrównoważonej gospodarki odpadami w Leśnej Krainie Jezior mają wpływ na więcej niż 1 gminę. Projekt w sposób kompleksowy wspiera działania dotyczące gospodarki odpadami o obiegu zamkniętym na obszarze LKJ.

Projekt należy uznać za przedsięwzięcie o charakterze zintegrowanym, ponieważ jego rezultaty wykraczają poza granice gminy Ludwin i oddziałują na wszystkie jednostki samorządu terytorialnego tworzące partnerstwo. Realizacja inwestycji polegającej na utworzeniu punktu selektywnej zbiórki

Z komentarzem [DW EFRR2]: Należy mieć na uwadze, że w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, wspierane jest wypełnienie przez Polskę zobowiązań wynikających z Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG). Zgodnie z art. 3 ww. Dyrektywy, w przypadku, gdy ustanowienie systemu zbierania ścieków komunalnych nie jest uzasadnione, jako że nie przyniosłoby korzyści dla środowiska lub powodowałoby nadmierne koszty, należy zastosować pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy zapewniające ten sam poziom ochrony środowiska. Montaż przenośnej, szczelnej toalety typu toi-toi” nie spełnia wymaganego poziomu ochrony środowiska. Tym samym nie kwalifikuje się do wsparcia w ramach FEL.

odpadów komunalnych (PSZOK) w miejscowości Dratów przyczyni się do uporządkowania gospodarki odpadami na obszarze całej Leśnej Krainy Jezior poprzez stworzenie możliwości właściwego gromadzenia, magazynowania i przekazywania odpadów komunalnych. Funkcjonowanie PSZOK-u będzie służyło nie tylko mieszkańcom gminy realizującej projekt, ale także mieszkańcom gmin sąsiednich, którzy dzięki temu zyskają dostęp do jednolitej infrastruktury gospodarki odpadami zgodnej z wymogami prawa.

Przedsięwzięcie w sposób kompleksowy wspiera działania w zakresie gospodarki odpadami, obejmując budowę i uzbrojenie terenu, wyposażenie punktu w kontenery, pojemniki i boksy do selektywnej zbiórki, montaż infrastruktury technicznej, urządzeń socjalno-biurowych oraz instalacji zabezpieczających, a także wprowadzenie rozwiązań proekologicznych skierowanych bezpośrednio do mieszkańców poprzez dystrybucję 1725 kompostowników. Realizacja tych działań wpłynie na wzrost poziomu segregacji i recyklingu odpadów, ograniczenie ilości odpadów trafiających na składowiska, zmniejszenie presji na środowisko naturalne oraz poprawę estetyki i jakości życia mieszkańców całego obszaru partnerstwa.

Rezultaty projektu mają wymiar ponadlokalny i odpowiadają na wspólne problemy partnerstwa Leśnej Krainy Jezior, związane z niewystarczającym stopniem segregacji i przetwarzania odpadów oraz koniecznością spełnienia wymogów prawa unijnego i krajowego w zakresie gospodarki odpadami. Zintegrowany charakter przedsięwzięcia przejawia się również w jego wkładzie w realizację wspólnej polityki partnerstwa w zakresie ochrony środowiska, gospodarki o obiegu zamkniętym oraz adaptacji do zmian klimatu, w tym poprzez ograniczenie emisji gazów cieplarnianych wynikających z właściwego zagospodarowania bioodpadów.

Projekt należy uznać za wspólną odpowiedź całego partnerstwa na wyzwania w zakresie gospodarki odpadami, gdyż jego rezultaty służą mieszkańcom wszystkich gmin i w sposób spójny wykorzystują potencjał całego obszaru Leśnej Krainy Jezior

Projekt realizuje cel szczegółowy 2.2 Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030: „Poprawa stanu infrastruktury sieciowej oraz gospodarki odpadami” i jest ukierunkowany na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych Leśnej Krainy Jezior dotyczących zapewnienia efektywnej i racjonalnej gospodarki odpadami ze szczególnym uwzględnieniem selektywnej zbiórki i recyklingu odpadów komunalnych. W konsekwencji przełoży się to na zwiększenie ilości ponownie wykorzystanych odpadów na całym obszarze partnerstwa LKJ oraz ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko.

Zakładany jest wspólny rezultat i objęcie wsparciem w ramach niniejszego projektu mieszkańców samorządów partnerstwa Leśnej Krainy Jezior.

Komplementarność projektu z projektami realizowanymi z innych środków publicznych, w szczególności ze środków Unii Europejskiej

(należy wskazać projekty komplementarne z opisem powiązań między projektami, w tym inne projekty planowane w Strategii IIT)

Niniejszy projekt jest komplementarny z następującymi projektami realizowanymi w ramach Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030:

- Wsparcie efektywności energetycznej w Leśnej Krainie Jezior - projekt realizowany w ramach Celu szczegółowego 2.1. „Wsparcie efektywności energetycznej i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych”,
- Zwiększenie wykorzystania OZE w Leśnej Krainie Jezior - projekt realizowany w ramach Celu szczegółowego 2.1. „Wsparcie efektywności energetycznej i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych”,
- Bezpieczeństwo ekologiczne w Leśnej Krainie Jezior - projekt realizowany w ramach Celu

- szczegółowego 2.3. „Dostosowanie do zmian klimatu i ochrona bioróżnorodności”,
- Mała retencja w Leśnej Krainie Jezior - projekt realizowany w ramach Celu szczegółowego 2.3. „Dostosowanie do zmian klimatu i ochrona bioróżnorodności”,
 - Zrównoważona gospodarka wodno-ściekowa w Leśnej Krainie Jezior - projekt realizowany w ramach Celu szczegółowego 2.2. „Poprawa stanu infrastruktury sieciowej oraz gospodarki odpadami”,
 - Ochrona bioróżnorodności w Leśnej Krainie Jezior - projekt realizowany w ramach Celu szczegółowego 2.3. „Dostosowanie do zmian klimatu i ochrona bioróżnorodności”.

Projekt dotyczący gospodarki odpadami w Leśnej Krainie Jezior jest komplementarny z innymi przedsięwzięciami realizowanymi na obszarze partnerstwa, ponieważ wspólnie tworzą one spójny system działań na rzecz ochrony środowiska, poprawy jakości życia mieszkańców oraz zrównoważonego rozwoju całego obszaru. Jego realizacja, poprzez stworzenie nowoczesnej infrastruktury do selektywnej zbiórki, magazynowania i przekazywania odpadów, w tym bioodpadów, bezpośrednio wpisuje się w cele związane z gospodarką o obiegu zamkniętym, a także ograniczeniem emisji i presji na środowisko.

Komplementarność z projektami dotyczącymi wspierania efektywności energetycznej oraz zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii przejawia się w dążeniu do redukcji emisji gazów cieplarnianych i zmniejszenia obciążenia środowiska. Gospodarka odpadami, poprzez właściwe przetwarzanie frakcji biodegradowalnej i ograniczenie składowania, wspiera te działania, ponieważ redukuje emisję metanu i innych gazów powstających w wyniku niekontrolowanego rozkładu odpadów.

Projekt jest powiązany również z działaniami w zakresie bezpieczeństwa ekologicznego, gdyż właściwe zagospodarowanie odpadów zmniejsza ryzyko zanieczyszczeń gleb, wód i powietrza, co przyczynia się do podniesienia poziomu bezpieczeństwa środowiskowego i zdrowotnego mieszkańców. Z kolei w odniesieniu do przedsięwzięć w obszarze małej retencji oraz zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej projekt wspiera te działania pośrednio, eliminując problem nielegalnych składowisk i odpadów trafiających do wód powierzchniowych i gruntowych, co poprawia jakość zasobów wodnych oraz ułatwia ich retencjonowanie i bezpieczne wykorzystywanie.

Istotnym elementem komplementarności jest również powiązanie z projektami w zakresie ochrony bioróżnorodności. Ograniczenie odpadów w środowisku zmniejsza presję na ekosystemy leśne i wodne, chroni gatunki zagrożone zanieczyszczeniem oraz sprzyja utrzymaniu walorów przyrodniczych całego obszaru. Dzięki temu przedsięwzięcia w obszarze gospodarki odpadami oraz ochrony bioróżnorodności wzajemnie się uzupełniają i wzmacniają swój efekt.

W konsekwencji projekt gospodarki odpadami stanowi integralny element strategii partnerstwa Leśnej Krainy Jezior, wspierając realizację celów środowiskowych, energetycznych i klimatycznych w sposób kompleksowy. Jego rezultaty uzupełniają i wzmacniają efekty innych inwestycji, tworząc spójny system działań na rzecz ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju całego obszaru partnerstwa.

Szczegółowy opis komplementarności oraz zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału obszaru partnerstwa Leśnej Krainy Jezior, w tym: integracja kontekstowa w zakresie priorytetów SRWL 2030 oraz celów polityki spójności, integracja strategiczna na poziomie celów strategicznych i kierunków działań strategii, integracja na poziomie celów szczegółowych strategii (kierunków działań), integracja na poziomie projektów oraz integracja funkcjonalna w zarządzaniu strategią, opisane zostały w Rozdziale 11 Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030 - Opis zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału

obszaru partnerstwa Leśnej Krainy Jezior. Szczegółowy opis integracji i komplementarności na poziomie projektów znajduje się w podrozdziale 11.4 Strategii.
Gotowość dokumentacyjna projektu do podjęcia jego realizacji <i>(Należy wskazać stan zaawansowania prac nad projektem, tj. czy opracowano dokumentację techniczną, dokumentację środowiskową, uzyskano zezwolenie na realizację inwestycji, czy pozyskano zabezpieczenie środków niezbędnych do realizacji inwestycji. Jeśli nie pozyskano ww. dokumentów, należy wskazać planowany termin ich uzyskania. Ponadto należy wskazać planowaną datę gotowości do przedłożenia wniosku aplikacyjnego wraz z całą dokumentacją aplikacyjną).</i>
Trwają prace nad opracowaniem lub uzupełnieniem dokumentacji technicznej i środowiskowej, oraz uzyskaniem zezwoleń na realizację projektu. Z uwagi na wymogi dotyczące naborów programu FEL 2021 – 2027 (tj. brak możliwości złożenia wniosku aplikacyjnego bez uprzedniego uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji) poniższe daty uzyskania zezwoleń na realizację inwestycji są tożsame z datami gotowości do przedłożenia wniosku aplikacyjnego wraz z całą dokumentacją aplikacyjną. Poniższe, szacunkowe terminy realizacji obejmują okres rzeczowej realizacji projektu, z wyłączeniem prac przygotowawczych dotyczących m.in. opracowania dokumentacji technicznej.
Gmina Ludwin: <u>Zadanie 1:</u> Szacunkowy termin realizacji zadania: 01.2026 - 12.2028 - planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 06.2025 - planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 06.2025 - planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 07.2025
Zgodność realizacji projektu oraz działań Wnioskodawcy/partnera z polityką antydyskryminacyjną i Kartą Praw Podstawowych UE <i>(należy opisać czy realizacja projektu oraz działania Wnioskodawcy/partnera nie będą skutkować jakąkolwiek dyskryminacją ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną oraz czy będzie realizowany w zgodzie z przepisami antydyskryminacyjnymi, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.)</i>
Realizacja projektu oraz działania Lidera projektu są w pełni zgodne z zasadą równości szans i niedyskryminacji, o której mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. Zgodnie z tym przepisem, wszelkie działania podejmowane przy wsparciu funduszy Unii Europejskiej muszą być realizowane z poszanowaniem Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, w tym zakazu dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Projekt zakłada inwestycję w infrastrukturę służącą selektywnej zbiórce i przetwarzaniu odpadów komunalnych. Planowane działania obejmują budowę i modernizację punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), wyposażenie w urządzenia do obsługi i składowania odpadów oraz budowę obiektów socjalnych i towarzyszącej infrastruktury technicznej. Wszystkie elementy projektu zaplanowano w sposób zapewniający równy dostęp do ich rezultatów dla całej społeczności lokalnej, niezależnie od jej cech społecznych, demograficznych czy zdrowotnych. Infrastruktura objęta wsparciem będzie ogólnodostępna i przeznaczona do obsługi mieszkańców bez względu na ich wiek, sprawność, status majątkowy czy pochodzenie. Działania będą wdrażane zgodnie z zasadami dostępności i projektowania uniwersalnego, co oznacza, że

obiekt PSZOK i jego otoczenie zostaną dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – w tym m.in. poprzez zapewnienie odpowiednich ciągów pieszych, dojść, powierzchni manewrowych oraz oznakowania w przestrzeni.

Projekt wpisuje się w cele polityki spójności i wdrażany będzie zgodnie z art. 9 ust. 1–3 rozporządzenia 2021/1060 oraz art. 9 Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami. Oznacza to zobowiązanie Lidera projektu do zapewnienia dostępności środowiska fizycznego, urządzeń i usług publicznych dla wszystkich użytkowników. Nie przewiduje się żadnych działań, które mogłyby prowadzić do dyskryminacji pośredniej lub bezpośredniej. Projekt sprzyja inkluzji społecznej poprzez rozwój usług komunalnych niezbędnych do zapewnienia godnych warunków życia i ochrony środowiska.

Projekt będzie realizowany w pełnym poszanowaniu wartości równościowych Unii Europejskiej oraz zgodnie z art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060, a jego rezultaty będą dostępne dla wszystkich mieszkańców Leśnej Krainy Jezior na równych i sprawiedliwych zasadach.

Zgodność z zasadami horyzontalnymi określonymi w Traktacie o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. oraz z zasadą DNSH

(należy opisać czy realizacja projektu ma pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, czy efekty projektów (produkty, usługi, infrastruktura) będą dostępne dla wszystkich, zgodnie z postanowieniami art. 9 Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, z poszanowaniem zasad określonych w art. 9 rozporządzenia nr 2021/1060) lub neutralne). Ponadto należy wskazać, w jakim zakresie realizacja inwestycji będzie zgodna z zasadą DNSH).

Realizacja projektu ma pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym na zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, w rozumieniu art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.

Przedsięwzięcie zakłada budowę punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), wyposażenia w specjalistyczny sprzęt oraz zapewnienie zaplecza technicznego i socjalnego. Celem projektu jest zwiększenie efektywności systemu gospodarowania odpadami oraz zapewnienie mieszkańcom możliwości prawidłowego postępowania z odpadami, zgodnie z zasadami selektywnej zbiórki.

Projekt będzie realizowany z pełnym poszanowaniem zasad horyzontalnych określonych w art. 9 ust. 1–3 rozporządzenia 2021/1060. Wszystkie działania przewidziane w projekcie są zaprojektowane w sposób gwarantujący równy dostęp do jego rezultatów. Obiekt PSZOK będzie ogólnodostępny, a jego funkcje komunalne będą realizowane bez jakichkolwiek kryteriów selekcji – niezależnie od płci, wieku, pochodzenia, religii, statusu majątkowego czy sprawności fizycznej mieszkańców. Zaplanowana interwencja będzie dostępna dla wszystkich użytkowników, co zapewnia zgodność z art. 9 Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami.

W ramach realizacji projektu przewidziano dostosowanie PSZOK do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, poprzez zastosowanie m.in. ciągów pieszych, podjazdów i powierzchni manewrowych, odpowiedniego oznakowania oraz ergonomicznych punktów obsługi. Infrastruktura zostanie zaprojektowana zgodnie z zasadą uniwersalnego projektowania, dzięki czemu będzie funkcjonalna i dostępna również dla osób starszych, dzieci oraz osób ze szczególnymi potrzebami. Projekt nie zawiera żadnych działań selektywnych ani mechanizmów mogących prowadzić do wykluczenia społecznego. Celem jest rozwój usług komunalnych o charakterze podstawowym, które stanowią element infrastruktury o kluczowym znaczeniu dla zapewnienia równości w dostępie do godnych warunków życia i ochrony środowiska.

Realizacja inwestycji jest zgodna z zasadą „nieczynienia poważnych szkód” (DNSH), zgodnie z art. 9 i art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 oraz przepisami Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2021/2139, w szczególności Załącznikiem I, określającym techniczne kryteria zgodności z celami środowiskowymi.

Zakres rzeczowy projektu nie narusza żadnego z sześciu celów środowiskowych określonych w art. 9 rozporządzenia 2020/852. Działania nie wpłyną negatywnie na łagodzenie zmian klimatu, adaptację do zmian klimatu, zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi i morskimi, gospodarkę o obiegu zamkniętym, zapobieganie zanieczyszczeniom ani ochronę bioróżnorodności i ekosystemów. Projekt wprost przyczynia się do realizacji celów środowiskowych, w tym zmniejszenia ilości odpadów deponowanych na składowiskach, zwiększenia poziomu recyklingu i promowania gospodarki o obiegu zamkniętym.

Realizacja inwestycji nie wymaga ingerencji w tereny chronione przyrodniczo ani nie wiąże się z wycinką drzew, przekształcaniem siedlisk naturalnych czy trwałą ingerencją w zasoby wodne i glebowe. Prace budowlane będą prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ochrony środowiska i zasadami zrównoważonego zagospodarowania przestrzennego. Zakupione urządzenia będą spełniać wymogi efektywności energetycznej i ograniczania emisji zanieczyszczeń.

Projekt realizuje zasadę równości szans, niedyskryminacji oraz dostępności. Jego efekty będą ogólnodostępne i użyteczne dla całej społeczności, w tym osób z niepełnosprawnościami.

Jednocześnie inwestycja jest w pełni zgodna z zasadą DNSH, zarówno w ujęciu formalnym, jak i praktycznym, a jej realizacja przyczyni się do poprawy jakości środowiska i życia mieszkańców Leśnej Krainy Jezior.

Karta opisu projektu do Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025-2030

Tytuł projektu:	Podniesienie jakości edukacji przedszkolnej w Leśnej Krainie Jezior
Nazwa lidera/wnioskodawcy:	Do ustalenia na etapie Porozumienia międzygminnego ws. realizacji projektu
Partnerzy projektu: <i>należy wymienić wszystkie podmioty zaangażowane w realizację projektu poprzez powielenie poniższej tabeli [wpisz czy dotyczy]</i>	Gmina Ludwin Gmina Wyrki
Rola partnera w projekcie (w tym udział finansowy):	Poszczególne zadania dotyczące podniesienia jakości edukacji przedszkolnej w Leśnej Krainie Jezior realizowane będą na terenie gmin Ludwin i Wyrki, zgodnie z opisem projektu. W przypadku niniejszego przedsięwzięcia zakładany jest wspólny efekt realizacji projektu – tj. rezultaty projektu, mają wpływ na więcej niż 1 gminę. W związku z tym istnieje możliwość realizacji poszczególnych zadań poprzez projekty indywidualne składane odrębnie przez każdą z gmin, zgodnie z planowanym zakresem, bez konieczności podpisywania porozumienia międzygminnego. W sytuacji wyboru formy partnerstwa jaką jest porozumienie międzygminne - za kwestie organizacyjne i administracyjne związane z przygotowaniem projektu oraz zarządzaniem projektem odpowiada Lider wyznaczony w porozumieniu międzygminnym. Lider odpowiadać będzie również za przeprowadzenie postępowania/postępowań o udzielenie zamówień publicznych z uwzględnieniem możliwości składania ofert częściowych (zgodnie z art. art. 91 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych), dostosowanych do specyfiki i zakresu zadań określonych dla każdej z gmin uczestniczących w projekcie. Udział finansowy partnerów w całkowitej wartości projektu (koszty bezpośrednie PLN): Gmina Ludwin: 12 000 000 Gmina Wyrki: 3 200 000
Numer i nazwa Działania w ramach Szczegółowego Opisu Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027: <i>(należy wpisać nr i nazwę Działania oraz</i>	Zakres zadań w ramach projektu jest zgodny z następującymi typami projektów w ramach Działania FELU.07.01 Infrastruktura przedszkolna – CP 4(ii): 1. Inwestycje w infrastrukturę edukacji

Z komentarzem [ONIOP1]: Należy podjąć ostateczną decyzję w zakresie formy składania projektu. Opisy wskazuje, że projekt będzie składany/realizowany w partnerstwie

uzasadnić zgodność projektu z danym Działaniem, konkretny kod interwencji z danego Działania Programu)	przedszkolnej, w tym w szczególności na obszarach deficytowych, m. in.: budowa, rozbudowa, przebudowa, adaptacja i modernizacja obiektów na potrzeby prowadzenia działalności edukacyjnej, w tym m.in. place zabaw wraz z zapewnieniem niezbędnego wyposażenia gwarantującego wysoką jakość kształcenia. 2. Inwestycje w infrastrukturę włączającą dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zadania przewidziane do realizacji w ramach projektu są zgodne z kodem interwencji 121 - Infrastruktura na potrzeby wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem.
Okres realizacji:	Gmina Ludwin: 01.2026 - 12.2028 Gmina Wyrki: 07.2026 - 12.2028 Powyższe, szacunkowe terminy realizacji obejmują okres rzeczowej realizacji poszczególnych zadań w ramach projektu, z wyłączeniem prac przygotowawczych dotyczących m.in. opracowania dokumentacji technicznej.
Całkowita wartość projektu: <i>szacowana całkowita wartość projektu (koszty kwalifikowalne + niekwalifikowalne)</i>	15 200 000 PLN (koszty bezpośrednie)
Kwota dofinansowania:	12 920 000 PLN
Planowany wkład własny Wnioskodawcy:	2 280 000 PLN
Inne źródło finansowania:	Nie dotyczy
Krótki opis projektu <i>(należy wskazać opis potrzeby realizacji projektu, cel, przedmiot, wskazanie głównych odbiorców projektu, zakres rzeczowy).</i>	
Potrzeba realizacji projektu wynika z konieczności podniesienia poziomu kształcenia na poziomie przedszkolnym, w tym poprawy warunków kształcenia dla dzieci z niepełnosprawnościami na obszarze Leśnej Krainy Jezior. Zwiększenie dostępności do odpowiedniej jakości edukacji jest niezbędne szczególnie na obszarach wiejskich, gdzie nakłady pieniężne na edukację dzieci z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami są ograniczone, a osoby takie są w większym stopniu narażone na wykluczenie społeczne. Celem projektu jest poprawa jakości usług i infrastruktury publicznej w zakresie edukacji przedszkolnej oraz wzrost dostępności do edukacji na poziomie przedszkolnym dla dzieci z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami. Realizowane będą działania zmierzające do modernizacji i unowocześnienia infrastruktury, w szczególności w celu zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, dostępnego dla wszystkich dzieci. Projekt ma na celu rozwój oraz wzmocnienie potencjału sprzętowego i infrastrukturalnego obiektów wychowania przedszkolnego i zapewnienie ogólnodostępnych warunków do przyjęcia i nauki dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	

Z komentarzem [ONiOP2]: Na całkowitą wartość projektu powinny składać się zarówno koszty bezpośrednie jak i pośrednie, tj. koszty niezbędne do realizacji projektu, których nie można bezpośrednio przypisać do głównego celu projektu, w szczególności koszty administracyjne związane z obsługą projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań zmierzających do osiągnięcia celu projektu.

Odbiorcami projektu są mieszkańcy z obszaru Leśnej Krainy Jezior korzystający z rezultatów projektu oraz jednostki organizacyjne administracji samorządowej odpowiedzialne za realizację zadań dotyczących edukacji przedszkolnej.

W ramach planowanych zadań wnioskodawcy będą docelowo posiadać diagnozy potrzeb i deficytów w obszarze interwencji z uwzględnieniem analizy pod kątem trendów demograficznych i kompleksowych planów wykorzystania powstałej infrastruktury. Analizy będą wykazywać zgodność z „Mapą potrzeb w zakresie infrastruktury edukacyjnej i społecznej w województwie lubelskim”. Planowane zadania dotyczące infrastruktury przedszkolnej będą komplementarne z działaniami EFS+.

Zadania nie będą dotyczyły i nie będą wspierać placówek prowadzących do segregacji lub utrzymania segregacji jakiegokolwiek grupy defaworyzowanej i/lub zagrożonej wykluczeniem oraz będą zgodne z założeniami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych (UNCRPD), w tym z Komentarzem ogólnym Nr 4.

W przypadku, gdy w budynku zlokalizowana jest zarówno szkoła jak i przedszkole, a planowane zadanie obejmowało będzie cały budynek, do realizacji, na podstawie proporcji pomiędzy powierzchniami użytkowymi przedszkola i szkoły, wydzielona zostanie wyłącznie część przedszkolna.

Zadania realizowane będą na terenie lub w obiekcie należącym do wnioskodawcy. Na etapie aplikowania o wsparcie z EFRR wnioskodawcy wykażą, że posiadają prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane.

Koszty wsparcia działań społecznych obejmujących m.in. działania ukierunkowane na rozwój potencjału ludzkiego w zakresie podnoszenia kwalifikacji i kompetencji, w tym m.in. podnoszenie kompetencji dot. zielonej transformacji oraz cyfrowych uczniów i nauczycieli, nie przekroczy 15% współfinansowania unijnego projektu.

Zakres rzeczowy projektu:

Gmina Ludwin - zadania:

1. Budowa i rozbudowa placów zabaw przy szkołach podstawowych z oddziałami przedszkolnymi w Gminie Ludwin.

Szacunkowy koszt całkowity: 5 000 000 PLN.

2. Adaptacja i modernizacja pomieszczeń na potrzeby oddziałów przedszkolnych w budynku w Zezulinie Niższym wraz z zapewnieniem niezbędnego wyposażenia: aranżacja łazienek dostosowanie ich do potrzeb dzieci przedszkolnych, w tym z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami, remont pomieszczeń służących prawidłowemu funkcjonowaniu oddziałów przedszkolnych, zakup niezbędnego wyposażenia, zakup i montaż okien drzwi, wykończenie wnętrz, biały montaż, schody, elewacja, zakup mebli i zabawek edukacyjnych, wyposażenie sal do terapii SI logopedii integracji z dziećmi z orzeczeniami, cyfrowe narzędzia edukacyjne.

Szacunkowy koszt całkowity: 3 000 000 PLN.

3. Poprawa infrastruktury w oddziałach przedszkolnych i dostosowanie ich do osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wraz z podniesieniem kompetencji i kwalifikacji cyfrowych nauczycieli. Głównym celem projektu jest poprawa dostępu do dobrej jakości edukacji włączającej poprzez rozwijanie przedszkoli jako miejsc holistycznego rozwoju ucznia i zgodnie z jego indywidualnymi potrzebami. Projekt polegać będzie na adaptacji i modernizacji obiektów

na potrzeby prowadzenia przedszkolnej działalności edukacyjnej w tym dla osób niepełnosprawnych. Dostosowanie łazienek, toalet, niwelacja barier architektonicznych do osób niepełnosprawnych poprzez adaptacje klatki schodowej, pomieszczeń, służących do działań edukacyjnych, przebudowa drzwi wejściowych oraz wykonanie rampy dla wózków inwalidzkich, w tym m.in. place zabaw wraz z zapewnieniem niezbędnego wyposażenia gwarantującego wysoką jakość kształcenia oraz zakup wyposażenia/pomocy dydaktycznych do prowadzenia zajęć oraz rozwijania kompetencji kadr.

Projekt realizowany będzie w 4 przedszkolach przy szkołach podstawowych się na terenie gminy Ludwin. Efektem projektu będzie poprawa dostępności do edukacji przedszkolnej, zapobieganie powstania deficytów u dzieci, niwelowania już istniejących deficytów, rozwój emocjonalno-społeczny. Zwiększenie liczby zajęć dodatkowych, kompensacyjnych i wyrównujących szanse, podniesienie wiedzy i umiejętności dzieci.

Szacunkowy koszt całkowity: 4 000 000 PLN.

Gmina Wyrki - zadania:

1. Adaptacja i modernizacja pomieszczeń na potrzeby oddziałów przedszkolnych w budynkach szkół w m. Wyrki-Półód i Kaplonosy - pomoc dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: projekt zakłada kompleksową inwestycję w rozwój infrastruktury edukacji przedszkolnej na obszarze deficytowym, poprzez budowę, rozbudowę i modernizację istniejących obiektów przedszkolnych. W ramach zadania przewidziano również adaptację pomieszczeń na cele edukacyjne oraz budowę nowoczesnych, bezpiecznych placów zabaw wraz z zakupem wyposażenia dydaktycznego i mebli, gwarantujących wysoką jakość kształcenia i wspierających rozwój dzieci w wieku przedszkolnym. Zadanie obejmuje doposażenie placówki w nowoczesne narzędzia ICT (w tym sprzęt komputerowy i multimedialny), umożliwiające realizację zajęć edukacyjnych również w formie zdalnej oraz dostosowanych do aktualnych trendów technologicznych. Celem jest podniesienie jakości świadczonych usług edukacyjnych oraz lepsze przygotowanie dzieci do dalszego etapu edukacji i zmieniających się wymagań rynku pracy. Ważnym elementem inwestycji jest dostosowanie infrastruktury do potrzeb dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi poprzez likwidację barier architektonicznych, zakup specjalistycznego sprzętu oraz stworzenie środowiska sprzyjającego integracji i włączeniu społecznemu.

Szacunkowy koszt całkowity: 3 200 000 PLN

Uzasadnienie zintegrowanego charakteru przedsięwzięcia

(należy uzasadnić zintegrowany charakter działań (w tym opis terytorialnego zasięgu projektu), jego odbiorców oraz wskazać oddziaływanie na rozwiązywanie wspólnych problemów, wykorzystanie potencjałów obszaru funkcjonalnego (terytorium współpracy JST) oraz sposób w jaki projekt wpisany jest cele strategii IIT)

Zgodnie z zapisami „Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027” w przypadku niniejszego przedsięwzięcia zakładany jest wspólny efekt realizacji projektu – tj. rezultaty projektu, polegające na podniesienia poziomu kształcenia na poziomie przedszkolnym, w tym poprawie warunków kształcenia dla dzieci z niepełnosprawnościami, mają wpływ na więcej niż 1 gminę.

Rezultatem projektu będzie wzrost jakości i dostępności do edukacji przedszkolnej w gminach partnerstwa Leśnej Krainy Jezior. Zwiększenie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami przyczyni się do wzrostu udziału dzieci z niepełnosprawnościami w nauczaniu w placówkach ogólnodostępnych, jak również do wzrostu zatrudnialności nauczycieli, będących osobami z niepełnosprawnościami.

Projekt realizuje cel szczegółowy 3.2 Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 –

Z komentarzem [ONIOP3]: Wsparcie infrastrukturalne ze środków EFRR w ramach Działania co do zasady może zostać skierowane na finansowanie projektów realizowanych w oparciu o istniejącą bazę lokalową. W wyjątkowych sytuacjach, w przypadku braku możliwości adaptacji istniejących budynków możliwa będzie budowa nowych obiektów lub rozbudowa istniejących związanych bezpośrednio z prowadzeniem działalności edukacyjnej w deficytowych obszarach. W takich przypadkach wnioskodawca będzie musiał przedstawić szerokie uzasadnienie wskazujące, że zaproponowane rozwiązania stanowią element strategicznego podejścia do obszaru edukacji przedszkolnej na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego i uwzględniają uwarunkowania demograficzne.

Z komentarzem [ONIOP4]: Należy przeanalizować zapis pod kątem zasadności wsparcia ze środków EFRR w ramach Działania 7.1 Infrastruktura przedszkolna.

2030: „Podniesienie jakości edukacji i wyrównywanie szans edukacyjnych” i jest ukierunkowany na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych gmin Leśnej Krainy Jezior dotyczących poprawy dostępności do edukacji na poziomie przedszkolnym, w tym dla dzieci ze specjalnymi potrzebami.

Zakładany jest wspólny rezultat i objęcie wsparciem w ramach niniejszego projektu mieszkańców czterech gmin partnerstwa Leśnej Krainy Jezior.

Komplementarność projektu z projektami realizowanymi z innych środków publicznych, w szczególności ze środków Unii Europejskiej

(należy wskazać projekty komplementarne z opisem powiązań między projektami, w tym inne projekty planowane w Strategii IIT)

Zadania w ramach niniejszego projektu realizowane w poszczególnych gminach charakteryzuje wzajemna komplementarność w zakresie kompleksowego wsparcia dla poprawy jakości i dostępności do edukacji na poziomie przedszkolnym dla dzieci ze specjalnymi potrzebami.

Niniejszy projekt jest komplementarny z następującymi projektami realizowanymi w ramach Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030:

- Wsparcie efektywności energetycznej w Leśnej Krainie Jezior - projekt realizowany w ramach Celu szczegółowego 2.1. „Wsparcie efektywności energetycznej i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych”,
- Zwiększenie wykorzystania OZE w Leśnej Krainie Jezior - projekt realizowany w ramach Celu szczegółowego 2.1. „Wsparcie efektywności energetycznej i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych”,
- Rozwój elektronicznych usług publicznych - projekt realizowany w ramach Celu szczegółowego 1.2. „1.2. Rozwój elektronicznych usług publicznych i technologii cyfrowych”,
- Podniesienie jakości usług społecznych w Leśnej Krainie Jezior - projekt realizowany w ramach Celu szczegółowego 3.1. „Podniesienie jakości infrastruktury i usług społecznych”.

Projekt dotyczący podniesienia jakości edukacji przedszkolnej w Leśnej Krainie Jezior jest komplementarny z innymi przedsięwzięciami realizowanymi na tym obszarze, ponieważ wspólnie tworzą one spójny system działań sprzyjających zrównoważonemu rozwojowi społecznemu, środowiskowemu i gospodarczemu. Zadania podejmowane przez gminy Ludwin i Wyrki w zakresie rozbudowy i modernizacji oddziałów przedszkolnych, wyposażenia ich w nowoczesne narzędzia dydaktyczne, usuwania barier architektonicznych oraz wprowadzania rozwiązań cyfrowych służących dzieciom, nauczycielom i rodzicom, są ściśle powiązane z projektami wspierającymi efektywność energetyczną. Modernizacja i adaptacja pomieszczeń przedszkolnych łączy się bowiem z koniecznością poprawy parametrów energetycznych budynków, co prowadzi do ograniczenia zużycia energii, obniżenia kosztów eksploatacji oraz poprawy komfortu użytkowania przez dzieci i kadrę pedagogiczną.

Jednocześnie przedsięwzięcia te są komplementarne z projektami dotyczącymi zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii, ponieważ wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań infrastrukturalnych w obiektach przedszkolnych stwarza warunki do stosowania instalacji opartych na OZE, co sprzyja edukacji ekologicznej najmłodszych i kształtowaniu postaw prośrodowiskowych od najwcześniejszych etapów życia. Projekty związane z rozwojem elektronicznych usług publicznych uzupełniają działania w obszarze edukacji przedszkolnej poprzez wdrażanie narzędzi cyfrowych i multimedialnych, które nie tylko wspierają proces dydaktyczny i umożliwiają organizację zajęć w formie zdalnej, ale także ułatwiają komunikację między placówkami a rodzicami, zwiększając dostępność i przejrzystość usług edukacyjnych.

Komplementarność widoczna jest również w powiązaniu z przedsięwzięciami podnoszącymi

jakość usług społecznych. Edukacja przedszkolna stanowi jeden z fundamentów usług społecznych, a jej rozwój w obszarze Leśnej Krainy Jezior przyczynia się do wyrównywania szans edukacyjnych dzieci, zapobiegania wykluczeniu, wsparcia rodzin oraz integracji osób ze specjalnymi potrzebami. Dzięki temu projekty z zakresu edukacji i usług społecznych wzajemnie się wzmacniają, zapewniając mieszkańcom lepszy dostęp do usług publicznych o wysokiej jakości i odpowiadających na realne potrzeby społeczności lokalnych.

W rezultacie projekt podniesienia jakości edukacji przedszkolnej, poprzez swoje cele i rezultaty, uzupełnia działania na rzecz efektywności energetycznej, odnawialnych źródeł energii, cyfryzacji administracji i podniesienia jakości usług społecznych, tworząc kompleksową i zrównoważoną strategię rozwoju obszaru partnerstwa Leśnej Krainy Jezior.

Projekty koncentrują się na poprawie jakości edukacji przedszkolnej i odpowiadają na kluczowe wyzwania demograficzne i społeczne obszaru partnerstwa, uzupełniając działania w sferze infrastrukturalnej i środowiskowej. Tworzą tym samym fundament poprawy jakości życia mieszkańców oraz przeciwdziałania depopulacji obszaru Leśnej Krainy Jezior.

Szczegółowy opis komplementarności oraz zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału obszaru partnerstwa Leśnej Krainy Jezior, w tym: integracja kontekstowa w zakresie priorytetów SRWL 2030 oraz celów polityki spójności, integracja strategiczna na poziomie celów strategicznych i kierunków działań strategii, integracja na poziomie celów szczegółowych strategii (kierunków działań), integracja na poziomie projektów oraz integracja funkcjonalna w zarządzaniu strategią, opisane zostały w Rozdziale 11 Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030 - *Opis zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału obszaru partnerstwa Leśnej Krainy Jezior*.

Szczegółowy opis integracji i komplementarności na poziomie projektów znajduje się w podrozdziale 11.4 Strategii.

Gotowość dokumentacyjna projektu do podjęcia jego realizacji

(Należy wskazać stan zaawansowania prac nad projektem, tj. czy opracowano dokumentację techniczną, dokumentację środowiskową, uzyskano zezwolenie na realizację inwestycji, czy pozyskano zabezpieczenie środków niezbędnych do realizacji inwestycji. Jeśli nie pozyskano ww. dokumentów, należy wskazać planowany termin ich uzyskania. Ponadto należy wskazać planowaną datę gotowości do przedłożenia wniosku aplikacyjnego wraz z całą dokumentacją aplikacyjną).

Trwają prace nad opracowaniem lub uzupełnieniem dokumentacji technicznej i środowiskowej, oraz uzyskaniem zezwoleń na realizację poszczególnych inwestycji.

Z uwagi na wymogi dotyczące naborów programu FEL 2021 – 2027 (tj. brak możliwości złożenia wniosku aplikacyjnego bez uprzedniego uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji) poniższe daty uzyskania zezwoleń na realizację inwestycji są tożsame z datami gotowości do przedłożenia wniosków aplikacyjnych wraz z całą dokumentacją.

Poniższe, szacunkowe terminy realizacji obejmują okres rzeczowej realizacji poszczególnych zadań w ramach projektu, z wyłączeniem prac przygotowawczych dotyczących m.in. opracowania dokumentacji technicznej.

Gmina Ludwin:

Zadanie 1:

Szacunkowy termin realizacji zadania: 01.2026 - 12.2028

- planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 10.2025

- planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 10.2025 - planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 11.2025 Zadanie 2: Szacunkowy termin realizacji zadania: 11.2026 - 12.2028 - planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 10.2026 - planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 10.2026 - planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 11.2026 Zadanie 3: Szacunkowy termin realizacji zadania: 02.2026 - 12.2028 - planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 01.2026 - planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 02.2026 - planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 02.2026 Gmina Wiryki: Zadanie 1: Szacunkowy termin realizacji zadania: 07.2026 - 12.2028 - planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 05.2026 - planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 05.2026 - planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 06.2026
Zgodność realizacji projektu oraz działań Wnioskodawcy/partnera z polityką antydyskryminacyjną i Kartą Praw Podstawowych UE <i>(należy opisać czy realizacja projektu oraz działania Wnioskodawcy/partnera nie będą skutkować jakąkolwiek dyskryminacją ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną oraz czy będzie realizowany w zgodzie z przepisami antydyskryminacyjnymi, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.)</i> Realizacja projektu oraz działania partnerów projektu są w pełni zgodne z zasadą równości szans i niedyskryminacji, o której mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. Przepis ten stanowi, że państwa członkowskie oraz instytucje uczestniczące w realizacji funduszy zapewniają zgodność wsparcia z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, w tym z zasadą zakazu wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Projekt obejmuje kompleksowe działania infrastrukturalne i wyposażeniowe w zakresie rozbudowy, modernizacji i dostosowania przedszkoli oraz ich otoczenia do potrzeb dzieci, w tym dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Przedmiotem projektu jest m.in. adaptacja pomieszczeń, rozbudowa placówek, zakup wyposażenia dydaktycznego i ICT, a także budowa placów zabaw. Projekt skierowany jest do dzieci w wieku przedszkolnym z terenu Leśnej Krainy Jezior oraz kadry oświatowej odpowiedzialnej za realizację wychowania przedszkolnego. Projekt będzie realizowany w sposób sprzyjający włączeniu społecznemu oraz przeciwdziałający wszelkim formom dyskryminacji, co bezpośrednio wpisuje się w założenia art. 9 ust. 1–3 rozporządzenia 2021/1060. Wszystkie działania przewidziane w projekcie są zaplanowane w sposób zapewniający równy dostęp do efektów projektu – niezależnie od cech osobistych i

społecznych dzieci oraz ich rodzin. Projekt przyczyni się do poprawy jakości edukacji przedszkolnej dla wszystkich dzieci, w tym osób z niepełnosprawnościami, dzieci pochodzących ze środowisk defaworyzowanych oraz dzieci z obszarów wiejskich zagrożonych wykluczeniem. Zgodnie z art. 9 Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami, wnioskodawcy zobowiązują się do podejmowania odpowiednich środków w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami dostępu na równi z innymi osobami do środowiska fizycznego, transportu, informacji i komunikacji, w tym technologii i systemów informacyjnych, a także innych urządzeń i usług powszechnie dostępnych. Projekt przewiduje realizację inwestycji dostosowanych do tych wymogów, m.in. przez likwidację barier architektonicznych, zapewnienie bezpiecznej nawierzchni, ergonomicznego wyposażenia oraz rozwiązań umożliwiających korzystanie z infrastruktury przez dzieci o różnych poziomach sprawności. Projekt będzie realizowany z pełnym poszanowaniem wartości równościowych Unii Europejskiej oraz zgodnie z art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060, w sposób promujący dostępność, niedyskryminację i integrację społeczną dzieci, w tym dzieci z niepełnosprawnościami, ich rodzin oraz kadry przedszkolnej.

Zgodność z zasadami horyzontalnymi określonymi w Traktacie o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. oraz z zasadą DNSH

(należy opisać czy realizacja projektu ma pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, czy efekty projektów (produkty, usługi, infrastruktura) będą dostępne dla wszystkich, zgodnie z postanowieniami art. 9 Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, z poszanowaniem zasad określonych w art. 9 rozporządzenia nr 2021/1060) lub neutralne). Ponadto należy wskazać, w jakim zakresie realizacja inwestycji będzie zgodna z zasadą DNSH).

Realizacja projektu ma pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym na zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, w rozumieniu art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. Projekt zakłada modernizację, rozbudowę oraz doposażenie infrastruktury edukacyjnej w zakresie wychowania przedszkolnego. Działania obejmują przebudowę i dostosowanie budynków przedszkoli, budowę i wyposażenie placów zabaw, sal dydaktycznych oraz pomieszczeń pomocniczych, a także zakup wyposażenia ICT i materiałów edukacyjnych. Efekty projektu będą ogólnodostępne i służyć będą wszystkim dzieciom w wieku przedszkolnym, niezależnie od płci, niepełnosprawności, pochodzenia, statusu społecznego czy wyznania. Projekt jest realizowany w sposób w pełni zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji określoną w art. 9 ust. 1–3 rozporządzenia 2021/1060. Wszystkie elementy infrastrukturalne objęte projektem zostaną dostosowane do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci o zróżnicowanych potrzebach rozwojowych. Zastosowanie rozwiązań zgodnych z zasadą projektowania uniwersalnego zapewni możliwość korzystania z efektów projektu wszystkim użytkownikom – w tym dzieciom, nauczycielom, rodzicom i opiekunom. Działania te są w pełni zgodne z art. 9 Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami, który zobowiązuje wnioskodawców do podejmowania środków niezbędnych dla zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami dostępu do środowiska fizycznego, edukacji oraz informacji i komunikacji na zasadzie równości z innymi osobami. Infrastruktura edukacyjna oraz metody dydaktyczne i organizacyjne realizowane w ramach projektu będą zgodne z tymi wytycznymi, zapewniając dzieciom równy start w edukacji. Projekt nie przewiduje żadnych kryteriów mogących prowadzić do wykluczenia społecznego ani rozwiązań selektywnych oraz wspiera integrację dzieci o różnym poziomie sprawności i zróżnicowanym zapleczem społecznym, kulturowym i ekonomicznym, podnosząc jakość i

dostępność usług przedszkolnych na obszarach wiejskich Leśnej Krainy Jezior.

Realizacja inwestycji jest zgodna z zasadą „nieczynienia poważnych szkód” (DNSH), zgodnie z art. 9 i art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 oraz Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) 2021/2139, w szczególności Załącznikiem I określającym techniczne kryteria zgodności z celami środowiskowymi.

Projekt nie przewiduje żadnych działań, które mogłyby powodować poważne szkody w odniesieniu do sześciu celów środowiskowych wymienionych w art. 9 rozporządzenia 2020/852.

Realizacja inwestycji przyczynia się do poprawy efektywności energetycznej placówek przedszkolnych, zmniejszenia zużycia energii, poprawy jakości powietrza wewnętrznego oraz wykorzystania rozwiązań o niskim wpływie środowiskowym. W procesie realizacji robót budowlanych wykorzystywane będą materiały spełniające normy środowiskowe, a stosowane technologie i wyposażenie będą dostosowane do zasad gospodarki o obiegu zamkniętym.

Nie przewiduje się ingerencji w obszary chronione przyrodniczo ani prowadzenia prac, które mogłyby skutkować trwałą degradacją środowiska naturalnego. Projekt nie wpłynie negatywnie na zasoby wodne, bioróżnorodność ani jakość gleb, a jego realizacja zostanie przeprowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Projekt w sposób spójny realizuje zasadę równości szans, niedyskryminacji i dostępności, a jego efekty będą powszechnie dostępne i integracyjne. Jednocześnie inwestycja jest w pełni zgodna z zasadą DNSH i wspiera realizację celów środowiskowych oraz społecznych polityki spójności i Europejskiego Zielonego Ładu.

Karta opisu projektu do Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025-2030

Tytuł projektu:	Podniesienie jakości usług społecznych w Leśnej Krainie Jezior
Nazwa lidera/wnioskodawcy:	Do ustalenia na etapie Porozumienia międzygminnego ws. realizacji projektu
Partnerzy projektu: <i>należy wymienić wszystkie podmioty zaangażowane w realizację projektu poprzez powielenie poniższej tabeli [wpisz czy dotyczy]</i>	Gmina Uścimów Gmina Wyrki
Rola partnera w projekcie (w tym udział finansowy):	Poszczególne zadania dotyczące podniesienia jakości usług społecznych w Leśnej Krainie Jezior realizowane będą na terenie gmin Uścimów i Wyrki, zgodnie z opisem projektu. W przypadku niniejszego przedsięwzięcia zakładany jest wspólny efekt realizacji projektu – tj. rezultaty projektu, mają wpływ na więcej niż 1 gminę. W związku z tym istnieje możliwość realizacji poszczególnych zadań poprzez projekty indywidualne składane odrębnie przez każdą z gmin, zgodnie z planowanym zakresem, bez konieczności podpisywania porozumienia międzygminnego. W sytuacji wyboru formy partnerstwa jaką jest porozumienie międzygminne - za kwestie organizacyjne i administracyjne związane z przygotowaniem projektu oraz zarządzaniem projektem odpowiada Lider wyznaczony w porozumieniu międzygminnym. Lider odpowiadać będzie również za przeprowadzenie postępowania/postępowań o udzielenie zamówień publicznych z uwzględnieniem możliwości składania ofert częściowych (zgodnie z art. art. 91 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych), dostosowanych do specyfiki i zakresu zadań określonych dla każdej z gmin uczestniczących w projekcie. Udział finansowy partnerów w całkowitej wartości projektu (koszty bezpośrednie PLN): Gmina Uścimów: 10 000 000 Gmina Wyrki: 4 000 000
Numer i nazwa Działania w ramach Szczegółowego Opisu Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027: <i>(należy wpisać nr i nazwę Działania oraz uzasadnić zgodność projektu z danym</i>	Zakres zadań w ramach projektu jest zgodny z następującymi typami projektów w ramach Działania FELU.07.06 Infrastruktura usług i integracji społecznej – CP 4(iii): 1c) roboty budowlane i wyposażenie infrastruktury na potrzeby realizacji usług w

<i>Działaniem, konkretny kod interwencji z danego Działania Programu)</i>	społeczności lokalnej w szczególności na rzecz osób z niepełnosprawnościami, przewlekle chorych i osób starszych w powiązaniu z działaniami EFS+ w ramach rozwoju usług społecznych i zdrowotnych w CS 4k), 1d) roboty budowlane i wyposażenie infrastruktury mieszkań treningowych i wspomaganych (w uzasadnionych przypadkach także zakup lokali mieszkalnych na przedmiotowe cele) skierowane w szczególności dla osób opuszczających pieczę zastępczą, zakłady poprawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, w powiązaniu z działaniami EFS+ w ramach rozwoju usług społecznych i zdrowotnych w CS 4k) oraz działania ukierunkowane na deinstytucjonalizację pieczy zastępczej czy usług dla osób w kryzysie bezdomności w CS 4i), 2. Wsparcie infrastruktury (mieszkania/lokale – z wyłączeniem budowy nowych obiektów) wykorzystywanej w ramach najmu socjalnego, w tym dla cudzoziemców objętych indywidualnym planem integracji w powiązaniu z działaniami EFS+ w ramach rozwoju usług społecznych i zdrowotnych w CS 4k) oraz w ramach działań skierowanych do obywateli państw trzecich w CS 4i). Zadania przewidziane do realizacji w ramach projektu są zgodne z następującymi kodami interwencji: 126 - Infrastruktura mieszkaniowa (inna niż dla migrantów, uchodźców i osób objętych ochroną międzynarodową lub ubiegających się o nią), 127 - Pozostała infrastruktura społeczna przyczyniająca się do włączenia społecznego.
Okres realizacji:	Gmina Uścimów: 04.2027 - 01.2028 Gmina Wiryki: 10.2027 - 04.2029 Powyższe, szacunkowe terminy realizacji obejmują okres rzeczowej realizacji poszczególnych zadań w ramach projektu, z wyłączeniem prac przygotowawczych dotyczących m.in. opracowania dokumentacji technicznej.
Całkowita wartość projektu: <i>szacowana całkowita wartość projektu (koszty kwalifikowalne + niekwalifikowalne)</i>	14 000 000 PLN (koszty bezpośrednie)
Kwota dofinansowania:	11 900 000 PLN

Planowany wkład własny Wnioskodawcy:	2 100 000 PLN
Inne źródło finansowania:	Nie dotyczy
Krótki opis projektu <i>(należy wskazać opis potrzeby realizacji projektu, cel, przedmiot, wskazanie głównych odbiorców projektu, zakres rzeczowy).</i>	
Potrzeba realizacji projektu wynika z konieczności przeciwdziałania negatywnym trendom w obszarze włączenia i integracji społecznej oraz z niewystarczającego poziomu usług świadczonych na poziomie społeczności lokalnych w formach zdeinstytucjonalizowanych. Celem projektu jest wzrost jakości funkcjonowania infrastruktury i dostępności do usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym i rodzinnym (przejście od usług instytucjonalnych do usług dziennych i środowiskowych, wsparcie mieszkalnictwa o charakterze wspomagającym, <u>chronionym</u> i treningowym). Odbiorcami projektu są mieszkańcy obszaru Leśnej Krainy Jezior korzystający z rezultatów projektu oraz jednostki organizacyjne administracji samorządowej odpowiedzialne za realizację zadań dotyczących pomocy i integracji społecznej. Realizacja powyższych zadań będzie komplementarna i powiązana z działaniami Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w ramach FEL 2021-2027 oraz Funduszu Europejskiego dla Rozwoju Społecznego (FERS) m.in w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego kadr opieki długoterminowej w aspekcie społecznym. Wsparcie infrastruktury mieszkaniowej będzie wdrażane w sposób zintegrowany z działaniami z obszarów edukacji, zdrowia, zatrudnienia i opieki społecznej, celem zapewnienia kompleksowego wsparcia. Uwzględnione zostanie wsparcie działań możliwych do realizacji w ramach CS 4 i), 4k) i CS 4I). Zostaną też spełnione pozostałe warunki dotyczące kwalifikowalności określone dla Działania 7.6 Infrastruktura usług i integracji społecznej (typ projektu 1 a-e, 2) Priorytetu VII Lepsza dostępność do usług społecznych i zdrowotnych programu FEL 2021-2027. Wnioskodawcy posiadają tytuł prawny do wszystkich nieruchomości będących przedmiotem projektu. W ramach zadań wskazanych w projekcie nie są planowane wydatki dotyczące infrastruktury lub wyposażenia niewykorzystywanego na rzecz świadczenia usług w społeczności lokalnej. Planowane zadania dotyczą wyłącznie infrastruktury i wyposażenia placówek świadczących usługi w społeczności lokalnej. Szczegółowe uzasadnienie, że usługi zaplanowane do realizacji w ramach wspartej infrastruktury wpisują się w definicję usług świadczonych w społeczności lokalnej stanowić będzie część dokumentacji aplikacyjnej w ramach naboru w Działaniu 07.06 FELU. <u>Zakres rzeczowy projektu:</u> Przebudowa, rozbudowa lub remont bloku mieszkalnego w m. Drozdówka 39 na obiekt wykorzystywany w ramach najmu mieszkań socjalnych. Gmina Uścimów - zadania: 1. Przebudowa, rozbudowa lub remont bloku mieszkalnego w m. Drozdówka 39 na obiekt wykorzystywany w ramach najmu mieszkań socjalnych. Szacunkowy koszt całkowity: 10 000 000 PLN. Gmina Wyrki - zadania:	

Z komentarzem [AP1]: Nieaktualna nomenklatura.

Z komentarzem [AP2]: Tego typu projekty najczęściej obejmują również zagospodarowanie terenu wokół budynku (parkingi, podjazdy, mała infrastruktura, zieleni itp.). W związku z powyższym proponuje się analizę zakresu rzeczowego planowanych inwestycji oraz ewentualne rozszerzenie zakresu wskazanego w fiszce o zagospodarowanie terenu wokół obiektów budowlanych.

1. Utworzenie wspólnego punktu wsparcia w ramach JST Leśnej Krainy Jezior (Pracownia dla osób ze specjalnymi potrzebami): adaptacja budynku obecnej szkoły Podstawowej w Kaplonosach w ramach modernizacji i przekształcenia na potrzeby usług świadczonych w społeczności lokalnej, w tym usług społecznych umożliwiających osobom niezależne życie w środowisku lokalnym a dzieciom życie w bezpiecznej rodzinie:
- usługi opiekuńcze, obejmujące pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem, świadczone przez opiekunów faktycznych lub w postaci: usług sąsiedzkich, usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania lub dziennych form usług opiekuńczych,
 - opieka wytchnieniowa w formie dziennego pobytu,
 - usługi w rodzinnym domu pomocy, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (nienaruszające zapisów Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych).
- Szacunkowy koszt całkowity: 4 000 000 PLN.

Uzasadnienie zintegrowanego charakteru przedsięwzięcia

(należy uzasadnić zintegrowany charakter działań (w tym opis terytorialnego zasięgu projektu), jego odbiorców oraz wskazać oddziaływanie na rozwiązywanie wspólnych problemów, wykorzystanie potencjałów obszaru funkcjonalnego (terytorium współpracy JST) oraz sposób w jaki projekt wpisany jest cele strategii IIT)

Zgodnie z zapisami „Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027” w przypadku niniejszego przedsięwzięcia zakładany jest wspólny efekt realizacji projektu – tj. rezultaty projektu, polegające na poprawie jakości funkcjonowania infrastruktury i dostępności do usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym i rodzinnym na obszarze Leśnej Krainy Jezior, mają wpływ na więcej niż 1 gminę.

Niniejszy projekt ma na celu zapewnienie kompleksowych rozwiązań dotyczących upowszechnienia dostępu do wysokiej jakości usług społecznych na obszarze LKJ poprzez inwestycje w infrastrukturę niezbędną do ich realizacji, z której korzystać będą mieszkańcy obszaru partnerstwa.

Projekt dotyczący przeciwdziałania negatywnym trendom w obszarze włączenia i integracji społecznej oraz podnoszenia jakości usług świadczonych w formach zdeinstytucjonalizowanych ma charakter zintegrowany, ponieważ jego rezultaty wykraczają poza gminy bezpośrednio realizujące zadania i oddziałują na cały obszar partnerstwa Leśnej Krainy Jezior. Przedsięwzięcie obejmujące m.in. tworzenie mieszkań socjalnych w gminie Uścimów oraz adaptację budynku w gminie Wyrzyki na punkt wsparcia dla osób ze specjalnymi potrzebami odpowiada na wspólny problem całego partnerstwa, jakim jest niewystarczający poziom dostępności usług społecznych w środowisku lokalnym i rodzinnym oraz potrzeba zastępowania tradycyjnych, instytucjonalnych form pomocy nowoczesnymi i zindywidualizowanymi usługami świadczonymi blisko mieszkańca.

Oddziaływanie projektu obejmuje wszystkie gminy partnerstwa, ponieważ rozwiązania w zakresie mieszkań socjalnych oraz usług opiekuńczych i wytchnieniowych staną się dostępne także dla osób pochodzących z pozostałych gmin Leśnej Krainy Jezior. Oznacza to, że mieszkańcy całego obszaru zyskają realne wsparcie w sytuacjach kryzysowych, niezależnie od miejsca zamieszkania. Jednocześnie stworzenie punktu wsparcia w gminie Wyrzyki będzie pełnić funkcję lokalnego centrum usług społecznych, integrując działania wielu podmiotów i wspierając osoby w trudnej sytuacji życiowej, osoby starsze, niepełnosprawne czy rodziny z dziećmi wymagającymi szczególnej opieki.

Projekt wykorzystuje potencjały całego partnerstwa, gdyż uzupełnia luki w systemie usług społecznych w poszczególnych gminach i pozwala na ich równomierny rozwój. Wspólnym efektem

jest stworzenie spójnego i dostępnego systemu wsparcia, który ogranicza wykluczenie społeczne, poprawia jakość życia mieszkańców oraz wzmacnia integrację lokalnych społeczności. Co istotne, projekt wspiera rozwój usług świadczonych w formule środowiskowej i rodzinnej, które odpowiadają na współczesne wyzwania społeczne i są zgodne z kierunkami wyznaczonymi przez politykę unijną i krajową w zakresie deinstytucjonalizacji.

Rezultaty projektu oddziałują zatem na wszystkie gminy partnerstwa Leśnej Krainy Jezior, ponieważ mieszkańcy każdej z nich będą mogli korzystać z nowoczesnych usług społecznych, podnieść jakość swojego życia i poczucie bezpieczeństwa. Dzięki temu przedsięwzięcie nie ma charakteru lokalnego, lecz stanowi wspólną odpowiedź całego partnerstwa na kluczowe wyzwania społeczne, wzmacniając spójność i integrację obszaru oraz podnosząc jakość funkcjonowania całej wspólnoty samorządowej.

Projekt realizuje cel szczegółowy 3.1 Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030: *Podniesienie jakości infrastruktury i usług społecznych* i jest ukierunkowany na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych obszaru LKJ dotyczących poprawy dostępności do dobrej jakości infrastruktury i usług społecznych odpowiadających potrzebom lokalnej społeczności. Zakładany jest wspólny rezultat i objęcie wsparciem w ramach niniejszego projektu mieszkańców pięciu gmin partnerstwa Leśnej Krainy Jezior.

Komplementarność projektu z projektami realizowanymi z innych środków publicznych, w szczególności ze środków Unii Europejskiej

(należy wskazać projekty komplementarne z opisem powiązań między projektami, w tym inne projekty planowane w Strategii IIT)

Wszystkie zadania w ramach niniejszego projektu realizowane w poszczególnych gminach charakteryzuje wzajemna komplementarność w zakresie kompleksowego wsparcia dla zapewnienia dostępności do wysokiej jakości infrastruktury i usług integracji społecznej.

Niniejszy projekt jest komplementarny z następującymi projektami realizowanymi w ramach Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030:

- Wspieranie efektywności energetycznej w Leśnej Krainie Jezior - projekt realizowany w ramach Celu szczegółowego 2.1. „Wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych”,
- Zwiększenie wykorzystania OZE w Leśnej Krainie Jezior - projekt realizowany w ramach Celu szczegółowego 2.1. „Wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych”,
- Poprawa atrakcyjności turystycznej w Leśnej Krainie Jezior – Etap I - projekt realizowany w ramach Celu szczegółowego 1.1. „Poprawa atrakcyjności turystycznej i rozwój marki terytorialnej”,
- Poprawa atrakcyjności turystycznej w Leśnej Krainie Jezior – Etap II - projekt realizowany w ramach Celu szczegółowego 1.1. „Poprawa atrakcyjności turystycznej i rozwój marki terytorialnej”,
- Rozwój elektronicznych usług publicznych - projekt realizowany w ramach Celu szczegółowego 1.2. „Rozwój elektronicznych usług publicznych i technologii cyfrowych”,
- Podniesienie jakości edukacji przedszkolnej w Leśnej Krainie Jezior - projekt realizowany w ramach Celu szczegółowego 3.2. „Podniesienie jakości edukacji i wyrównywanie szans edukacyjnych”.

Zadania realizowane przez gminy Uścimów i Wiryki w obszarze włączenia i integracji społecznej oraz podnoszenia jakości usług społecznych są komplementarne z innymi przedsięwzięciami realizowanymi w ramach partnerstwa Leśnej Krainy Jezior, ponieważ wspólnie tworzą spójny system działań służących zrównoważonemu rozwojowi społecznemu, środowiskowemu i gospodarczemu tego obszaru. Przebudowa i rozbudowa budynku w Drozdówce na mieszkania socjalne w gminie Uścimów bezpośrednio odpowiada na problem wykluczenia społecznego, zapewniając

mieszkańcom stabilne warunki bytowe oraz umożliwiając im integrację ze społecznością lokalną. Utworzenie punktu wsparcia dla osób ze specjalnymi potrzebami w gminie Wiryki w formie usług opiekuńczych, opieki wytchnieniowej i usług rodzinnych jest z kolei elementem wdrażania nowoczesnych, zdeinstytucjonalizowanych form wsparcia, które podnoszą jakość życia mieszkańców i zwiększają ich szanse na niezależne funkcjonowanie w środowisku lokalnym.

Przedsięwzięcia te są powiązane z projektami dotyczącymi wspierania efektywności energetycznej, ponieważ modernizacja budynków przeznaczonych na mieszkania socjalne czy punkty wsparcia wiąże się z koniecznością poprawy parametrów energetycznych, co wpływa na obniżenie kosztów eksploatacyjnych i zwiększenie komfortu użytkowników. W tym samym kontekście projekty pozostają komplementarne z zadaniami w zakresie zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii, gdyż potencjalne zastosowanie instalacji OZE w obiektach mieszkalnych i społecznych sprzyja ich długoterminowej trwałości i stabilności finansowej, jednocześnie wzmacniając wymiar ekologiczny działań społecznych.

Istotna jest także komplementarność z działaniami na rzecz poprawy atrakcyjności turystycznej Leśnej Krainy Jezior. Podnoszenie jakości życia mieszkańców i tworzenie lokalnych punktów wsparcia sprzyja budowaniu pozytywnego wizerunku obszaru jako miejsca nie tylko atrakcyjnego przyrodniczo i turystycznie, lecz także przyjaznego społecznie, otwartego i wspierającego osoby w trudnej sytuacji życiowej. W ten sposób inwestycje społeczne uzupełniają rozwój turystyki, wzmacniając lokalną spójność i budując wizerunek obszaru LKJ jako przestrzeni wysokiej jakości życia.

Komplementarność względem rozwoju elektronicznych usług publicznych polega na tym, że cyfryzacja usług administracyjnych i społecznych umożliwi lepszą organizację i dostępność wsparcia, np. w zakresie usług opiekuńczych czy zarządzania mieszkaniami socjalnymi. Nowoczesne rozwiązania cyfrowe pozwalają na efektywniejsze świadczenie usług i lepszy kontakt mieszkańców z instytucjami odpowiedzialnymi za pomoc społeczną.

Wreszcie przedsięwzięcia w zakresie podnoszenia jakości edukacji przedszkolnej pozostają w powiązaniu z inwestycjami społecznymi, ponieważ obie grupy działań wspierają integrację i włączenie społeczne od najmłodszych lat, umożliwiając równy dostęp do edukacji, opieki i wsparcia. Poprawa warunków funkcjonowania przedszkoli i równoczesne rozwijanie usług opiekuńczych oraz mieszkań socjalnych tworzą spójny system zapobiegania wykluczeniu, wyrównywania szans rozwojowych dzieci i dorosłych oraz budowania kapitału społecznego na obszarze partnerstwa.

W rezultacie zadania realizowane w gminach Uścimów i Wiryki w pełni uzupełniają przedsięwzięcia z zakresu efektywności energetycznej, odnawialnych źródeł energii, rozwoju turystyki, cyfryzacji usług publicznych i podnoszenia jakości edukacji przedszkolnej, wspólnie tworząc kompleksową strategię poprawy jakości życia mieszkańców Leśnej Krainy Jezior w wymiarze społecznym, środowiskowym i gospodarczym.

Szczegółowy opis komplementarności oraz zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału obszaru partnerstwa Leśnej Krainy Jezior, w tym: integracja kontekstowa w zakresie priorytetów SRWL 2030 oraz celów polityki spójności, integracja strategiczna na poziomie celów strategicznych i kierunków działań strategii, integracja na poziomie celów szczegółowych strategii (kierunków działań), integracja na poziomie projektów oraz integracja funkcjonalna w zarządzaniu strategią, opisane zostały w Rozdziale 11 Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030 - *Opis zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału obszaru partnerstwa Leśnej Krainy Jezior*.

Szczegółowy opis integracji i komplementarności na poziomie projektów znajduje się w podrozdziale 11.4 Strategii.
Gotowość dokumentacyjna projektu do podjęcia jego realizacji <i>(Należy wskazać stan zaawansowania prac nad projektem, tj. czy opracowano dokumentację techniczną, dokumentację środowiskową, uzyskano zezwolenie na realizację inwestycji, czy pozyskano zabezpieczenie środków niezbędnych do realizacji inwestycji. Jeśli nie pozyskano ww. dokumentów, należy wskazać planowany termin ich uzyskania. Ponadto należy wskazać planowaną datę gotowości do przedłożenia wniosku aplikacyjnego wraz z całą dokumentacją aplikacyjną).</i>
Trwają prace nad opracowaniem lub uzupełnieniem dokumentacji technicznej i środowiskowej, oraz uzyskaniem zezwoleń na realizację poszczególnych zadań. Z uwagi na wymogi dotyczące naborów programu FEL 2021 – 2027 (tj. brak możliwości złożenia wniosku aplikacyjnego bez uprzedniego uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji) poniższe daty uzyskania zezwoleń na realizację inwestycji są tożsame z datami gotowości do przedłożenia wniosku aplikacyjnego wraz z całą dokumentacją aplikacyjną. Poniższe, szacunkowe terminy realizacji obejmują okres rzeczowej realizacji poszczególnych zadań w ramach projektu, z wyłączeniem prac przygotowawczych dotyczących m.in. opracowania dokumentacji technicznej. Gmina Uścimów: Zadanie 1: Szacunkowy termin realizacji zadania: 04.2027 - 01.2028 - planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 12.2026 - planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 12.2026 - planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 03.2027 Gmina Wyrki: Zadanie 1: Szacunkowy termin realizacji zadania: 10.2027 - 04.2029 - planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 09.2027 - planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 09.2027 - planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 09.2027
Zgodność realizacji projektu oraz działań Wnioskodawcy/partnera z polityką antydyskryminacyjną i Kartą Praw Podstawowych UE <i>(należy opisać czy realizacja projektu oraz działania Wnioskodawcy/partnera nie będą skutkować jakąkolwiek dyskryminacją ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną oraz czy będzie realizowany w zgodzie z przepisami antydyskryminacyjnymi, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.)</i>
Realizacja projektu oraz działania partnerów projektu są zgodne z zasadą równości szans i niedyskryminacji, o której mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. Przepis ten stanowi, że państwa członkowskie oraz beneficjenci zapewniają, aby wsparcie finansowe ze środków unijnych było realizowane z poszanowaniem Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, w tym w szczególności zakazu wszelkiej dyskryminacji, niezależnie od takich cech jak płeć, rasa, pochodzenie etniczne, religia, światopogląd, niepełnosprawność, wiek czy orientacja seksualna.

Projekt koncentruje się na poprawie jakości oraz zwiększeniu dostępności infrastruktury i usług społecznych, w tym mieszkań treningowych i wspomaganych, dziennych domów pomocy, ośrodków wsparcia, a także lokali socjalnych. Przedsięwzięcie ma charakter integracyjny i odpowiada na wspólne potrzeby obszaru Leśnej Krainy Jezior, w tym potrzeby osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej – osób starszych, z niepełnosprawnościami, niesamodzielnymi, zagrożonych wykluczeniem społecznym i cyfrowym.

Realizacja projektu będzie prowadzona w sposób włączający i przeciwdziałający jakiegokolwiek formie wykluczenia. Przewidziane zadania uwzględniają standardy dostępności infrastrukturalnej i organizacyjnej. Obiekty przewidziane do przebudowy, rozbudowy i modernizacji będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami zgodnie z zasadą projektowania uniwersalnego oraz z postanowieniami art. 9 Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami. Zapewniona zostanie fizyczna i funkcjonalna dostępność do przestrzeni, usług i urządzeń objętych zakresem projektu, w tym ciągów komunikacyjnych, wejść, sanitariatów, pomieszczeń mieszkalnych, rekreacyjnych i usługowych.

Projekt nie przewiduje żadnych działań selektywnych, ani rozwiązań ograniczających dostęp do efektów przedsięwzięcia. Zakres rzeczowy projektu sprzyja wyrównywaniu szans i pełnemu uczestnictwu mieszkańców Leśnej Krainy Jezior w życiu społecznym. Inwestycje komunalne oraz rozwój zdeinstytucjonalizowanych form wsparcia społecznego są zgodne z przepisami art. 9 ust. 1–3 rozporządzenia 2021/1060, w szczególności w odniesieniu do zasady dostępności i włączania społecznego.

Projekt będzie realizowany z pełnym poszanowaniem praw podstawowych Unii Europejskiej oraz w sposób wspierający niedyskryminację, równość szans i pełny dostęp do usług dla mieszkańców objętych partnerstwem Leśnej Krainy Jezior.

Zgodność z zasadami horyzontalnymi określonymi w Traktacie o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. oraz z zasadą DNSH

(należy opisać czy realizacja projektu ma pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, czy efekty projektów (produkty, usługi, infrastruktura) będą dostępne dla wszystkich, zgodnie z postanowieniami art. 9 Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, z poszanowaniem zasad określonych w art. 9 rozporządzenia nr 2021/1060 lub neutralne). Ponadto należy wskazać, w jakim zakresie realizacja inwestycji będzie zgodna z zasadą DNSH).

Realizacja projektu ma pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym na zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, w rozumieniu art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.

Projekt obejmuje działania infrastrukturalne mające na celu podniesienie jakości infrastruktury i usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej. Inwestycje te obejmują m.in. przebudowę, rozbudowę i doposażenie budynków przeznaczonych na dzienne domy pomocy, ośrodki wsparcia, mieszkania treningowe i wspomagane, a także lokale socjalne. Ich celem jest zwiększenie dostępności wysokiej jakości usług dla osób starszych, z niepełnosprawnościami, w krzysie bezdomności, samotnych rodziców oraz innych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Projekt został zaplanowany w sposób zapewniający pełną zgodność z art. 9 ust. 1–3 rozporządzenia nr 2021/1060. Zakres rzeczowy przedsięwzięcia uwzględnia zasadę projektowania uniwersalnego oraz dostępności infrastruktury, usług i produktów dla wszystkich użytkowników, w tym osób ze szczególnymi potrzebami. Wszystkie realizowane obiekty zostaną dostosowane do wymagań osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z art. 9 Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami. Zaplanowano m.in. dostosowanie ciągów komunikacyjnych, wejść,

pomieszczeń sanitarnych i mieszkalnych oraz montaż urządzeń wspomagających samodzielność. Rezultaty projektu – infrastruktura, wyposażenie i usługi – będą dostępne dla mieszkańców gmin LKJ, niezależnie od płci, wieku, sprawności, pochodzenia, wyznania, sytuacji materialnej czy orientacji seksualnej. Projekt sprzyja tworzeniu inkluzyjnych przestrzeni, niwelujących bariery w dostępie do pomocy społecznej, wsparcia mieszkaniowego i opieki dziennej. Z uwagi na uwzględnienie potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz innych grup wrażliwych, przedsięwzięcie ma wyraźnie pozytywny wpływ na zasadę równości szans i przeciwdziała wykluczeniu społecznemu.

Realizacja inwestycji jest zgodna z zasadą „nieczynienia poważnych szkód” (DNSH), zgodnie z art. 9 i art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 oraz Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) 2021/2139, w szczególności z Załącznikiem I tego aktu określającym techniczne kryteria zgodności z celami środowiskowymi.

Zakres inwestycji nie przewiduje żadnych działań, które mogłyby skutkować poważnymi szkodami w odniesieniu do któregośkolwiek z sześciu celów środowiskowych wskazanych w art. 9 rozporządzenia 2020/852: łagodzenia zmian klimatu, adaptacji do zmian klimatu, zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi i morskimi, gospodarki o obiegu zamkniętym, zapobiegania zanieczyszczeniom oraz ochrony bioróżnorodności i ekosystemów. Projekt nie obejmuje działań ingerujących w obszary przyrodniczo chronione ani nie przewiduje wycinki drzew, zmian sposobu użytkowania gruntów czy generowania istotnych emisji szkodliwych substancji.

Projekt zakłada stosowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych przyjaznych środowisku.

Materiały budowlane i elementy wyposażenia będą zgodne z aktualnymi normami w zakresie efektywności energetycznej i trwałości, a także uwzględniać będą możliwość ich recyklingu lub ponownego wykorzystania. Proces realizacji inwestycji zostanie przeprowadzony z zachowaniem obowiązujących przepisów prawa ochrony środowiska, zasad zrównoważonego rozwoju i efektywnego gospodarowania zasobami.

Projekt w sposób kompleksowy i rzeczywisty wspiera zasadę równości szans, niedyskryminacji oraz dostępności, a jego efekty będą ogólnodostępne, funkcjonalne i sprzyjające inkluzji społecznej.

Jednocześnie przedsięwzięcie pozostaje w pełnej zgodności z zasadą DNSH i nie powoduje żadnych szkód środowiskowych, co zapewnia jego zgodność z celami zrównoważonego rozwoju oraz politykami Unii Europejskiej w zakresie klimatu i ochrony środowiska.

Karta opisu projektu do Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025-2030

Tytuł projektu:	Ochrona bioróżnorodności w Leśnej Krainie Jezior
Nazwa lidera/wnioskodawcy:	Gmina Wiryki
Partnerzy projektu: <i>należy wymienić wszystkie podmioty zaangażowane w realizację projektu poprzez powielenie poniższej tabeli [wpisz czy dotyczy]</i>	Nie dotyczy
Rola partnera w projekcie (w tym udział finansowy):	Zadanie dotyczące ochrony bioróżnorodności realizowane będzie na terenie gminy Wiryki, zgodnie z opisem projektu. W przypadku niniejszego przedsięwzięcia zakładany jest wspólny efekt realizacji projektu – tj. rezultaty projektu, mają wpływ na więcej niż 1 gminę, tj. na gminę Wiryki oraz wszystkie gminy partnerstwa, których mieszkańcy będą korzystać z rezultatów projektu dotyczących ochrony bioróżnorodności. W związku z tym istnieje możliwość realizacji projektu indywidualnego składanego odrębnie przez gminę Wiryki, zgodnie z planowanym zakresem, bez konieczności podpisywania porozumienia międzygminnego. Udział finansowy Lidera w całkowitej wartości projektu (koszty bezpośrednie PLN): Gmina Wiryki: 2 000 000
Numer i nazwa Działania w ramach Szczegółowego Opisu Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027: <i>(należy wpisać nr i nazwę Działania oraz uzasadnić zgodność projektu z danym Działaniem, konkretny kod interwencji z danego Działania Programu)</i>	Zakres zadań w ramach projektu jest zgodny z typem projektów nr 4: Rozbudowa i doposażenie ośrodków rehabilitacji dzikich zwierząt, określonym w Działaniu FELU.03.10 Ochrona bioróżnorodności na obszarach poza formami ochrony przyrody – CP 2(vii). Zadania przewidziane do realizacji w ramach projektu są zgodne z kodem interwencji 079 - ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i niebieska infrastruktura
Okres realizacji:	Gmina Wiryki: 05.2027 - 05.2029 Powyższe, szacunkowe terminy realizacji obejmują okres rzeczowej realizacji poszczególnych zadań w ramach projektu, z wyłączeniem prac przygotowawczych dotyczących m.in. opracowania dokumentacji technicznej.

Całkowita wartość projektu: <i>szacowana całkowita wartość projektu (koszty kwalifikowalne + niekwalifikowalne)</i>	2 000 000 PLN (koszty bezpośrednie)
Kwota dofinansowania:	1 700 000 PLN
Planowany wkład własny Wnioskodawcy:	300 000 PLN
Inne źródło finansowania:	Nie dotyczy
Krótki opis projektu <i>(należy wskazać opis potrzeby realizacji projektu, cel, przedmiot, wskazanie głównych odbiorców projektu, zakres rzeczowy).</i>	
Potrzeba realizacji projektu wynika z konieczności zapewnienia Ochrona bioróżnorodności na obszarze Leśnej Krainy Jezior. Celem projektu jest zapewnienie podstawowej opieki i rehabilitacji dzikich zwierząt poprzez stworzenie miejsca, w którym ranne lub chore osobniki będą mogły otrzymać fachową pomoc weterynaryjną i odpowiednie warunki do powrotu do środowiska naturalnego. Równocześnie zakłada się modernizację i adaptację istniejącego budynku gospodarczego w taki sposób, aby dostosować infrastrukturę do wymogów prawnych, sanitarnych i funkcjonalnych ośrodka rehabilitacji. Ważnym elementem przedsięwzięcia jest także podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców poprzez utworzenie punktu edukacyjnego, w którym propagowana będzie wiedza o ochronie przyrody oraz zagrożeniach związanych z gatunkami inwazyjnymi. W ramach projektu stworzone zostaną odpowiednie warunki bytowe i zabiegowe dla różnych grup dzikich zwierząt, doposażenie ośrodka w sprzęt weterynaryjny i wyposażenie umożliwiające pielęgnację, rehabilitację oraz obserwację zwierząt, a także utworzenie zaplecza edukacyjnego pozwalającego na organizację warsztatów, prelekcji i wystaw tematycznych dotyczących ochrony gatunkowej i problematyki gatunków obcych. Projekt zakłada również współpracę z lokalną społecznością, szkołami i organizacjami pozarządowymi w celu propagowania wiedzy i kształtowania postaw proekologicznych. Istotnym elementem będzie budowanie sieci współpracy z instytucjami i służbami, takimi jak straż pożarna, policja czy nadleśnictwa, które często jako pierwsze mają kontakt z rannymi zwierzętami. Dodatkowo przedsięwzięcie przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa ludzi i zwierząt poprzez ograniczenie negatywnych skutków obecności gatunków inwazyjnych i ich oddziaływania na lokalne ekosystemy. Odbiorcami projektu są mieszkańcy obszaru Leśnej Krainy Jezior korzystający z rezultatów projektu oraz jednostki organizacyjne administracji samorządowej odpowiedzialne za realizację zadań związanych z ochroną bioróżnorodności. Ośrodek rehabilitacji dzikich zwierząt będzie posiadać zezwolenie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (art. 75 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody). <u>Zakres rzeczowy projektu:</u> Gmina Wiryki - zadania: 1. Ochrona bioróżnorodności w Leśnej Krainie Jezior: rozbudowa i doposażenie ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt obejmującego swoim działaniem wszystkie gminy partnerstwa Leśnej Krainy Jezior: modernizacja budynku gospodarczego przy Urzędzie Gminy w Wirykach, (Wiryki-Połód 154) na cele utworzenia podstawowego punktu pomocy dla chorych lub ranionych dzikich zwierząt wraz z punktem edukacyjnym odnośnie gatunków inwazyjnych. W ramach ośrodka planowane jest przyjęcie i opieka nad zwierzętami, podniesienie dobrostanu zwierząt, dostosowanie warunków opieki do ich wymagań środowiskowych, zapewnienie	

Z komentarzem [EFRR1]:

Zgodnie z SZOP dla działania 3.10 -CP2 VII :

Typ działania Rozbudowa i doposażenie ośrodków rehabilitacji dzikich zwierząt - dotyczy istniejących już ośrodków. Brak możliwości Nowych Ośrodków Działania niezwiązane bezpośrednio z ochroną siedlisk i gatunków chronionych, takie jak: ośrodki, centra ochrony bioróżnorodności, banki genowe, ogrody botaniczne oraz infrastruktura związana z kanalizowaniem ruchu turystycznego mogą stanowić maksymalnie 30% kosztów kwalifikowalnych projektu.

Zgodnie z Regulaminem wyboru: kwalifikowanym są wydatki związane z inwestycjami w infrastrukturę/działania w zakresie określonym w Podrozdziale 4.2, z uwzględnieniem ograniczenia, że działania niezwiązane bezpośrednio z ochroną siedlisk i gatunków chronionych, mogą stanowić maksymalnie 30% kosztów kwalifikowalnych projektu, w tym: - remont/przebudowa obiektów budowlanych (...)

Wnioskodawca zobowiązany jest do jednoznacznego zdefiniowania przedmiotu projektu, a tym samym ograniczenia zakresu rzeczowego projektu wyłącznie do wymaganego warunkami niniejszego naboru, należy także przedstawienie wyczerpujących informacji opisowych.

odpowiedniego poziomu opieki weterynaryjnej podczas leczenia i rekonwalescencji, podstawowe leczenie i rehabilitacja zwierząt dziko występujących, wymagających okresowej opieki człowieka, w celu przywrócenia ich do środowiska przyrodniczego. W terminie złożenia wniosku o dofinansowanie ośrodek rehabilitacji dzikich zwierząt będzie posiadać zezwolenie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (art. 75 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody). Szacunkowy koszt całkowity: 2 000 000 PLN.
Uzasadnienie zintegrowanego charakteru przedsięwzięcia <i>(należy uzasadnić zintegrowany charakter działań (w tym opis terytorialnego zasięgu projektu), jego odbiorców oraz wskazać oddziaływanie na rozwiązywanie wspólnych problemów, wykorzystanie potencjałów obszaru funkcjonalnego (terytorium współpracy JST) oraz sposób w jaki projekt wpisany jest cele strategii IIT)</i>
Zgodnie z zapisami „Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027” w przypadku niniejszego przedsięwzięcia zakładany jest wspólny efekt realizacji projektu – tj. rezultaty projektu, polegające na ochronie bioróżnorodności mają wpływ na więcej niż 1 gminę. Projekt w sposób kompleksowy wspiera działania dotyczące ochrony bioróżnorodności na obszarze LKJ. Projekt dotyczący rozbudowy i doposażenia ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt w Wyrkach ma charakter zintegrowany, ponieważ jego rezultaty wykraczają poza granice gminy realizującej i oddziałują na wszystkie jednostki samorządu terytorialnego wchodzące w skład partnerstwa Leśnej Krainy Jezior. Utworzenie podstawowego punktu pomocy dla chorych lub rannych dzikich zwierząt wraz z zapleczem edukacyjnym stanowi odpowiedź na wspólne problemy obszaru związane z koniecznością ochrony bioróżnorodności, reagowania na zagrożenia środowiskowe oraz przeciwdziałania negatywnym skutkom obecności gatunków inwazyjnych. Obszar Leśnej Krainy Jezior charakteryzuje się bogatą fauną i florą, dużym udziałem terenów leśnych i wodnych, a także wysoką wartością przyrodniczą. Właśnie te uwarunkowania powodują, że potrzeba sprawnej i profesjonalnej opieki nad dzikimi zwierzętami oraz edukacji ekologicznej obejmuje wszystkie gminy partnerstwa, a nie tylko gminę Wyrki. Ośrodek w Wyrkach, dzięki modernizacji budynku i jego doposażeniu w sprzęt weterynaryjny oraz infrastrukturę pomocniczą, stanie się miejscem pierwszego kontaktu i wsparcia w przypadkach, gdy na terenie dowolnej gminy partnerstwa pojawią się ranne, chore lub osłabione zwierzęta wymagające pomocy. Będzie to oznaczało realne wsparcie dla mieszkańców, służb, organizacji pozarządowych i instytucji działających w całym regionie, które często zgłaszają takie przypadki i potrzebują profesjonalnej placówki do udzielenia specjalistycznej pomocy. Jednocześnie ośrodek będzie pełnił funkcję edukacyjną, a działania informacyjne i warsztatowe dotyczące gatunków inwazyjnych oraz ochrony przyrody obejmą mieszkańców wszystkich gmin Leśnej Krainy Jezior, przyczyniając się do kształtowania jednolitej świadomości ekologicznej w całym partnerstwie. Zintegrowany charakter projektu przejawia się także w tym, że jego realizacja wpisuje się w cele wspólnej polityki partnerstwa w zakresie ochrony środowiska, bioróżnorodności i bezpieczeństwa ekologicznego. Wspólnym problemem gmin jest brak wyspecjalizowanej infrastruktury umożliwiającej skuteczną pomoc zwierzętom dzikim oraz ograniczona wiedza społeczna dotycząca postępowania z gatunkami inwazyjnymi. Dzięki projektowi te problemy będą rozwiązywane w sposób systemowy i ponadlokalny. Ośrodek stanie się centrum działań integrującym wysiłki różnych gmin, co wzmocni ich potencjały i pozwoli na skoordynowane działania w obszarze ochrony przyrody. Rezultaty przedsięwzięcia w sposób bezpośredni i pośredni wpłyną na wszystkie gminy

partnerstwa – mieszkańcy będą mieli dostęp do usług rehabilitacji zwierząt, instytucje i służby otrzymają wsparcie w prowadzeniu działań interwencyjnych, a społeczność lokalna zyska dostęp do wiedzy i edukacji ekologicznej. Dzięki temu projekt nie ma charakteru lokalnego, lecz oddziałuje na cały obszar Leśnej Krainy Jezior, przyczyniając się do podnoszenia poziomu bezpieczeństwa ekologicznego, ochrony bioróżnorodności i wzmacniania proekologicznych postaw mieszkańców.

Projekt realizuje cel szczegółowy 2.3 Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030: „Dostosowanie do zmian klimatu i ochrona bioróżnorodności” i jest ukierunkowany na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych Leśnej Krainy Jezior dotyczących ochrony bioróżnorodności, reagowania na zagrożenia środowiskowe oraz przeciwdziałania negatywnym skutkom obecności gatunków inwazyjnych. Zakładany jest wspólny rezultat i objęcie wsparciem w ramach niniejszego projektu mieszkańców samorządów partnerstwa Leśnej Krainy Jezior.

Komplementarność projektu z projektami realizowanymi z innych środków publicznych, w szczególności ze środków Unii Europejskiej

(należy wskazać projekty komplementarne z opisem powiązań między projektami, w tym inne projekty planowane w Strategii IIT)

Niniejszy projekt jest komplementarny z następującymi projektami realizowanymi w ramach Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030:

- Wspieranie efektywności energetycznej w Leśnej Krainie Jezior - projekt realizowany w ramach Celu szczegółowego 2.1. „Wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych”,
- Zwiększenie wykorzystania OZE w Leśnej Krainie Jezior - projekt realizowany w ramach Celu szczegółowego 2.1. „Wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych”,
- Bezpieczeństwo ekologiczne w Leśnej Krainie Jezior - projekt realizowany w ramach Celu szczegółowego 2.3. „Dostosowanie do zmian klimatu i ochrona bioróżnorodności”,
- Mała retencja w Leśnej Krainie Jezior - projekt realizowany w ramach Celu szczegółowego 2.3. „Dostosowanie do zmian klimatu i ochrona bioróżnorodności”,
- Zrównoważona gospodarka wodno-ściekowa w Leśnej Krainie Jezior - projekt realizowany w ramach Celu szczegółowego 2.2. „Poprawa stanu infrastruktury sieciowej oraz gospodarki odpadami”,
- Gospodarka odpadami w Leśnej Krainie Jezior - projekt realizowany w ramach Celu szczegółowego 2.3. „Poprawa stanu infrastruktury sieciowej oraz gospodarki odpadami”.

Projekt dotyczący ochrony bioróżnorodności w Leśnej Krainie Jezior jest komplementarny z innymi przedsięwzięciami realizowanymi na obszarze partnerstwa, ponieważ wspólnie tworzą one spójny system działań nakierowanych na poprawę jakości środowiska, przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatu oraz zapewnienie zrównoważonego rozwoju całego obszaru. Jego podstawowym założeniem jest zachowanie i odtwarzanie zasobów przyrodniczych, ochrona siedlisk, gatunków chronionych i cennych ekosystemów oraz kształtowanie postaw proekologicznych wśród mieszkańców, co uzupełnia i wzmacnia efekty pozostałych projektów.

Komplementarność względem działań w zakresie wspierania efektywności energetycznej i zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii wynika z faktu, że wszystkie te przedsięwzięcia prowadzą do ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza, a w konsekwencji poprawy jakości środowiska naturalnego, w którym bytują gatunki roślin i zwierząt. Redukcja emisji gazów cieplarnianych i pyłów ma bezpośrednie znaczenie dla zachowania równowagi

ekosystemów oraz zdrowia populacji dzikich gatunków.

Projekt ochrony bioróżnorodności pozostaje ściśle powiązany z działaniami na rzecz bezpieczeństwa ekologicznego, ponieważ skuteczna ochrona siedlisk i gatunków minimalizuje ryzyka związane z degradacją środowiska, ogranicza straty w zasobach naturalnych oraz wzmacnia odporność ekosystemów na skutki zjawisk ekstremalnych. Z kolei komplementarność z przedsięwzięciami dotyczącymi małej retencji jest szczególnie wyraźna, gdyż tworzenie i modernizacja zbiorników wodnych oraz systemów retencyjnych sprzyja odtwarzaniu siedlisk wodno-błotnych, które stanowią naturalne miejsce bytowania wielu cennych gatunków roślin i zwierząt. W ten sposób działania retencyjne wspierają zachowanie bioróżnorodności, a ochrona bioróżnorodności wzmacnia efekty retencji poprzez utrzymanie równowagi biologicznej w tych ekosystemach.

Projekt wykazuje także powiązania z przedsięwzięciami w zakresie zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej. Ochrona i odtwarzanie zasobów przyrodniczych wymaga zachowania wysokiej jakości wód powierzchniowych i podziemnych, co jest możliwe dzięki modernizacji i rozbudowie infrastruktury kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków. W ten sposób projekty dotyczące gospodarki wodno-ściekowej redukują zagrożenie dla bioróżnorodności wynikające z zanieczyszczenia wód, a projekt ochrony bioróżnorodności pozwala na lepsze wykorzystanie efektów inwestycji w gospodarkę wodną.

Istotna jest również komplementarność z działaniami w zakresie gospodarki odpadami. Ograniczenie ilości odpadów składowanych w sposób niekontrolowany oraz wzrost poziomu recyklingu i kompostowania prowadzą do zmniejszenia presji na środowisko naturalne, w tym na siedliska i gatunki szczególnie narażone na degradację. Eliminacja dzikich wysypisk i właściwe gospodarowanie bioodpadami sprzyja ochronie gleby, wód i krajobrazu, co wprost wspiera cele ochrony bioróżnorodności.

W efekcie projekt ochrony bioróżnorodności stanowi integralną część szerszej strategii środowiskowej realizowanej w Leśnej Krainie Jezior. Jego rezultaty nie tylko uzupełniają, lecz także wzmacniają efekty pozostałych inwestycji, tworząc kompleksowy system działań zapewniających poprawę stanu środowiska, adaptację do zmian klimatu oraz zachowanie unikalnych walorów przyrodniczych całego obszaru partnerstwa.

Szczegółowy opis komplementarności oraz zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału obszaru partnerstwa Leśnej Krainy Jezior, w tym: integracja kontekstowa w zakresie priorytetów SRWL 2030 oraz celów polityki spójności, integracja strategiczna na poziomie celów strategicznych i kierunków działań strategii, integracja na poziomie celów szczegółowych strategii (kierunków działań), integracja na poziomie projektów oraz integracja funkcjonalna w zarządzaniu strategią, opisane zostały w Rozdziale 11 Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030 - *Opis zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału obszaru partnerstwa Leśnej Krainy Jezior*.

Szczegółowy opis integracji i komplementarności na poziomie projektów znajduje się w podrozdziale 11.4 Strategii.

Gotowość dokumentacyjna projektu do podjęcia jego realizacji

(Należy wskazać stan zaawansowania prac nad projektem, tj. czy opracowano dokumentację techniczną, dokumentację środowiskową, uzyskano zezwolenie na realizację inwestycji, czy pozyskano zabezpieczenie środków niezbędnych do realizacji inwestycji. Jeśli nie pozyskano ww. dokumentów, należy wskazać planowany termin ich uzyskania. Ponadto należy wskazać

<i>planowaną datę gotowości do przedłożenia wniosku aplikacyjnego wraz z całą dokumentacją aplikacyjną).</i>
Trwają prace nad opracowaniem lub uzupełnieniem dokumentacji technicznej i środowiskowej, oraz uzyskaniem zezwoleń na realizację projektu. Z uwagi na wymogi dotyczące naborów programu FEL 2021 – 2027 (tj. brak możliwości złożenia wniosku aplikacyjnego bez uprzedniego uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji) poniższe daty uzyskania zezwoleń na realizację inwestycji są tożsame z datami gotowości do przedłożenia wniosku aplikacyjnego wraz z całą dokumentacją aplikacyjną. Poniższe, szacunkowe terminy realizacji obejmują okres rzeczowej realizacji projektu, z wyłączeniem prac przygotowawczych dotyczących m.in. opracowania dokumentacji technicznej. Gmina Wyrki: <u>Zadanie 1:</u> Szacunkowy termin realizacji zadania: 05.2027 - 05.2029 - planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 05.2027 - planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): 05.2027 - planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: 05.2027
Zgodność realizacji projektu oraz działań Wnioskodawcy/partnera z polityką antydyskryminacyjną i Kartą Praw Podstawowych UE <i>(należy opisać czy realizacja projektu oraz działania Wnioskodawcy/partnera nie będą skutkować jakkolwiek dyskryminacją ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną oraz czy będzie realizowany w zgodzie z przepisami antydyskryminacyjnymi, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.)</i>
Realizacja projektu oraz działania Lidera projektu są w pełni zgodne z zasadą równości szans i niedyskryminacji, o której mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. Zgodnie z tym przepisem, wszelkie działania podejmowane przy wsparciu funduszy Unii Europejskiej muszą być realizowane z poszanowaniem Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, w tym zakazu dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Projekt zakłada inwestycję w infrastrukturę służącą ochronie bioróżnorodności polegającą na rozbudowie i wyposażeniu ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt. Wszystkie elementy projektu zaplanowano w sposób zapewniający równy dostęp do ich rezultatów dla całej społeczności lokalnej, niezależnie od jej cech społecznych, demograficznych czy zdrowotnych. Infrastruktura objęta wsparciem będzie ogólnodostępna i przeznaczona dla mieszkańców bez względu na ich wiek, sprawność, status majątkowy czy pochodzenie. Działania będą wdrażane zgodnie z zasadami dostępności i projektowania uniwersalnego, co oznacza, że ośrodek rehabilitacji dzikich zwierząt i jego otoczenie zostaną dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Projekt wpisuje się w cele polityki spójności i wdrażany będzie zgodnie z art. 9 ust. 1–3 rozporządzenia 2021/1060 oraz art. 9 Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami. Oznacza to zobowiązanie Lidera projektu do zapewnienia dostępności środowiska fizycznego, urządzeń i usług publicznych dla wszystkich użytkowników. Nie przewiduje się żadnych działań, które mogłyby prowadzić do dyskryminacji pośredniej lub bezpośredniej. Projekt sprzyja inkluzji społecznej poprzez rozwój usług niezbędnych do zapewnienia godnych warunków życia, ochrony

bioróżnorodności i środowiska. Projekt będzie realizowany w pełnym poszanowaniu wartości równościowych Unii Europejskiej oraz zgodnie z art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060, a jego rezultaty będą dostępne dla wszystkich mieszkańców Leśnej Krainy Jezior na równych i sprawiedliwych zasadach.
Zgodność z zasadami horyzontalnymi określonymi w Traktacie o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. oraz z zasadą DNSH <i>(należy opisać czy realizacja projektu ma pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, czy efekty projektów (produkty, usługi, infrastruktura) będą dostępne dla wszystkich, zgodnie z postanowieniami art. 9 Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, z poszanowaniem zasad określonych w art. 9 rozporządzenia nr 2021/1060) lub neutralne). Ponadto należy wskazać, w jakim zakresie realizacja inwestycji będzie zgodna z zasadą DNSH).</i>
Realizacja projektu ma pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym na zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, w rozumieniu art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. Przedsięwzięcie zakłada inwestycję w infrastrukturę służącą ochronie bioróżnorodności polegającą na rozbudowie i doposażeniu ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt. Projekt będzie realizowany z pełnym poszanowaniem zasad horyzontalnych określonych w art. 9 ust. 1–3 rozporządzenia 2021/1060. Wszystkie działania przewidziane w projekcie są zaprojektowane w sposób gwarantujący równy dostęp do jego rezultatów. Obiekt ośrodka będzie ogólnodostępny, a jego funkcje będą realizowane bez jakichkolwiek kryteriów selekcji – niezależnie od płci, wieku, pochodzenia, religii, statusu majątkowego czy sprawności fizycznej mieszkańców. Zaplanowana interwencja będzie dostępna dla wszystkich użytkowników, co zapewnia zgodność z art. 9 Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami. Infrastruktura zostanie zaprojektowana zgodnie z zasadą uniwersalnego projektowania, dzięki czemu będzie funkcjonalna i dostępna również dla osób starszych, dzieci oraz osób ze szczególnymi potrzebami. Projekt nie zawiera żadnych działań selektywnych ani mechanizmów mogących prowadzić do wykluczenia społecznego. Celem jest rozwój usług, które stanowią element infrastruktury o istotnym znaczeniu dla zapewnienia równości w dostępie do odpowiednich warunków ochrony bioróżnorodności i środowiska. Realizacja inwestycji jest zgodna z zasadą „nieczynienia poważnych szkód” (DNSH), zgodnie z art. 9 i art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 oraz przepisami Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2021/2139, w szczególności Załącznikiem I, określającym techniczne kryteria zgodności z celami środowiskowymi. Zakres rzeczowy projektu nie narusza żadnego z sześciu celów środowiskowych określonych w art. 9 rozporządzenia 2020/852. Działania nie wpłyną negatywnie na łagodzenie zmian klimatu, adaptację do zmian klimatu, zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi i morskimi, gospodarkę o obiegu zamkniętym, zapobieganie zanieczyszczeniom ani ochronę bioróżnorodności i ekosystemów. Realizacja inwestycji nie wymaga ingerencji w tereny chronione przyrodniczo ani nie wiąże się z wycinką drzew, przekształcaniem siedlisk naturalnych czy trwałą ingerencją w zasoby wodne i glebowe. Prace będą prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ochrony środowiska i zasadami zrównoważonego zagospodarowania przestrzennego. Projekt realizuje zasadę równości szans, niedyskryminacji oraz dostępności. Jego efekty będą

ogólnodostępne i użyteczne dla całej społeczności, w tym osób z niepełnosprawnościami. Jednocześnie inwestycja jest w pełni zgodna z zasadą DNSH, zarówno w ujęciu formalnym, jak i praktycznym, a jej realizacja przyczyni się do ochrony bioróżnorodności, jakości środowiska i życia mieszkańców Leśnej Krainy Jezior.

Karta opisu projektu do Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025-2030

Tytuł projektu:	Rozwój elektronicznych usług publicznych
Nazwa lidera/wnioskodawcy:	Gmina Ludwin
Partnerzy projektu: <i>należy wymienić wszystkie podmioty zaangażowane w realizację projektu poprzez powielenie poniższej tabeli [wpisz czy dotyczy]</i>	Nie dotyczy
Rola partnera w projekcie (w tym udział finansowy):	Poszczególne zadania dotyczące cyfryzacji usług publicznych realizowane będą na terenie gminy Ludwin, zgodnie z opisem projektu. W przypadku niniejszego przedsięwzięcia zakładany jest wspólny efekt realizacji projektu – tj. rezultaty projektu, mają wpływ na więcej niż 1 gminę, tj. na gminę Ludwin oraz wszystkie gminy partnerstwa, których mieszkańcy będą korzystać z rezultatów projektu dotyczących zwiększenie dostępności i dojrzałości e-usług publicznych. W związku z tym istnieje możliwość realizacji projektu indywidualnego składanego odrębnie przez gminę Ludwin, zgodnie z planowanym zakresem, bez konieczności podpisywania porozumienia międzygminnego. Udział finansowy Lidera w całkowitej wartości projektu (koszty bezpośrednie PLN): Gmina Ludwin: 1 000 000
Numer i nazwa Działania w ramach Szczegółowego Opisu Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027: <i>(należy wpisać nr i nazwę Działania oraz uzasadnić zgodność projektu z danym Działaniem, konkretny kod interwencji z danego Działania Programu)</i>	Zakres zadań w ramach projektu jest zgodny z typami projektów określonymi w Działaniu FELU 02.01 Cyfrowe Lubelskie - CP 1(ii), w tym: 1. Rozwój elektronicznych usług publicznych na poziomie regionalnym i lokalnym (tworzenie, cyfryzacja nowych usług, poprawa funkcjonalności i e-dojrzałości istniejących usług, integracja usług, tworzenie i rozwijanie platform służących udostępnianiu usług, rozwój infrastruktury informatycznej jednostek, wsparcie rozwoju systemów elektronicznego zarządzania dokumentacją, rejestrów publicznych, aplikacji i systemów bazodanowych). 5. Projekty z zakresu rozwoju cyberbezpieczeństwa, tj. wzmacniające bezpieczeństwo świadczenia e-usług lub systemów informatycznych poprzez budowę lub modernizację istniejących systemów, o zasięgu regionalnym i lokalnym. Wsparcie rozwoju kompetencji cyfrowych

Z komentarzem [DW EFRR1]: Przedstawiony projekt nie ma możliwości uzyskania wspólnego efektu, tj. oddziaływania na więcej niż 1 gminę, przy realizacji zadania jedynie przez G. Ludwin. Jedynym sposobem uzyskania zintegrowanego charakteru przedsięwzięcia jest realizacja projektu z formule partnerstwa w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej z gminami partnerstwa.

	pracowników instytucji sektora publicznego w tym zaawansowanych kompetencji kadr z zakresu cyberbezpieczeństwa. Zadania przewidziane do realizacji w ramach projektu są zgodne z kodem interwencji 016 - Rozwiązania TIK, usługi elektroniczne, aplikacje dla administracji.
Okres realizacji:	Gmina Ludwin: 06.2026 - 01.2028 Powyższe, szacunkowe terminy realizacji obejmują okres rzeczowej realizacji poszczególnych zadań w ramach projektu, z wyłączeniem prac przygotowawczych dotyczących m.in. opracowania dokumentacji technicznej.
Całkowita wartość projektu: <i>szacowana całkowita wartość projektu (koszty kwalifikowalne + niekwalifikowalne)</i>	1 000 000 PLN (koszty bezpośrednie)
Kwota dofinansowania:	850 000 PLN
Planowany wkład własny Wnioskodawcy:	150 000 PLN
Inne źródło finansowania:	Nie dotyczy
Krótki opis projektu <i>(należy wskazać opis potrzeby realizacji projektu, cel, przedmiot, wskazanie głównych odbiorców projektu, zakres rzeczowy).</i> Potrzeba realizacji projektu wynika z konieczności zwiększenia podaży, jakości i dostępności e-usług publicznych gwarantujących dostępność on-line na IV i V poziomie dojrzałości. Celem projektu jest funkcjonowanie sprawnego, efektywnego ekonomicznie i bezpiecznego, elektronicznego systemu zarządzania placówkami publicznymi, zapewniającego zaawansowane funkcje interakcji z odbiorcami oraz wzrost poziomu cyberbezpieczeństwa na obszarze Leśnej Krainy Jezior, a także rozwój elektronicznej administracji, przyczyniający się do upowszechnienia standardów funkcjonowania cyfrowego sektora publicznego, zapewnienie elektronicznej dostępności urzędów i ich usług dla osób niepełnosprawnych zgodnie ze standardami WCAG, zapewnienie bezpieczeństwa teleinformatycznego, automatyzacji pracy administracji publicznej poprzez wdrożenie systemów wspomagających procesy wewnętrzne urzędów oraz elektroniczne zarządzanie rejestrami publicznymi. Odbiorcami projektu są mieszkańcy oraz przedsiębiorcy z obszaru Leśnej Krainy Jezior będący użytkownikami e-usług i korzystający z rezultatów projektu oraz jednostki organizacyjne administracji samorządowej świadczące e-usługi publiczne. <u>Zakres rzeczowy projektu:</u> Gmina Ludwin - zadania: 1. Rozwój elektronicznych usług publicznych Projekt zakłada zwiększenie poziomu wykorzystania technologii informacyjno – komunikacyjnych w oraz zwiększenie dostępności i dojrzałości e-usług. Wprowadzone zostaną nowe e-usługi dla mieszkańców. Zwiększony zostanie poziom dojrzałości już istniejących usług elektronicznych, wprowadzenie systemu elektronicznego obiegu dokumentów zintegrowanego z obsługą e-	

Doręczeń. Przewiduje się zakup i wdrożenie systemów informatycznych oraz zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania dziedzinowego, co pozwoli usprawnić procesy wewnętrzne w urzędzie oraz zapewni bezpieczeństwo danych. Planowane jest utworzenie portalu internetowego pozwalającego na załatwianie spraw drogą elektroniczną za pośrednictwem e-usług na minimum IV i V poziomie dojrzałości taki jak itp. regulowanie zobowiązań względem urzędu, składanie elektronicznych wniosków do urzędu oraz ułatwiającego kontakt mieszkańców gmin partnerskich z urzędem. Efektem zmian będzie zwiększenie liczby i jakości usług świadczonych drogą elektroniczną, a także ich dostępności, przyspieszenie realizacji czynności, wzmocnienie bezpieczeństwa świadczenia e-usług, wzmocnienie cyberbezpieczeństwa, ułatwienie dostępu do informacji publicznej i korzystania z niej.

Podniesione zostaną kompetencje cyfrowe pracowników, w tym z zakresu cyberbezpieczeństwa.

Szacunkowy koszt całkowity: 1 000 000 PLN.

Uzasadnienie zintegrowanego charakteru przedsięwzięcia

(należy uzasadnić zintegrowany charakter działań (w tym opis terytorialnego zasięgu projektu), jego odbiorców oraz wskazać oddziaływanie na rozwiązywanie wspólnych problemów, wykorzystanie potencjałów obszaru funkcjonalnego (terytorium współpracy JST) oraz sposób w jaki projekt wpisany jest cele strategii IIT)

Zgodnie z zapisami „Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027” w przypadku niniejszego przedsięwzięcia zakładany jest wspólny efekt realizacji projektu – tj. rezultaty projektu, polegające na zwiększeniu dostępności do elektronicznych usług publicznych na obszarze partnerstwa Leśnej Krainy Jezior mają wpływ na więcej niż 1 gminę, tj. na gminę Ludwin oraz wszystkie gminy partnerstwa, których mieszkańcy będą korzystać z rezultatów projektu dotyczących zwiększenie dostępności i dojrzałości e-usług publicznych.

Odbiorcami projektu są wszyscy mieszkańcy oraz przedsiębiorcy z obszaru LKJ będący użytkownikami e-usług i korzystający z rezultatów projektu oraz jednostki organizacyjne administracji samorządowej świadczące e-usługi publiczne.

Projekt w sposób kompleksowy zwiększa dostępność e-usług publicznych na terenie obszaru oraz realizuje cel szczegółowy 1.2 Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025-2030 „Rozwój elektronicznych usług publicznych i technologii cyfrowych”.

Projekt obejmuje wdrożenie w sektorze publicznym rozwiązań cyfrowych, zapewniających wysoki poziom jakości i dostępności e-usług skierowanych do obywateli i przedsiębiorstw. Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia zakresu danych dostępnych w postaci cyfrowej oraz usprawnienia procesów w administracji publicznej, a także do zwiększenia zaawansowania cyfrowego mieszkańców i przedsiębiorców. Rezultatem interwencji będzie usprawnienie realizacji procedur administracyjnych, poprawa wydajności cyfrowego świadczenia usług publicznych na terenie LKJ.

Projekt posiada zintegrowany charakter, ponieważ obejmuje zarówno modernizację procesów wewnętrznych w administracji publicznej gminy Ludwin, jak i stworzenie rozwiązań cyfrowych dostępnych dla mieszkańców całego partnerstwa samorządów Leśnej Krainy Jezior. Wdrożenie nowych e-usług oraz podniesienie dojrzałości usług już istniejących, w tym uruchomienie systemu elektronicznego obiegu dokumentów zintegrowanego z obsługą e-Doręczeń, ma na celu usprawnienie pracy urzędu, a jednocześnie zapewnienie obywatelom bezpiecznego i łatwego dostępu do usług drogą elektroniczną. Utworzenie portalu internetowego umożliwiającego składanie wniosków, regulowanie zobowiązań wobec urzędu oraz stały kontakt z administracją pozwoli mieszkańcom korzystać z usług na poziomie IV i V dojrzałości, co jest zgodne z kierunkiem rozwoju administracji cyfrowej.

Zasięg terytorialny projektu wykracza poza granice gminy Ludwin, ponieważ jej działania mają

znaczenie dla całego partnerstwa Leśnej Krainy Jezior, obejmującego powiat parczewski oraz gminy Dębowa Kłoda, Sosnowica, Uścimów i Wyrk. Rozwiązania wdrożone w ramach projektu będą służyły nie tylko mieszkańcom gminy realizującej przedsięwzięcie, lecz także wszystkim obywatelom gmin partnerskich, którzy uzyskają równy i powszechny dostęp do usług elektronicznych. W ten sposób wspólny efekt realizacji projektu obejmuje całe partnerstwo i przyczynia się do podnoszenia spójności cyfrowej oraz jakości życia mieszkańców tego obszaru.

Projekt w sposób spójny i kompleksowy realizuje zasadę równości szans, niedyskryminacji oraz dostępności, zapewniając wszystkim mieszkańcom Leśnej Krainy Jezior równy dostęp do nowoczesnych e-usług publicznych.

Odbiorcami rezultatów są z jednej strony pracownicy administracji publicznej, którzy zyskują nowe kompetencje cyfrowe i narzędzia umożliwiające sprawniejszą obsługę interesantów, a z drugiej strony mieszkańcy wszystkich gmin partnerstwa, którzy otrzymają łatwiejszy i bezpieczniejszy dostęp do usług świadczonych drogą elektroniczną. Projekt odpowiada tym samym na wspólne problemy całego partnerstwa, związane z niewystarczającą cyfryzacją i ograniczoną dostępnością e-usług, a równocześnie wykorzystuje potencjały tego partnerstwa poprzez zapewnienie kompleksowych rozwiązań cyfrowych dla wszystkich jednostek. Wspólny rezultat przedsięwzięcia w postaci zwiększonej dostępności i dojrzałości e-usług publicznych ma wpływ na więcej niż jedną gminę, co potwierdza, że projekt jest integralnym elementem rozwoju całego partnerstwa Leśnej Krainy Jezior.

Komplementarność projektu z projektami realizowanymi z innych środków publicznych, w szczególności ze środków Unii Europejskiej

(należy wskazać projekty komplementarne z opisem powiązań między projektami, w tym inne projekty planowane w Strategii IIT)

Niniejszy projekt dotyczący rozwoju e-usług publicznych ma charakter horyzontalny i oddziałuje na pozostałe przedsięwzięcia, zapewniając nowoczesne narzędzia cyfrowe wspierające obsługę mieszkańców, turystów i przedsiębiorców. Wprowadzenie e-usług usprawni obsługę mieszkańców, umożliwia zdalny dostęp do informacji i usług administracyjnych, co jednocześnie podniesie komfort życia społeczności lokalnej. Ponadto projekt ten współgra z inicjatywami mającymi na celu zwiększenie konkurencyjności obszaru – nowoczesne e-usługi wspierają przedsiębiorczość, innowacyjność i atrakcyjność turystyczną i inwestycyjną obszaru.

Szczegółowy opis komplementarności oraz zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału obszaru partnerstwa Leśnej Krainy Jezior, w tym: integracja kontekstowa w zakresie priorytetów SRWL 2030 oraz celów polityki spójności, integracja strategiczna na poziomie celów strategicznych i kierunków działań strategii, integracja na poziomie celów szczegółowych strategii (kierunków działań), integracja na poziomie projektów oraz integracja funkcjonalna w zarządzaniu strategią, opisane zostały w Rozdziale 11 Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030 - *Opis zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału obszaru partnerstwa Leśnej Krainy Jezior*.

Szczegółowy opis integracji i komplementarności na poziomie projektów znajduje się w podrozdziale 11.4 Strategii.

Gotowość dokumentacyjna projektu do podjęcia jego realizacji

(Należy wskazać stan zaawansowania prac nad projektem, tj. czy opracowano dokumentację techniczną, dokumentację środowiskową, uzyskano zezwolenie na realizację inwestycji, czy pozyskano zabezpieczenie środków niezbędnych do realizacji inwestycji. Jeśli nie pozyskano ww. dokumentów, należy wskazać planowany termin ich uzyskania. Ponadto należy wskazać planowaną datę gotowości do przedłożenia wniosku aplikacyjnego wraz z całą dokumentacją aplikacyjną).

Ponieważ jest to projekt nieinfrastrukturalny nie są wymagane dokumenty związane z prawem budowlanym.

W ramach przygotowania dokumentacji technicznej opracowywane są następujące dokumenty: specyfikacje techniczne, opis zasobów/ISP objętych projektem, wskazujący rodzaj i ilość poszczególnych zasobów, aktualny i planowany w ramach projektu model cyfrowego udostępnienia zasobów oraz prawne możliwości i ograniczenia dla ponownego wykorzystania, analiza procesów biznesowych związanych ze świadczeniem usług drogą elektroniczną, analiza/audyt potwierdzająca niedostępność zasobów, dla zakupu sprzętu informatycznego, studium wykonalności projektu, analiza ekonomiczno – finansowa oraz analiza wpływu projektu na środowisko.

Planowana data gotowości do przedłożenia wniosku aplikacyjnego wraz z całą dokumentacją aplikacyjną: 06.2026.

Poniższe, szacunkowe terminy realizacji obejmują okres rzeczowej realizacji poszczególnych zadań w ramach projektu, z wyłączeniem prac przygotowawczych dotyczących m.in. opracowania dokumentacji technicznej.

Gmina Ludwin:

Zadanie 1:

Szacunkowy termin realizacji zadania: 06.2026 - 01.2028

- planowany termin opracowania dokumentacji technicznej: 06.2026
- planowany termin opracowania dokumentacji środowiskowej (uzyskanie opinii organów): nie dotyczy
- planowany termin uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji: nie dotyczy

Zgodność realizacji projektu oraz działań Wnioskodawcy/partnera z polityką antydyskryminacyjną i Kartą Praw Podstawowych UE

(należy opisać czy realizacja projektu oraz działania Wnioskodawcy/partnera nie będą skutkować jakąkolwiek dyskryminacją ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną oraz czy będzie realizowany w zgodzie z przepisami antydyskryminacyjnymi, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.)

Realizacja projektu oraz działania Lidera projektu są w pełni zgodne z zasadą równości szans i niedyskryminacji, o której mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. Zgodnie z tym przepisem, realizatorzy projektu są zobowiązani do zapewnienia, że fundusze unijne będą wykorzystywane w sposób zgodny z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, w tym z zakazem dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Projekt realizowany na terenie gmin Ludwin i ma wpływ na cały obszar partnerstwa. Obejmuje on wdrożenie nowoczesnych rozwiązań cyfrowych w administracji publicznej, rozwój infrastruktury informatycznej, podniesienie poziomu e-dojrzałości usług publicznych oraz wzmocnienie systemów cyberbezpieczeństwa. Odbiorcami efektów projektu będą mieszkańcy i przedsiębiorcy z terenu Leśnej Krainy Jezior oraz jednostki administracji publicznej świadczące usługi w formie elektronicznej.

Zakres rzeczowy projektu, obejmujący wdrożenie usług na co najmniej czwartym poziomie dojrzałości cyfrowej, zakup systemów i aplikacji umożliwiających załatwianie spraw urzędowych online, jak również wyposażenie serwerowni, objęty jest zasadą powszechnego i równego dostępu. Przedsięwzięcie zostało zaprojektowane w sposób neutralny światopoglądowo, zgodnie z zasadą równości traktowania i bez jakichkolwiek kryteriów mogących prowadzić do wykluczenia bezpośredniego lub pośredniego.

Dodatkowo, zgodnie z deklarowanym celem projektu, jego realizacja zakłada zapewnienie

dostępności elektronicznej usług publicznych dla osób z niepełnosprawnościami zgodnie ze standardami WCAG (Web Content Accessibility Guidelines). Usługi te będą projektowane zgodnie z zasadą dostępności cyfrowej, która uwzględnia potrzeby użytkowników z różnymi rodzajami niepełnosprawności – w tym z niepełnosprawnością wzroku, słuchu czy ruchową. Projekt będzie wdrażany zgodnie z art. 9 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz z zasadami określonymi w art. 9 ust. 1–3 Rozporządzenia 2021/1060.

Wszystkie produkty i rezultaty projektu – infrastruktura serwerowa, systemy informatyczne, oprogramowanie i aplikacje – będą dostępne dla wszystkich użytkowników bez względu na wiek, płeć, sprawność, pochodzenie czy status społeczno-ekonomiczny. Przewidziane w projekcie szkolenia z zakresu cyberbezpieczeństwa dla pracowników administracji publicznej oraz wdrożenie polityk bezpieczeństwa dodatkowo wzmacniają aspekt włączenia cyfrowego i wyrównywania szans w dostępie do usług publicznych.

Projekt będzie realizowany z pełnym poszanowaniem wartości równościowych Unii Europejskiej oraz zgodnie z art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060, w sposób promujący dostępność, przeciwdziałający wykluczeniu i umożliwiający równoprawne korzystanie z nowoczesnych usług publicznych przez wszystkich mieszkańców Leśnej Krainy Jezior.

Zgodność z zasadami horyzontalnymi określonymi w Traktacie o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. oraz z zasadą DNSH

(należy opisać czy realizacja projektu ma pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, czy efekty projektów (produkty, usługi, infrastruktura) będą dostępne dla wszystkich, zgodnie z postanowieniami art. 9 Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, z poszanowaniem zasad określonych w art. 6 rozporządzenia nr 2021/1060) lub neutralne). Ponadto należy wskazać, w jakim zakresie realizacja inwestycji będzie zgodna z zasadą DNSH).

Realizacja projektu ma pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym na zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, w rozumieniu art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.

Projekt będzie realizowany z pełnym poszanowaniem zasad horyzontalnych określonych w art. 9 ust. 1–3 rozporządzenia 2021/1060. Przedsięwzięcie obejmuje rozwój cyfrowych usług publicznych i infrastruktury informatycznej. Projekt zakłada między innymi rozbudowę i integrację systemów elektronicznego zarządzania dokumentacją, rozwój usług cyfrowych, oraz portalu umożliwiającego obsługę spraw urzędowych przez mieszkańców. Charakter planowanych działań zapewnia równy dostęp do ich efektów niezależnie od płci, wieku, sprawności, wyznania, pochodzenia etnicznego czy statusu społeczno-ekonomicznego.

Projekt zostanie wdrożony zgodnie z zasadą dostępności, o której mowa w art. 9 Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami. Oznacza to, że produkty projektu – takie jak oprogramowanie, aplikacje, portale i inne narzędzia cyfrowe – będą przygotowane w standardzie WCAG, zapewniającym pełną dostępność treści cyfrowych dla osób z niepełnosprawnościami wzroku, słuchu i ograniczoną mobilnością. Dzięki temu mieszkańcy obszaru LKJ, w tym osoby ze szczególnymi potrzebami, będą mogły samodzielnie i skutecznie korzystać z usług publicznych w formie elektronicznej. Treści sektora publicznego udostępniane będą zgodnie z dyrektywą (UE) 2019/882 w sprawie wymogów dostępności produktów i usług i dyrektywą (UE) 2016/2102 w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego. Rezultaty projektu, w szczególności rozwój e-usług na co najmniej czwartym poziomie dojrzałości cyfrowej, będą ogólnodostępne, funkcjonalne i zorientowane na potrzeby wszystkich użytkowników. Przewidziane są również działania wspierające, takie jak szkolenia z zakresu cyberbezpieczeństwa, które przyczyniają się do wyrównania kompetencji cyfrowych wśród

pracowników instytucji i zwiększenia dostępności e-usług dla obywateli.

Realizacja projektu jest zgodna z zasadą „nieczynienia poważnych szkód” (DNSH), zgodnie z art. 9 i art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 oraz w oparciu o Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2021/2139, w szczególności załącznik I, który określa techniczne kryteria zgodności z celami środowiskowymi.

Projekt ma charakter nieinfrastrukturalny i nie przewiduje ingerencji w środowisko naturalne ani realizacji prac, które mogłyby skutkować naruszeniem któregośkolwiek z sześciu celów środowiskowych określonych w art. 9 rozporządzenia 2020/852, tj. łagodzenia zmian klimatu, adaptacji do zmian klimatu, zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi i morskimi, gospodarki o obiegu zamkniętym, zapobiegania zanieczyszczeniom oraz ochrony bioróżnorodności i ekosystemów. Cyfryzacja procesów administracyjnych oraz ograniczenie konieczności fizycznych wizyt w urzędach przyczynią się pośrednio do redukcji emisji związanych z transportem oraz ograniczenia zużycia zasobów (np. papieru, energii, przestrzeni biurowej).

Wdrożenie cyfrowych usług publicznych zmniejszy także zapotrzebowanie na tradycyjne formy dokumentacji, co jest zgodne z celami gospodarki o obiegu zamkniętym. Projekt nie zakłada działań budowlanych ani przekształceń przestrzeni wymagających zezwoleń środowiskowych. Zakup i wdrożenie sprzętu informatycznego i oprogramowania będzie zgodne z obowiązującymi przepisami w zakresie efektywności energetycznej i recyklingu.

Projekt w sposób spójny i kompleksowy realizuje zasadę równości szans, niedyskryminacji oraz dostępności, zapewniając wszystkim mieszkańcom Łeśnej Krainy Jezior równy dostęp do nowoczesnych e-usług publicznych. Jednocześnie projekt jest zgodny z zasadą DNSH, nie powodując żadnych szkód środowiskowych i wspierając transformację cyfrową w sposób odpowiedzialny i zrównoważony.